

Briselē, 2017. gada 28. jūnijā
(OR. en)

10763/17

ACP 73
FIN 424
PTOM 13

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2017. gada 27. jūnijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2017) 364 final
Temats:	KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN REVĪZIJAS PALĀTAI EIROPAS ATTĪSTĪBAS FONDA 2016. GADA FINANŠU PĀRSKATI

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2017) 364 *final*.

Pielikumā: COM(2017) 364 *final*

Briselē, 26.6.2017.
COM(2017) 364 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN
REVĪZIJAS PALĀTAI**

EIROPAS ATTĪSTĪBAS FONDA 2016. GADA FINANŠU PĀRSKATI

Eiropas Attīstības fonda 2016. gada finanšu pārskati

SATURS

PĀRSKATU APSTIPRINĀJUMS	4
EAF LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS UN UZSKAITE.....	5
EIROPAS KOMISIJAS PĀRVALDĪTIE LĪDZEKĻI	8
EAF FINANŠU PĀRSKATI	10
SKAIDROJUMI PAR EAF FINANŠU PĀRSKATIEM	21
IEŅĒMUMI	38
IZDEVUMI	39
EAF KONSOLIDĒTO ES TRASTA FONDU FINANŠU PĀRSKATI	49
<i>BÊKOU</i> ES TRASTA FONDA GALĪGIE GADA PĀRSKATI	50
VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR <i>BÊKOU</i> ES TRASTA FONDU.....	51
ESTF ĀFRIKAI GALĪGIE GADA FINANŠU PĀRSKATI	57
VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR ESTF ĀFRIKAI	58
KONSOLIDĒTIE EAF UN ES TRASTA FONDU FINANŠU PĀRSKATI	64
EAF FINANSIĀLĀS ĪSTENOŠANAS ZIŅOJUMS.....	69
GADA ZIŅOJUMS PAR ĪSTENOŠANU – EIROPAS INVESTĪCIJU BANKAS PĀRVALDĪTIE LĪDZEKĻI	83

PĀRSKATU APSTIPRINĀJUMS

Eiropas Attīstības fonda 2016. gada finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar 11. Eiropas Attīstības fonda Finanšu regulas IX sadaļu un ar grāmatvedības politiku, noteikumiem un metodēm, kas izklāstītas finanšu pārskatu pielikumā.

Es apstiprinu savu atbildību par Eiropas Attīstības fonda gada pārskatu sagatavošanu un iesniegšanu saskaņā ar 11. Eiropas Attīstības fonda Finanšu regulas 20. pantu.

No kredītņēmējiem un no EIB, kuri garantē informācijas uzticamību, esmu saņēmusi visu informāciju, kas ir nepieciešama to pārskatu sagatavošanai, kuros norādīti Eiropas Attīstības fonda aktīvi un saistības, un budžeta izpilde.

Ar šo es apliecinu, ka, pamatojoties uz šo informāciju un uz tādām pārbaudēm, ko es uzskatīju par nepieciešamām, lai apstiprinātu pārskatus, man ir pietiekama pārliecība, ka pārskati visos būtiskajos aspektos sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Eiropas Attīstības fonda finansiālo stāvokli.

[paraksts]

Rosa ALDEA BUSQUETS

Grāmatvede

2017. gada 23. jūnijs

EAF LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS UN UZSKAITE

1. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

Eiropas Savienībai (turpmāk tekstā saukta ES) ir sadarbības attiecības ar daudzām jaunattīstības valstīm. Šādu attiecību galvenais mērķis ir veicināt ekonomikas, sociālo un vides aizsardzības attīstību, un to ietvaros īpaša uzmanība tiek pievērsta nabadzības novēršanai un mazināšanai ilgtermiņā, sniedzot saņēmējvalstīm attīstības palīdzību un tehnisko palīdzību. Lai to sasniegtu, ES kopā ar partnervalstīm izstrādā sadarbības stratēģijas un mobilizē finanšu līdzekļus to īstenošanai. Šie ES līdzekļi, kas piešķirti attīstības sadarbībai, nāk no šādiem trīs avotiem:

- ES budžets;
- Eiropas Attīstības fonds;
- Eiropas Investīciju banka.

Eiropas Attīstības fonds (turpmāk tekstā saukts EAF) ir galvenais ES atbalsta sniegšanas instruments attīstības sadarbībai Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (turpmāk tekstā sauktas ĀKK) valstīs un aizjūras zemēs un teritorijās (turpmāk tekstā sauktas AZT).

EAF netiek finansēts no ES budžeta. To izveido ar dalībvalstu pārstāvju Padomē iekšēju nolīgumu, un to pārvalda īpaša komiteja. Eiropas Komisija (turpmāk tekstā saukta Komisija) atbild par to darbību finansiālu īstenošanu, ko veic ar EDF līdzekļiem. Eiropas Investīciju banka (turpmāk tekstā saukta EIB) pārvalda ieguldījumu mehānismu.

Laika posmā no 2014. līdz 2020. gadam ĀKK valstīm un AZT piešķirtais ģeogrāfiskais atbalsts joprojām tiek finansēts galvenokārt no EAF. Katru EAF parasti izveido uz apmēram pieciem gadiem, un to reglamentē atsevišķa Finanšu regula, kurā noteikta prasība sagatavot finanšu pārskatus katram EAF. Tāpēc finanšu pārskatus sagatavo katram EAF atsevišķi attiecībā uz daļu, ko pārvalda Komisija. Šos finanšu pārskatus sagatavo arī apkopotā veidā, lai sniegtu kopēju ieskatu par to līdzekļu finanšu stāvokli, par kuriem ir atbildīga Komisija.

Iekšējo nolīgumu, ar kuru izveido 11. EAF, iesaistītās dalībvalstis parakstīja sanāksmē ar Padomi 2013. gada jūnijā¹. Tas stājās spēkā 2015. gada 1. martā. Lai nodrošinātu nepārtrauktību, noslēdzoties 10. EAF un stājoties spēkā 11. EAF, Komisija ierosināja pārejas posma pasākumus, kurus dēvē par pagaidu mehānismu (PM)². PM tiek uzrādīts 11. EAF ietvaros.

Vienlaikus tika grozīta 10. EAF finanšu regula³ un tika pieņemta jauna finanšu regula attiecībā uz pārejas periodu⁴. Tās stājās spēkā 2014. gada 30. maijā. 2015. gada 2. martā Padome pieņēma 11. EAF finanšu regulu⁵ un īstenošanas noteikumus⁶. Tie stājās spēkā 2015. gada 6. martā.

¹ OV L 210, 6.8.2013., 1. lpp.

² Sākumā tika ierosināts izveidot pagaidu mehānismu kā 11. EAF īstenošanas Regulas pantu (COM(2013)445). Komisija savukārt kā alternatīvu ierosināja pagaidu mehānisma izveidi ar īpašu Padomes lēmumu (priekšlikums Padomes lēmumam attiecībā uz EAF pārejas pārvaldības pasākumiem no 2014. gada 1. janvāra līdz brīdim, kad spēkā stāsies 11. Eiropas Attīstības fonds, COM(2013)663).

³ Padomes 2008. gada 18. februāra Regula (EK) Nr. 215/2008 par Finanšu regulu, ko piemēro 10. Eiropas Attīstības fondam, OV L 78, 19.2.2008., 1. lpp.

⁴ Padomes 2014. gada 26. maija Regula (ES) Nr. 567/2014, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 215/2008 par Finanšu regulu, ko piemēro 10. Eiropas Attīstības fondam attiecībā uz pārejas laiku starp 10. Eiropas Attīstības fondu un 11. Eiropas Attīstības fondu piemērošanu līdz stāsies spēkā Iekšējais nolīgums par 11. Eiropas Attīstības fondu, OV L 157, 27.5.2014., 52. lpp.

⁵ Padomes 2015. gada 2. marta Regula (ES) 2015/323 par finanšu regulu, ko piemēro 11. Eiropas Attīstības fondam, OV L 58, 3.3.2015., 17.–38. lpp.

⁶ Padomes 2015. gada 2. marta Regula (ES) 2015/322 par 11. Eiropas Attīstības fonda īstenošanu, OV L 58, 3.3.2015., 1.–16. lpp.

ĀKK un ES partnerattiecību nolīguma ietvaros tika izveidots ieguldījumu mehānisms. Šo ieguldījumu mehānismu pārvalda EIB, un to izmanto, lai atbalstītu privātā sektora attīstību ĀKK valstīs, finansējot galvenokārt, bet ne tikai, privātos ieguldījumus. Mehānisms ir izstrādāts kā atjaunojams fonds, lai atmaksātās aizdevumu summas varētu atkārtoti ieguldīt citās darbībās, tādējādi nodrošinot pašatjaunojošu un finansiāli neatkarīgu mehānismu. Tā kā ieguldījumu mehānismu nepārvalda Komisija, tas nav konsolidēts gada pārskatu pirmajā daļā – EAF finanšu pārskatos un saistītajā ziņojumā par finanšu līdzekļu izlietojumu. Ieguldījumu mehānisma finanšu pārskati ir iekļauti kā atsevišķa gada pārskatu daļa (II daļa), lai sniegtu pilnīgu priekšstatu par EAF palīdzību attīstības jomā⁷.

2. KĀ TIEK FINANSĒTS EAF?

Eiropadome 2013. gada 2. decembrī pieņēma daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam. Šajā kontekstā tika izņemts, ka ģeogrāfisko sadarbību ar ĀKK valstīm neintegrēs ES budžetā (ka tā nebūs vispārējā budžeta daļa), bet to arī turpmāk finansēs, izmantojot izveidotos starpvaldību EAF.

ES budžetu izstrādā uz gadu, un tas atbilst budžeta gada pārskata principam, t.i., izdevumus un ieņēmumus plāno un apstiprina uz vienu gadu. Atšķirībā no ES EAF ir daudzgadīgs fonds. Katrs EAF nodibina vispārēju fondu, lai īstenotu attīstības sadarbību periodā, kas parasti ir pieci gadi. Tā kā līdzekļus piešķir uz vairākiem gadiem, piešķirtos līdzekļus var izmantot visā EAF periodā. Budžeta gada pārskata trūkums ir uzsvērts budžeta ziņojumā, kur EAF budžeta izpilde tiek vērtēta attiecībā pret kopējiem līdzekļiem.

EAF līdzekļi ir ES dalībvalstu *ad hoc* iemaksas. Apmēram reizi piecos gados dalībvalstu pārstāvji tiekas starpvaldību līmenī, lai izņemtu par kopējo summu, ko piešķirs fondam, un lai pārraudzītu tā īstenošanu. Komisija pēc tam fondu pārvalda saskaņā ar Savienības politiku attīstības sadarbības jomā. Tā kā dalībvalstīm ir pašām sava attīstības veicināšanas un atbalsta politika papildus Savienības mēroga politikai, dalībvalstīm jāsaskaņo sava politika ar ES politiku, lai nodrošinātu, ka tās papildina viena otru.

Papildus iepriekšminētajām iemaksām dalībvalstis var iesaistīties līdzfinansēšanas pasākumos vai veikt brīvprātīgas finanšu iemaksas EAF.

3. GADA BEIGU PĀRSKATI

3.1. GADA FINANŠU PĀRSKATI

Saskaņā ar EAF finanšu regulas 46. pantu EAF finanšu pārskatus sagatavo, pamatojoties uz uzkrāšanas principa uzskaites noteikumiem, kas savukārt balstīti starptautiskajos publiskā sektora grāmatvedības standartos (SPSGS). Komisijas grāmatveža pieņemtie grāmatvedības noteikumi tiek piemēroti visās ES iestādēs un struktūrās, lai izveidotu vienotu grāmatvedības, vērtēšanas un pārskatu uzrādīšanas noteikumu kopumu, saskaņojot finanšu pārskatu sagatavošanas un konsolidēšanas procedūru atbilstīgi ES finanšu regulas 152. panta prasībām. Šos ES grāmatvedības noteikumus piemēro arī EAF, vienlaikus ņemot vērā tā darbību īpašo raksturu.

EAF gada pārskatu sagatavošana tiek uzticēta Komisijas grāmatvedim, kas ir EAF grāmatvedis. Viņš nodrošina, lai EAF gada pārskati sniegtu skaidru un patiesu priekšstatu par EAF finanšu stāvokli.

⁷ Padomes 2014. gada 26. maija Regula (ES) Nr. 567/2014, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 215/2008 par Finanšu regulu, ko piemēro 10. Eiropas Attīstības fondam attiecībā uz pārejas laiku starp 10. Eiropas Attīstības fondu un 11. Eiropas Attīstības fondu piemērošanu līdz stāšanās spēkā Iekšējais nolīgums par 11. Eiropas Attīstības fondu, OV L 157, 27.5.2014., 43. pants.

Gada pārskati sastāv no:

I daļa: Komisijas pārvaldītie līdzekļi

- (i) EAF finanšu pārskati un skaidrojumi
- (ii) EAF konsolidēto ES trasta fondu finanšu pārskati
- (iii) EAF un ES trasta fondu konsolidētie finanšu pārskati
- (iv) Ziņojums par EAF finanšu īstenošanu

II daļa: Gada īstenošanas ziņojums – EIB pārvaldītie līdzekļi

- (i) Ieguldījumu mehānisma finanšu pārskati

Daļā "EAF konsolidēto ES trasta fondu finanšu pārskati" iekļauti divu EAF ietvaros izveidotu trasta fondu finanšu pārskati: *Bêkou* ES trasta fonds (skatīt iedaļu "*Bêkou* ES trasta fonda finanšu pārskati") un ES trasta fonds Āfrikai⁸ (skatīt iedaļu "ESTF Āfrikai finanšu pārskati"). Trasta fondu atsevišķos finanšu pārskatus sagatavo EK grāmatveža pārraudzībā, un privāts revidents veic to revīziju. Šajos gada pārskatos iekļautie trasta fondu finanšu pārskati ir galīgie finanšu pārskati, t.i., tiem veiktas revīzijas rezultātā nepieciešamās korekcijas.

Jāatzīmē, ka 2016. gadā tika mainīts finanšu pārskatu un skaidrojumu izkārtojums. Izmaiņas skar tikai finanšu informācijas sniegšanas veidu ar nolūku tuvināt to citu ES subjektu informācijai. 2015. gada salīdzinošie skaitļi ir sniegti atbilstoši jaunajam formātam.

Gada pārskatus Komisija pieņem līdz nākamā gada 31. jūlijam un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei, kas pieņem lēmumu par izpildes apstiprināšanu.

4. REVĪZIJA UN IZPILDES APSTIPRINĀŠANA

4.1. REVĪZIJA

EAF gada finanšu pārskatus un līdzekļu pārvaldību pārrauga fonda ārējais revidents — Eiropas Revīzijas palāta (turpmāk tekstā saukta "ERP"), kas sagatavo gada ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei.

4.2. IZPILDES APSTIPRINĀŠANA

Galīgā kontrole nozīmē, ka tiek apstiprināta EAF līdzekļu finansējuma īstenošana konkrētā finanšu gada laikā. Eiropas Parlaments ir EAF budžeta izpildes apstiprinātājiestāde. Tas nozīmē, ka pēc revīzijas veikšanas un gada finanšu pārskatu pabeigšanas Padomei jāsniedz ieteikums un Eiropas Parlamentam jāpieņem lēmums par to, vai apstiprināt Komisijai EAF līdzekļu finansējuma īstenošanu konkrētajā finanšu gadā. Šāda lēmuma pamatā ir ERP veiktā finanšu pārskatu pārbaude un ERP gada ziņojums (kurā iekļauta oficiālā ticamības deklarācija), kā arī Komisijas atbildes, Komisijai turpmāk uzdotie jautājumi un papildus pieprasītā informācija.

⁸2016. gads ir pirmais gads, kad tiek sniegti ESTF Āfrikai finanšu pārskati un tādējādi tie pirmoreiz ir iekļauti EAF gada pārskatos. 2015. gada darījumi ir atspoguļoti salīdzinošos skaitļos.

EIROPAS KOMISIJAS PĀRVALDĪTIE LĪDZEKĻI

Jāņem vērā, ka skaitļi ir noapaļoti līdz miljoniem euro, tāpēc daži finanšu dati tabulās turpmāk var nesakrist.

SATURS

EAF LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS UN UZSKAITE	5
EIROPAS KOMISIJAS PĀRVALDĪTIE LĪDZEKĻI	8
EAF FINANŠU PĀRSKATI	10
EAF BILANCE	11
EAF FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS.....	12
EAF NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS	13
EAF PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM NETO AKTĪVOS.....	14
BILANCE EAF DALĪJUMĀ	15
FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS EAF DALĪJUMĀ.....	17
PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM NETO AKTĪVOS EAF DALĪJUMĀ.....	18
SKAIDROJUMI PAR EAF FINANŠU PĀRSKATIEM	21
EAF KONSOLIDĒTO ES TRASTA FONDU FINANŠU PĀRSKATI.....	49
BĒKOU ES TRASTA FONDA GALĪGIE GADA PĀRSKATI.....	50
VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR BĒKOU ES TRASTA FONDU.....	51
BĒKOU ES TRASTA FONDA BILANCE.....	53
BĒKOU ES TRASTA FONDA FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS	54
BĒKOU ES TRASTA FONDA NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS	55
BĒKOU ES TRASTA FONDA PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM NETO AKTĪVOS	56
ESTF ĀFRIKAI GALĪGIE GADA FINANŠU PĀRSKATI.....	57
VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR ESTF ĀFRIKAI	58
ESTF ĀFRIKAI BILANCE	60
ESTF ĀFRIKAI FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS.....	61
ESTF ĀFRIKAI NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS	62
ESTF ĀFRIKAI PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM NETO AKTĪVOS.....	63
KONSOLIDĒTIE EAF UN ES TRASTA FONDU FINANŠU PĀRSKATI	64
KONSOLIDĒTĀ BILANCE	65
KONSOLIDĒTAIS FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS.....	66
KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS	67
KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM NETO AKTĪVOS.....	68
EAF FINANSIĀLĀS ĪSTENOŠANAS ZIŅOJUMS	69
GADA ZIŅOJUMS PAR ĪSTENOŠANU – EIROPAS INVESTĪCIJU BANKAS PĀRVALDĪTIE LĪDZEKĻI	83

EAF FINANŠU PĀRSKATI

Jāņem vērā, ka skaitļi ir noapaļoti līdz miljoniem euro, tāpēc daži finanšu dati tabulās turpmāk var nesakrist.

EAF BILANCE

Miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2016.	31.12.2015.
ILGTERMIŅA AKTĪVI			
Priekšfinansējums	2.1.	409	516
Iemaksas trasta fondā	2.2.	98	34
		507	550
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI			
Priekšfinansējums	2.1.	1 372	1 145
Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi un ar komerciālu apmaiņu nesaistītas atgūstamās summas	2.3.	132	171
Nauda un naudas ekvivalenti	2.4.	680	504
		2 184	1 820
AKTĪVI KOPĀ		2 691	2 370
ILGTERMIŅA SAISTĪBAS			
Uzkrājumi	2.5.	(4)	(4)
Finanšu saistības	2.6.	(6)	(10)
		(10)	(14)
ĪSTERMIŅA SAISTĪBAS			
Kreditoru parādi	2.7.	(549)	(520)
Uzkrātās maksas un nākamo periodu ienākumi	2.8.	(776)	(855)
		(1 324)	(1 376)
SAISTĪBAS KOPĀ		(1 334)	(1 389)
NETO AKTĪVI		1 357	980
KAPITĀLS UN REZERVES			
Pieprasītais fondu kapitāls — aktīvie EAF	2.9.	42 323	38 873
Uz nākamo periodu pārnestais pieprasītais fondu kapitāls no slēgtiem EAF	2.9.	2 252	2 252
Pieprasītā fondu kapitāla pārvedumi starp aktīviem EAF	2.9.	–	–
No iepriekšējiem gadiem pārnestais saimnieciskās darbības rezultāts		(40 146)	(36 994)
Gada saimnieciskās darbības rezultāts		(3 073)	(3 152)
NETO AKTĪVI		1 357	980

EAF FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS

Miljonos EUR

	Skaidrojums	2016.	2015.
IEŅĒMUMI			
Ar komerciālu apmaiņu nesaistītu darījumu ieņēmumi	3.1.		
<i>Izdevumu atgūšana</i>		8	90
		8	90
Ar komerciālu apmaiņu saistītu darījumu ieņēmumi	3.2.		
<i>Finanšu ienākumi</i>		3	8
<i>Citi ienākumi</i>		62	42
		66	50
Kopējie ieņēmumi		73	140
IZDEVUMI			
<i>Atbalsta instrumenti</i>	3.3.	(2 970)	(3 059)
<i>Līdzfinansējuma izdevumi</i>	3.4.	15	(69)
<i>Finanšu izmaksas</i>	3.6.	4	(1)
<i>Citi izdevumi</i>	3.7.	(196)	(162)
Izdevumi kopā		(3 146)	(3 291)
GADA SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTS		(3 073)	(3 152)

EAF NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

Miljonos EUR

	Skaidrojums	2016.	2015.
<i>Gada saimnieciskās darbības rezultāts</i>		<i>(3 073)</i>	<i>(3 152)</i>
Pamatdarbība			
<i>Kapitāla palielinājums — iemaksas</i>		<i>3 450</i>	<i>3 200</i>
<i>Iemaksu trasta fondā</i>		<i>(64)</i>	<i>5</i>
<i>(palielinājums)/samazinājums</i>			
<i>Priekšfinansējuma (palielinājums)/samazinājums</i>		<i>(120)</i>	<i>214</i>
<i>Ar komerciālu apmaiņu saistītu debitoru parādu un ar komerciālu apmaiņu nesaistītu atgūstamo summu (palielinājums)/samazinājums</i>		<i>39</i>	<i>(87)</i>
<i>Uzkrājumu palielinājums/(samazinājums)</i>		<i>–</i>	<i>4</i>
<i>Finanšu saistību palielinājums/(samazinājums)</i>		<i>(4)</i>	<i>(24)</i>
<i>Kreditoru parādu palielinājums/(samazinājums)</i>		<i>28</i>	<i>(179)</i>
<i>Uzkrāto maksu un nākamo periodu ienākumu palielinājums/(samazinājums)</i>		<i>(80)</i>	<i>131</i>
NETO NAUDAS PLŪSMA		177	113
Naudas un naudas ekvivalentu neto palielinājums/(samazinājums)		177	113
<i>Nauda un naudas ekvivalenti gada sākumā</i>		<i>2.4. 504</i>	<i>391</i>
<i>Nauda un naudas ekvivalenti gada beigās</i>		<i>2.4. 680</i>	<i>504</i>

EAF PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM NETO AKTĪVOS

	Fondu kapitāls — aktīvie EAF (A)	Nepieprasītie līdzekļi — aktīvie EAF (B)	Pieprasītais fondu kapitāls — aktīvie EAF (C) = (A) – (B)	Kumulatīvās rezerves (D)	Uz nākamo periodu pārnestais pieprasītais fondu kapitāls no slēgtiem EAF (E)	Miljonos EUR Kopā neto aktīvi (C)+(D)+(E)
ATLIKUMS 31.12.2014.	45 691	10 018	35 673	(36 994)	2 252	932
Kapitāla palielinājums — iemaksas		(4 795)	4 795	–	–	4 795
Kapitāla samazinājums — līdzekļi saistībām pagaidu mehānisma ietvaros	(1 595)		(1 595)			(1 595)
11. EAF kapitāla atzīšana	29 367	29 367	–			–
Gada saimnieciskās darbības rezultāts	–	–	–	(3 152)	–	(3 152)
ATLIKUMS 31.12.2015.	73 464	34 590	38 873	(40 146)	2 252	980
Kapitāla palielinājums — iemaksas		(3 450)	3 450			3 450
Gada saimnieciskās darbības rezultāts			–	(3 073)		(3 073)
ATLIKUMS 31.12.2016.	73 464	31 140	42 323	(43 219)	2 252	1 357

BILANCE EAF DALĪJUMĀ

		31.12.2016				31.12.2015.				Miljonos EUR
	Skaidrojums	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	
ILGTERMIŅA AKTĪVI										
Priekšfinansējums	2.1.	–	32	242	135	–	63	368	84	
Iemaksas trasta fondā	2.2.	–	–	–	98	–	–	–	34	
		–	32	242	232	–	63	368	118	
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI										
Priekšfinansējums	2.1.	1	50	909	412	3	67	879	195	
Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi un ar komerciālu apmaiņu nesaistītas atgūstamās summas	2.3.	1	71	59	2	1	65	103	2	
Korespondējošie konti	2.3.	196	424	3 424	–	214	657	1 190	–	
Nauda un naudas ekvivalenti	2.4.	–	–	–	680	–	–	–	504	
		198	544	4 391	1 094	218	790	2 172	701	
AKTĪVI KOPĀ		198	577	4 633	1 327	218	853	2 541	819	
ILGTERMIŅA SAISTĪBAS										
Uzkrājumi	2.5.	–	–	–	(4)	–	–	–	(4)	
Finanšu saistības	2.6.	–	–	(6)	–	–	–	(10)	–	
		–	–	(6)	(4)	–	–	(10)	(4)	
ĪSTERMIŅA SAISTĪBAS										
Kreditoru parādi	2.7.	(0)	(12)	(438)	(99)	(0)	(14)	(492)	(14)	
Korespondējošie konti	2.3.	–	–	–	(4 043)	–	–	–	(2 062)	
Uzkrātās maksas un nākamo periodu ienākumi	2.8.	(1)	(93)	(567)	(115)	(3)	(114)	(682)	(57)	
		(1)	(104)	(1 005)	(4 257)	(3)	(128)	(1 174)	(2 132)	
SAISTĪBAS KOPĀ		(1)	(104)	(1 011)	(4 261)	(3)	(128)	(1 184)	(2 136)	
NETO AKTĪVI		197	472	3 622	(2 934)	214	726	1 357	(1 317)	
KAPITĀLS UN REZERVES										
Pieprasītais fondu kapitāls – aktīvie EAF	2.9.	12 164	10 973	19 187	–	12 164	10 973	15 737	–	
Uz nākamo periodu pārnestais pieprasītais fondu kapitāls no slēgtiem EAF	2.9.	627	1 625	–	–	627	1 625	–	–	
Pieprasītā fondu kapitāla pārvedumi starp aktīviem EAF	2.9.	(2 496)	2 214	247	35	(2 476)	2 376	35	65	
No iepriekšējiem gadiem pārnestais saimnieciskās darbības rezultāts		(10 100)	(14 248)	(14 415)	(1 382)	(10 107)	(14 223)	(12 183)	(481)	
Gada saimnieciskās darbības		2	(91)	(1 397)	(1 587)	6	(26)	(2 232)	(901)	

Eiropas Attīstības fonda 2016. gada finanšu pārskati

rezultāts

NETO AKTĪVI	197	472	3 622	(2 934)	214	726	1 357	(1 317)
--------------------	------------	------------	--------------	----------------	------------	------------	--------------	----------------

FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS EAF DALĪJUMĀ

Miljonos EUR

		2016.				2015.			
	Skaidr ojums	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF
IEŅĒMUMI									
Ar komerciālu apmaiņu nesaistītu darījumu ieņēmumi	3.1.								
<i>Izdevumu atgūšana</i>		1	5	(2)	4	1	10	77	2
		1	5	(2)	4	1	10	77	2
Ar komerciālu apmaiņu saistītu darījumu ieņēmumi	3.2.								
<i>Finanšu ienākumi</i>		(0)	2	2	(1)	(0)	6	0	2
<i>Citi ienākumi</i>		2	17	40	3	3	15	22	2
		2	19	43	2	3	21	22	4
Kopējie ieņēmumi		3	23	41	7	4	30	99	6
IZDEVUMI									
<i>Atbalsta instrumenti</i>	3.3.	2	(95)	(1 411)	(1 465)	5	(47)	(2 197)	(820)
<i>Līdzfinansējuma izdevumi</i>	3.4.	–	–	15	–	–	–	(68)	(1)
<i>Finanšu izmaksas</i>	3.6.	(0)	(0)	4	(0)	0	7	(8)	(0)
<i>Citi izdevumi</i>	3.7.	(3)	(19)	(46)	(129)	(3)	(15)	(58)	(86)
Kopējie izdevumi		(1)	(114)	(1 437)	(1 594)	2	(56)	(2 331)	(907)
GADA SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTS		2	(91)	(1 397)	(1 587)	6	(25)	(2 232)	(901)

PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM NETO AKTĪVOS EAF DALĪJUMĀ

Miljonos EUR

8. EAF	Fondu kapitāls — aktīvie EAF (A)	Nepieprasītie līdzekļi — aktīvie EAF (B)	Pieprasītais fondu kapitāls — aktīvie EAF (C) = (A) – (B)	Kumulatīvā s rezerves (D)	Uz nākamo periodu pārnests pieprasītais fondu kapitāls no slēgtiem EAF (E)	Pieprasītā fondu kapitāla pārvedumi starp aktīviem EAF (F)	Kopā neto aktīvi (C)+(D)+(E)+(F)
ATLIKUMS 31.12.2014.	12 840	–	12 840	(10 107)	627	(3 147)	214
Kapitāla samazinājums — līdzekļi saistībām pagaidu mehānisma ietvaros	(676)		(676)				(676)
Pārvedumi uz/no 10. EAF			–			(6)	(6)
Pārvedumi uz/no 11. EAF						676	676
Gada saimnieciskās darbības rezultāts			–	6			6
ATLIKUMS 31.12.2015.	12 164	–	12 164	(10 100)	627	(2 476)	214
Pārvedumi uz/no 10. EAF			–			(20)	(20)
Pārvedumi uz/no 11. EAF			–			–	–
Gada saimnieciskās darbības rezultāts			–	2			2
ATLIKUMS 31.12.2016.	12 164	–	12 164	(10 098)	627	(2 496)	197

Miljonos EUR

9. EAF	Fondu kapitāls — aktīvie EAF (A)	Nepieprasītie līdzekļi — aktīvie EAF (B)	Pieprasītais fondu kapitāls — aktīvie EAF (C) = (A) – (B)	Kumulatīvā s rezerves (D)	Uz nākamo periodu pārnests pieprasītais fondu kapitāls no slēgtiem EAF (E)	Pieprasītā fondu kapitāla pārvedumi starp aktīviem EAF (F)	Kopā neto aktīvi (C)+(D)+(E)+(F)
ATLIKUMS 31.12.2014.	11 699	–	11 699	(14 223)	1 625	1 758	860
Kapitāla samazinājums — līdzekļi saistībām pagaidu mehānisma ietvaros	(727)	–	(727)				(727)
Pārvedumi uz/no 10. EAF			–			(109)	(109)
Pārvedumi uz/no 11. EAF						727	727
Gada saimnieciskās darbības rezultāts			–	(26)			(26)
ATLIKUMS 31.12.2015.	10 973	–	10 973	(14 249)	1 625	2 376	726
Pārvedumi uz/no 10. EAF			–			(163)	(163)
Pārvedumi uz/no 11. EAF			–			–	–

Gada saimnieciskās darbības rezultāts

			–	(91)			(91)
ATLIKUMS 31.12.2016.	10 973	–	10 973	(14 339)	1 625	2 214	472

10. EAF	Miljonos EUR						
	Fondu kapitāls — aktīvie EAF (A)	Nepieprasītie līdzekļi — aktīvie EAF (B)	Pieprasītais fondu kapitāls — aktīvie EAF (C) = (A) – (B)	Kumulatīvā s rezerves (D)	Uz nākamo periodu pārnestais pieprasītais fondu kapitāls no slēgtiem EAF (E)	Pieprasītā fondu kapitāla pārvedumi starp aktīviem EAF (F)	Kopā neto aktīvi (C)+(D)+(E)+(F)
ATLIKUMS 31.12.2014.	21 152	10 018	11 134	(12 183)	–	(209)	(1 258)
Kapitāla palielinājums — iemaksas		(4 795)	4 795				4 795
Kapitāla samazinājums — līdzekļi saistībā ar pagaidu mehānisma ietvaros	(192)		(192)				(192)
Pārvedumi uz/no 8. un 9. EAF			–			84	84
Pārvedumi uz/no 11. EAF			–			160	160
Gada saimnieciskās darbības rezultāts			–	(2 232)			(2 232)
ATLIKUMS 31.12.2015.	20 960	5 223	15 737	(14 415)	–	35	1 357
Kapitāla palielinājums — iemaksas		(3 450)	3 450				3 450
Pārvedumi uz/no 8. un 9. EAF			–			182	182
Pārvedumi uz/no 11. EAF			–			30	30
Gada saimnieciskās darbības rezultāts			–	(1 397)			(1 397)
ATLIKUMS 31.12.2016.	20 960	1 773	19 187	(15 812)	–	247	3 622

11. EAF	Miljonos EUR						
	Fondu kapitāls — aktīvie EAF (A)	Nepieprasītie līdzekļi — aktīvie EAF (B)	Pieprasītais fondu kapitāls — aktīvie EAF (C) = (A) – (B)	Kumulatīvā s rezerves (D)	Uz nākamo periodu pārnestais pieprasītais fondu kapitāls no slēgtiem EAF (E)	Pieprasītā fondu kapitāla pārvedumi starp aktīviem EAF (F)	Kopā neto aktīvi (C)+(D)+(E)+(F)
ATLIKUMS 31.12.2014.	–	–	–	(481)	–	1 597	1 116
11. EAF kapitāla atzīšana atbilstīgi iekšējam nolīgumam	29 367	(29 367)	–				–
Pārvedumi uz/no 8., 9. un 10. EAF			–		–	(1 532)	(1 532)

Eiropas Attīstības fonda 2016. gada finanšu pārskati

<i>Gada saimnieciskās darbības rezultāts</i>			–	(901)		(901)
ATLIKUMS 31.12.2015.	29 367	(29 367)	–	(1 382)	65	(1 317)
<i>Pārvedumi uz/no 8., 9. un 10. EAF</i>			–		(30)	(30)
<i>Gada saimnieciskās darbības rezultāts</i>			–	(1 587)		(1 587)
ATLIKUMS 31.12.2016.	29 367	(29 367)	–	(2 969)	–	(2 934)

SKAIDROJUMI PAR EAF FINANŠU PĀRSKATIEM

Jāņem vērā, ka skaitļi ir noapaļoti līdz miljoniem euro, tāpēc daži finanšu dati tabulās turpmāk var nesakrist.

1. NOZĪMĪGA GRĀMATVEDĪBAS POLITIKA

1.1. GRĀMATVEDĪBAS PRINCIPI

Finanšu pārskatu mērķis ir sniegt plašam lietotāju lokam noderīgu informāciju par subjekta finanšu situāciju, darbības rezultātiem un naudas plūsmu.

Vispārējie apsvērumi (jeb grāmatvedības principi), kas jāievēro, sagatavojot finanšu pārskatus, ir izklāstīti ES grāmatvedības 1. noteikumā "Finanšu pārskati" un ir tādi paši kā 1. SPSGS: skaidrs izklāsts, uzkrāšanas princips, darbības nepārtrauktība, izklāsta konsekvence, būtiskums, apkopošana, kompensēšana un salīdzināmā informācija. Finanšu pārskatu sniegšanas kvalitatīvās īpašības ir būtiskums, ticamība, saprotamība un salīdzināmība.

1.2. SAGATAVOŠANAS PAMATS

1.2.1. Pārskata periods

Finanšu pārskati tiek sniegti ik gadu. Finanšu gads sākas 1. janvārī un beidzas 31. decembrī.

1.2.2. Valūta un konvertācijas pamats

Gada finanšu pārskatus sniedz miljonos euro, jo euro ir EAF darbības un pārskatu sniegšanas valūta. Darījumus ārvalstu valūtā pārvērš euro, piemērojot valūtas kursus, kas ir spēkā darījumu veikšanas dienā. Peļņu un zaudējumus no ārvalstu valūtas darījumu norēķiniem un no ārvalstu valūtā izteiktu monetāro aktīvu un saistību pārrēķināšanas atbilstoši valūtas kursam gada beigās norāda finanšu darbības rezultātu pārskatā. Atšķirīgas konvertācijas metodes tiek piemērotas pamatlīdzekļiem un nemateriālajiem aktīviem, kuru vērtība saglabājas euro to iegādes datumā.

Ārvalstu valūtā izteiktu monetāro aktīvu un saistību atlikumus gada beigās konvertē euro pēc 31. decembrī spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas (ECB) valūtas kursa.

Euro valūtas kurss

Valūta	31.12.2016.	31.12.2015.	Valūta	31.12.2016.	31.12.2015.
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,4103	4,2639
CZK	27,0210	27,0230	RON	4,5390	4,5240
DKK	7,4344	7,4626	SEK	9,5525	9,1895
GBP	0,8562	0,7340	CHF	1,0739	1,0835
HRK	7,5597	7,6380	JPY	123,4000	131,0700
HUF	309,8300	315,9800	USD	1,0541	1,0887

1.2.3. Aplēšu izmantošana

Saskaņā ar SPSGS un vispārpieņemtajiem grāmatvedības principiem finanšu pārskatos noteikti ietver summas, kas balstītas uz vadības aplēsēm un pieņēmumiem, pamatojoties uz ticamāko pieejamo

informāciju. Būtiskas aplēses sevī ietver ne tikai, bet arī uzkrātos un nākamo periodu ienākumus un maksas, uzkrājumus, finanšu risku attiecībā uz debitoru parādiem, iespējamus aktīvus un saistības un aktīvu vērtības samazinājuma pakāpi. Faktiskie rezultāti var atšķirties no aplēsēm.

Pamatotas aplēses ir būtiska finanšu pārskatu sagatavošanas sastāvdaļa un neietekmē to uzticamību. Aplēse ir jāpārskata, ja mainās apstākļi, uz kuriem aplēse ir balstīta, vai arī ja ir iegūta jauna informācija vai lielāka pieredze. Pēc sava rakstura aplēses pārskatīšana neattiecas uz iepriekšējiem periodiem un tā nav kļūdas korekcija. Izmaiņas grāmatvedības aplēsēs tiek atzītas perioda pārpalikumā vai deficitā, kurā tās top zināmas.

1.3. BILANCE

1.3.1. Nemateriālie aktīvi

Iegādātās datorprogrammu licences norāda, no sākotnējām izmaksām atskaitot uzkrāto amortizāciju un vērtības samazinājuma zaudējumus. Aktīvus amortizē pēc lineārās metodes visā to aplēstajā lietderīgās lietošanas laikā. Nemateriālo aktīvu aplēstais lietderīgās lietošanas laiks ir atkarīgs no to konkrētā ekonomiskā kalpošanas ilguma vai juridiskā kalpošanas ilguma, kas noteikts vienošanās ceļā. Pašu radītus nemateriālos aktīvus kapitalizē tad, kad ir izpildīti ES grāmatvedības noteikumu būtiskie kritēriji. Kapitalizējamās izmaksas ietver visas tieši attiecināmās izmaksas, kas nepieciešamas aktīva radīšanai, ražošanai un sagatavošanai darbam atbilstīgi vadības iecerēm. Izmaksas, kas ir saistītas ar pētniecības darbībām, nekaptalizējamās izstrādes izmaksas un uzturēšanas izmaksas atzīst par izdevumiem to rašanās brīdī.

1.3.2. Pamatlīdzekļi

Visus pamatlīdzekļus uzrāda to sākotnējās izmaksās, no kurām atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājuma zaudējumi. Sākotnējās izmaksas ietver izdevumus, kas ir tieši attiecināmi uz aktīva iegādi vai radīšanu. Turpmākās izmaksas, ja nepieciešams, iekļauj aktīva uzskaites vērtībā vai atzīst par atsevišķu aktīvu tikai tad, kad ir iespējams, ka ar attiecīgo vienumu saistītie nākotnes saimnieciskie labumi vai pakalpojuma potenciāls ieplūdis subjektā un izmaksas var ticami novērtēt. Remontdarbu un uzturēšanas izmaksas ieskaita finanšu darbības rezultātu pārskatā tajā finanšu periodā, kurā minētās izmaksas radušās. Uz zemi un mākslas darbiem netiek attiecināts nolietojums, jo to lietderīgās lietošanas laiks ir neierobežots. Uz nepabeigtiem pamatlīdzekļiem neattiecinā nolietojumu, jo šie aktīvi vēl nav pieejami lietošanai. Nolietojumu citiem aktīviem aprēķina, izmantojot lineāro metodi, lai šādu aktīvu izmaksas attiecinātu, atņemot to atlikušo vērtību aplēstās aktīvu lietderīgās lietošanas laikā:

Aktīva veids	Lineārā nolietojuma likme
Ēkas	No 4 % līdz 10 %
Pamatlīdzekļi	No 10 % līdz 25 %
Mēbeles un transportlīdzekļi	No 10 % līdz 25 %
Datora aparātūra	No 25 % līdz 33 %
Citi	No 10 % līdz 33 %

Peļņu vai zaudējumus no aktīva atsavināšanas nosaka, salīdzinot iegējumus, no kuriem atskaitīti pārdošanas izdevumi, ar atsavinātā aktīva uzskaites vērtību, un iekļauj finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Noma

Materiālo aktīvu nomu, ja subjektam būtībā pieder visi riski un atlīdzības, ko rada īpašumtiesības, klasificē kā finanšu nomu. Nomas sākumā finanšu nomu kapitalizē nomātā aktīva patiesajā vērtībā vai arī

minimālo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā atkarībā no tā, kurš no šiem lielumiem ir mazāks. Finanšu nomas maksājuma procentu daļu atspoguļo finanšu darbības rezultātu pārskatā visā nomas periodā, atlikumam piemērojot nemainīgu periodisku likmi. Nomas saistības, no kurām atskaitītas finanšu maksas, tiek ietvertas finanšu saistībās (ilgtermiņa un īstermiņa). Finanšu izmaksu procentu daļu atspoguļo finanšu darbības rezultātu pārskatā visā nomas periodā, radot nemainīgu periodisku procentu likmi atlikušajām saistībām katrā periodā. Finanšu nomā turētajiem aktīviem nolietojumu aprēķina īsākajā no šādiem periodiem: aktīva lietderīgās lietošanas laikā vai nomas termiņā.

Nomu, kurā iznomātājs patur būtisku daļu no riska un atlīdzības saistībā ar īpašumtiesībām, klasificē kā operatīvo nomu. Maksājumus, kas veikti saistībā ar operatīvo nomu, nomas periodā atspoguļo finanšu darbības rezultātu pārskatā, izmantojot lineāro nolietojuma metodi.

1.3.3. Nefinanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Uz aktīviem, kuru lietderīgās lietošanas laiks ir neierobežots, amortizāciju/nolietojumu neattiecinā, bet katru gadu pārbauda to vērtības samazinājumu. Amortizējamiem/nolietojamiem aktīviem vērtības samazinājumu pārskata ikreiz, kad notikumi vai apstākļu maiņa liecina par iespējamību neatgūt aktīva uzskaites vērtību. Vērtības samazinājuma zaudējumus atzīst par summu, par kādu aktīva uzskaites vērtība pārsniedz tā atgūstamo summu. Atgūstamā summa ir lielākā no divām summām — aktīva patiesā vērtība mīnus pārdošanas izmaksas vai lietošanas vērtība.

Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu atlikušo vērtību un lietderīgās lietošanas laiku pārskata un vajadzības gadījumā koriģē vismaz reizi gadā. Aktīva uzskaites vērtību nekavējoties noraksta līdz tā atgūstamajai summai, ja aktīva uzskaites vērtība pārsniedz tā novērtēto atgūstamo summu. Ja iepriekšējos gados atzītie vērtības samazinājuma iemesli vairs nepastāv, attiecīgi veic vērtības samazinājuma zaudējumu apvērsi.

1.3.4. Finanšu aktīvi

Finanšu aktīvus iedala šādās kategorijās: finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā; aizdevumi un debitoru parādi; līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi; un pārdošanai pieejami finanšu aktīvi. Finanšu instrumentu klasifikāciju nosaka, veicot sākotnējo atzīšanu, un tā tiek atkārtoti novērtēta katrā bilances datumā.

(i) Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā

Finanšu aktīvu iedala šajā kategorijā, ja tas iegādāts galvenokārt pārdošanai īstermiņā vai subjekts to paredzējis šādam nolūkam. Šajā kategorijā iekļauj arī atvasinātos instrumentus. Minētās kategorijas aktīvi tiek klasificēti kā apgrozāmie līdzekļi, ja tos plāno realizēt 12 mēnešu laikā pēc bilances datuma. Šajā finanšu gadā subjektam nebija neviena minētās kategorijas ieguldījuma.

(ii) Aizdevumi un debitoru parādi

Aizdevumi un debitoru parādi ir neatvasināti finanšu aktīvi ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem, kuri netiek kotēti aktīvā tirgū. Tie rodas, kad subjekts sniedz naudu, preces vai pakalpojumus tieši debitoram bez nodoma tirgoties ar šo debitora parādu. Tos iekļauj ilgtermiņa aktīvos, ja vien to termiņš nav īsāks par 12 mēnešiem pēc bilances datuma. Aizdevumi un debitoru parādi ietver termiņnoguldījumus ar sākotnējo termiņu virs trīs mēnešiem.

(iii) Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi

Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi ir neatvasināti finanšu aktīvi ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem un fiksētiem termiņiem, kurus subjekts noteikti plāno un spēj turēt līdz termiņa beigām. Šajā finanšu gadā subjektam nebija neviena minētās kategorijas ieguldījuma.

(iv) Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi

Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi ir neatvasināti finanšu aktīvi, kas iedalīti šajā kategorijā vai nav iekļauti nevienā citā kategorijā. Tos klasificē kā apgrozāmos līdzekļus vai ilgtermiņa aktīvus atkarībā no laikposma, kurā subjekts plāno tos turēt, un parasti tas ir atlikušais termiņš.

Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Patiesajā vērtībā novērtētu finanšu aktīvu ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kā arī līdz termiņa beigām turētu un pārdošanai pieejamu finanšu aktīvu iegādi vai pārdošanu atzīst darījuma datumā – datums, kurā subjekts uzņemas saistības pirkt vai pārdot aktīvu. Naudas ekvivalenti, aizdevumi un termiņnoguldījumi tiek atzīti to norēķinu datumā. Finanšu instrumentus sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā. Visiem finanšu aktīviem, kas nav patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, darījuma izmaksas pieskaita patiesajai vērtībai sākotnējās atzīšanas brīdī.

Finanšu instrumentu atzīšanu pārtrauc, ja ir beigušās tiesības saņemt naudas plūsmas no ieguldījumiem vai subjekts ir nodevis citai personai visus riskus un atlīdzību, kas izriet no īpašumtiesībām.

Turpmākais novērtējums

Finanšu aktīvus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā turpmāk uzskaita patiesajā vērtībā, un peļņu un zaudējumus, kas rodas no izmaiņām patiesajā vērtībā, iekļauj finanšu darbības rezultātu pārskatā periodā, kurā tie radušies.

Aizdevumus un debitoru parādus, un līdz termiņa beigām noturētos ieguldījumus uzskaita kā amortizācijas izmaksas, izmantojot efektīvo procentu metodi.

Pārdošanai pieejamos finanšu aktīvus turpmāk uzskaita to patiesajā vērtībā. Peļņu un zaudējumus, kas rodas no patiesās vērtības izmaiņām, atzīst patiesās vērtības rezervē. Procentus par pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem, kuri aprēķināti, izmantojot efektīvo procentu metodi, atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Subjekts izvērtē katrā bilances datumā, vai ir objektīvi pierādījumi, ka finanšu aktīva vērtība ir samazinājusies, un vai vērtības samazinājums ir atspoguļojams finanšu darbības rezultātu pārskatā.

1.3.5. Priekšfinansējuma summas

Priekšfinansējums ir maksājums, kas paredzēts, lai saņēmējam izsniegtu naudas avansu, t. i., apgrozāmos līdzekļus. To var sadalīt vairākos maksājumos laikposmā, kas noteikts konkrētajā nolīgumā, lēmumā, vienošanās dokumentā vai pamatā esošajā tiesību aktā. Apgrozāmos līdzekļus vai avansu izmanto mērķim, kuram tas piešķirts, nolīgumā noteiktajā periodā vai arī atmaksā. Ja saņēmējam nerodas attiecināmi izdevumi, viņa pienākums ir atdot izmaksāto priekšfinansējumu subjektam. Priekšfinansējuma summu var samazināt (pilnībā vai daļēji), apstiprinot attiecināmās izmaksas (tās tiek atzītas par izdevumiem).

Turpmākos bilances datumos priekšfinansējumu novērtē summā, kura sākotnēji atzīta bilancē un no kuras atskaitīti attiecināmie izdevumi (tostarp aplēstās summas, ja tas ir nepieciešams), kas radušies perioda laikā.

1.3.6. Debitoru parādi un atgūstamās summas

Tā kā ES grāmatvedības noteikumos prasīts atsevišķi uzrādīt ar komerciālu apmaiņu saistītus un nesaistītus darījumus, pārskatu sagatavošanas nolūkā debitoru parādi tiek definēti kā no ar komerciālu apmaiņu nesaistītiem darījumiem izrietoši un atgūstamās summas tiek definētas kā no ar komerciālu

apmaiņu saistītiem darījumiem izrietošas (kad subjekts saņem vērtību no cita subjekta, nesniedzot pretī aptuveni vienādu vērtību).

Debitoru parādi no ar komerciālu apmaiņu saistītiem darījumiem atbilst finanšu instrumentu definīcijai un tādējādi tos klasificē kā aizdevumus un debitoru parādus un attiecīgi vērtē (skatīt iepriekš 1.3.4.).

Atgūstamās summas no ar komerciālu apmaiņu nesaistītiem darījumiem uzskaita sākotnējā summā (ņemot vērā procentus un soda naudas), atskaitot daļēji norakstīto vērtības samazinājumu. Daļēji norakstāmo vērtības samazinājumu nosaka, kad ir objektīvi pierādījumi, ka subjekts nespēs iekasēt visas tam pienākošās summas atbilstīgi atgūstamo summu sākotnējiem nosacījumiem. Daļēji norakstītā summa ir starpība starp aktīva uzskaites vērtību un atgūstamo summu. Daļēji norakstīto summu atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā.

1.3.7. Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti ir finanšu instrumenti un tie ir nauda kasē, pieprasījuma noguldījumi bankās vai noguldījumi bankās ar īsu brīdinājuma termiņu par izņemšanu un citi īstermiņa ieguldījumi ar augstu likviditāti, kuru sākotnējais termiņš nepārsniedz trīs mēnešus.

1.3.8. Uzkrājumi

Uzkrājumus atzīst, ja subjektam pagātnes notikumu rezultātā ir pašreizējs juridisks vai prakses radīts pienākums pret trešām personām, ir drīzāk iespējams, ka minētā pienākuma izpildei būs nepieciešams iztērēt līdzekļus, un summu var ticami novērtēt. Nākotnes zaudējumiem no pamatdarbības uzkrājumus neatzīst. Uzkrājumu summa ir labākā aplēse par izdevumiem, kuru nepieciešamība tiek plānota, lai pārskata datumā izpildītu pašreizēju pienākumu. Ja uzkrājumus veido lielam skaitam pozīciju, pienākumu aplēš, izvērtējot visus iespējamus iznākumus saistībā ar to iespējamību ("paredzamās vērtības" metode).

1.3.9. Kreditoru parādi

Kreditoru parādos ir iekļautas summas, kas saistītas ar komerciālu apmaiņu saistītiem darījumiem, piemēram, preču un pakalpojumu pirkšanu, un ar komerciālu apmaiņu nesaistītiem darījumiem, piemēram, izmaksu pieprasījumiem no saņēmējiem, subsīdijām vai cita ES finansējuma.

Ja saņēmējiem tiek izsniegtas subsīdijas vai cits finansējums, izmaksu pieprasījumus reģistrē kā kreditoru parādus par pieprasīto summu brīdī, kad tiek saņemts izmaksu pieprasījums. Pēc attiecināmo izmaksu pārbaudes un apstiprināšanas kreditoru parādus vērtē atbilstoši apstiprinātajai un attiecināmajai summai.

Kreditoru parādus, ko rada preču un pakalpojumu pirkšana, atzīst pēc rēķina saņemšanas sākotnējās summas apmērā, un atbilstošos izdevumus iegrāmato, kad subjekts ir saņēmis un pieņēmis piegādes vai pakalpojumus.

1.3.10. Uzkrātie un nākamo periodu ienākumi un maksas

Darījumus un notikumus atzīst finanšu pārskatos periodā, uz kuru tie attiecas. Gada beigās, ja rēķins vēl nav izrakstīts, bet pakalpojums ir sniegts, subjekts ir veicis piegādes vai pastāv līgumiska vienošanās (piemēram, atsaucoties uz līgumu), uzkrātie ienākumi tiks atzīti finanšu pārskatos. Turklāt, ja gada

beigās rēķins ir izrakstīts, bet pakalpojumi vēl nav sniegti vai preces vēl nav piegādātas, ieņēmumus attiecina uz nākamo periodu un atzīst nākamajā pārskata periodā.

Arī izdevumus uzskaita periodā, uz kuru tie attiecas. Pārskata perioda beigās uzkrātie izdevumi tiek atzīti, par pamatu ņemot attiecīgā perioda pārskaitījuma pienākuma aplēses. Uzkrāto izdevumu aprēķinu veic saskaņā ar grāmatveža izsniegtām darbības un praktiskajām pamatnostādnēm, kuru mērķis ir nodrošināt, lai finanšu pārskatos būtu patiesi atspoguļotas ekonomiskās un citas parādības, kuras tiem ir jāparāda. Pēc analogijas, ja ir veikts avansa maksājums par pakalpojumiem vai precēm, kas vēl nav saņemti, izdevumi tiks attiecināti uz nākamo periodu un atzīti nākamajā pārskata periodā.

1.4. FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS

1.4.1. Ieņēmumi

Ieņēmumi ir saimniecisko labumu bruto ieplūde vai pakalpojuma potenciāls, ko subjekts ir saņēmis vai saņems, kas ir neto aktīvu pieaugums, izņemot pieaugumu, kas saistīts ar īpašnieku iemaksām.

Atkarībā no pamatā esošo darījumu rakstura finanšu darbības rezultātu pārskatā izdala šādus ieņēmumus:

(i) Ar komerciālu apmaiņu nesaistītu darījumu ieņēmumi

Ar komerciālu apmaiņu nesaistītu darījumu ieņēmumi ir nodokļi un pārvedumi, jo pārveduma veicējs nodod līdzekļus saņēmēja subjektam, bet saņēmēja subjekts apmaiņā tieši nenodrošina aptuveni līdzīgu vērtību.

Pārvedumi ir nākotnes saimniecisko labumu ieplūde vai pakalpojuma potenciāls no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, izņemot nodokļus. Subjekts atzīst aktīvu attiecībā uz pārvedumiem, kad subjekts pagātnes notikuma (pārveduma) rezultātā kontrolē resursus un plāno saņemt nākotnes saimnieciskos labumus vai pakalpojuma potenciālu no šiem resursiem, un kad ir iespējams ticami noteikt patieso vērtību. Resursu ieplūdi no ar komerciālu apmaiņu nesaistīta darījuma, kas ir atzīts par aktīvu (t.i., nauda), arī atzīst kā ieņēmumus, izņemot tādā apmērā, kādā subjektam ir saistības attiecībā uz šādu pārvedumu (nosacījums), kuras ir jāizpilda, pirms ieņēmumus var atzīt. Līdz brīdim, kad nosacījums ir izpildīts, ieņēmumi tiek attiecināti uz nākamo periodu un atzīti kā saistības (saņemtais priekšfinansējums).

(ii) Ar komerciālu apmaiņu saistītu darījumu ieņēmumi

Ieņēmumi no preču un pakalpojumu pārdošanas tiek atzīti, kad pircējam tiek nodota nozīmīga daļa riska un atlīdzības, kas izriet no preču īpašumtiesībām. Ieņēmumus no darījuma, kas sevī ietver pakalpojumu sniegšanu, atzīst, ņemot vērā darījuma pabeigtības pakāpi pārskata datumā.

1.4.2. Izdevumi

Izdevumi ir saimniecisko labumu vai pakalpojumu potenciāla samazinājums pārskata periodā kā aktīvu aizplūde vai patērīgš vai saistību uzņemšanās, kuru rezultātā samazinās neto aktīvi/pašu kapitāls. Tajos tiek iekļauti gan ar komerciālu apmaiņu saistīti, gan nesaistīti darījumu izdevumi.

Ar komerciālu apmaiņu saistītu darījumu izdevumus, ko rada preču un pakalpojumu pirkšana, atzīst, kad piegādes ir veiktas un subjekts tās ir apstiprinājis. Izdevumus novērtē sākotnējā rēķinā norādītās summas apmērā. Turklāt bilances datumā izdevumus par pakalpojumiem, kas sniegti periodā, par kuru rēķins vēl nav saņemts vai pieņemts, atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Izdevumi, kas rodas no ar komerciālu apmaiņu nesaistītiem darījumiem, veido lielāko daļu subjekta pamatdarbības izdevumu. Tie attiecas uz pārvedumiem saņēmējiem un var būt triju veidu: prasījuma tiesības, pārvedumi saskaņā ar līgumu vai neatkarīgas dotācijas, dāvinājumi un ziedojumi. Pārvedumus atzīst kā izdevumus tā perioda laikā, kad bijuši notikumi, kuru dēļ pārvedums izveidojies, ja vien šāda veida pārvedumu pieļauj noteikumi vai ir parakstīts līgums par pārveduma atļaušanu; ja saņēmējs izpilda attiecināmības kritērijus; un attiecināmo summu var ticami novērtēt.

Tad, kad tiek saņemts pieprasījums veikt maksājumu vai atlīdzināt izmaksas un tas atbilst atzīšanas kritērijiem, to atzīst kā izdevumus attiecināmās summas apmērā. Gada beigās attiecināmos izdevumus, kas radušies un pienākas saņēmējiem, bet vēl nav iekļauti pārskatā, aplēš un grāmato kā uzkrātos izdevumus.

1.5. IESPĒJAMIE AKTĪVI UN IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

1.5.1. Iespējamie aktīvi

Iespējams aktīvs ir tāds iespējams aktīvs, kas rodas no pagātnes notikumiem un kura esību apstiprina tikai tāda viena vai vairāku nenoteiktu nākotnes notikumu iestāšanās vai neiestāšanās, kuru subjekts pilnībā nekontrolē. Iespējamu aktīvu atspoguļo pārskatos, ja ir ticama saimniecisko labumu ieplūde vai pakalpojuma potenciāls.

1.5.2. Iespējamās saistības

Iespējamās saistības ir iespējami pienākumi, kuri izriet no pagātnes notikumiem un kuru esību apstiprina tikai tāda viena vai vairāku nenoteiktu nākotnes notikumu iestāšanās vai neiestāšanās, kuru subjekts pilnībā nekontrolē; vai pašreizējs pienākums, kura pamatā ir iepriekšēji notikumi, bet kuru neatzīst: jo nav ticams, ka pienākuma izpildei būs vajadzīga saimniecisko labumu vai pakalpojuma potenciālu ietverošu resursu aizplūde, vai retos gadījumos, kad pienākuma apmēru nevar pietiekami ticami novērtēt.

1.6. LĪDZFINANSĒJUMS

Saņemtās līdzfinansējuma iemaksas atbilst kritērijiem, kas raksturo ar komerciālu apmaiņu nesaistītu darījumu ieņēmumus, ar nosacījumu, un tās tiek grāmatotas kā kreditoru parādi dalībvalstīm, trešām valstīm un citiem. EAF ir noteikta prasība izlietot šīs iemaksas pakalpojumu sniegšanai trešām personām, jo pretējā gadījumā šie aktīvi (saņemtās iemaksas) ir jāatmaksā. Nesamaksātie kreditoru parādi, kas ir saistīti ar līdzfinansējuma nolīgumiem, ir saņemtās līdzfinansējuma iemaksas, no kurām atskaita izdevumus, kas radušies saistībā ar projektu. Neto aktīvi nemainās.

Izdevumus, kas ir saistīti ar līdzfinansējuma projektiem, atzīst to rašanās laikā. Attiecīgās iemaksu summas atzīst kā pamatdarbības ieņēmumus, un gada saimnieciskās darbības rezultāts nemainās.

2. BILANCES SKAIDROJUMI

AKTĪVI

2.1. PRIEKŠFINANSĒJUMS

Daudzos līgumos ir paredzēti avansa maksājumi pirms darbu sākšanas, piegādes veikšanas vai pakalpojumu sniegšanas. Dažkārt līgumu maksājumu grafikos ir paredzēti maksājumi, pamatojoties uz izpildes ziņojumiem. Priekšfinansējumu parasti maksā tās valsts vai teritorijas valūtā, kurā projektu īsteno.

Atkarībā no priekšfinansējuma atgūstamības vai izlietojuma laika to uzrāda kā priekšfinansējuma apgrozāmos līdzekļus vai ilgtermiņa aktīvu. Izlietojumu nosaka projekta pamatā esošajā līgumā. Visas atmaksātās vai izlietotās summas, kuru samaksas termiņš ir 12 mēnešu laikā pirms pārskata datuma, uzrāda kā priekšfinansējuma apgrozāmos līdzekļus. Tā kā daudzi EAF projekti pēc būtības ir ilgtermiņa projekti, attiecīgajiem avansa maksājumiem jābūt pieejamiem vairāk nekā vienu gadu. Tādēļ dažas priekšfinansējuma summas uzrāda kā ilgtermiņa aktīvus.

Miljonos EUR

	Skaidrojums	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	31.12.2016.	31.12.2015.
Ilgtermiņa priekšfinansējums	2.1.1.	–	32	242	135	409	516
Īstermiņa priekšfinansējums	2.1.2.	1	50	909	412	1 372	1 145
Kopā		1	82	1 151	546	1 781	1 661

2.1.1. Ilgtermiņa priekšfinansējums

Miljonos EUR

	31.12.2016.	31.12.2015.
Tiešā pārvaldība	71	65
Īsteno:		
Komisija	39	43
ES izpildaģentūras	4	1
ES delegācijas	29	21
Netiešā pārvaldība	338	451
Īsteno:		
EIB un EIF	180	323
Starptautiskās organizācijas	87	90
Privāttiesību subjekti, kas veic publisko pasūtījumu	25	3
Publisko tiesību subjekti	13	10
Trešās valstis	34	25
Kopā	409	516

2.1.2. Īstermiņa priekšfinansējums

Miljonos EUR

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	31.12.2016.	31.12.2015.
Priekšfinansējums (bruto)	9	231	2 945	1 560	4 745	4 250

Noskaidroti, veicot robežlaika procedūras	(8)	(181)	(2 037)	(1 148)	(3 373)	(3 105)
Kopā	1	50	909	412	1 372	1 145

	Miljonos EUR	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Tiešā pārvaldība	246	283
<i>Īsteno:</i>		
Komisija	115	123
ES izpildaģentūras	10	1
ES delegācijas	122	159
Netiešā pārvaldība	1 125	861
<i>Īsteno:</i>		
EIB un EIF	372	235
Starptautiskās organizācijas	432	336
Privāttiesību subjekti, kas veic publisko pasūtījumu	121	5
Publisko tiesību subjekti	53	56
Trešās valstis	148	229
Kopā	1 372	1 145

Kopējais priekšfinansējums 2016. gada 31. decembrī (EUR 1781 miljons) ir salīdzināms ar kopējo priekšfinansējumu 2015. gada 31. decembrī (EUR 1661 miljons).

Pašreizējā priekšfinansējuma nelielais palielinājums par EUR 227 miljoniem salīdzinājumā ar 2015. gada 31. decembri ir izskaidrojams ar jauno līgumu lielo skaitu, kuru ietvaros 2016. gada laikā vēl nebija radušās izmaksas. Šo palielinājumu kompensē ilgtermiņa priekšfinansējuma samazinājums (skatīt **2.1.1.** skaidrojumu).

2.1.3. Par priekšfinansējumu saņemtās garantijas

Garantijas tiek turētas priekšfinansējuma nodrošināšanai, un tās tiek noņemtas, kad ir apmaksāts projekta pēdējais pieprasījums. 2016. gada 31. decembrī tādu garantiju vērtība, ko EAF saņēma par priekšfinansējumu, bija EUR 53 miljoni (2015. gadā EUR 83 miljoni).

Lielākā daļa priekšfinansējuma tiek izmaksāta netiešās pārvaldības režīmā. Šajā gadījumā garantijas saņēmējs nav EAF, bet līgumslēdzēja iestāde.

2.2. IEMAKSAS TRASTA FONDĀ

Šajā pozīcijā tiek norādīta summa, kas samaksāta kā iemaksa ES trasta fondā *Bêkou* un ESTF Āfrikai. No iemaksām tiek atskaitītas trasta fondiem radušās un uz EAF attiecināmas izmaksas.

Iemaksas trasta fondā veic EAF tiešās pārvaldības režīmā.

Trasta fondi	Miljonos EUR			
	Neto iemaksas 31.12.2015.	2016. gadā veiktās iemaksas	TF neto izdevumu piešķirums 2016. gadā	Neto iemaksas 31.12.2016.
Āfrika	–	99	(27)	72
Békou	34	–	(8)	26
Kopā	34	99	(35)	98

2.3. AR KOMERCIĀLU APMAIŅU NESAISTĪTAS ATGŪSTAMĀS SUMMAS UN AR KOMERCIĀLU APMAIŅU SAISTĪTI DEBITORU PARĀDI

Miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2016.	31.12.2015.
Atgūstamās summas no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu	2.3.1.	62	104
Debitoru parādi no darījumiem, kas ir saistīti ar komerciālu apmaiņu	2.3.2.	70	67
Kopā		132	171

2.3.1. Atgūstamās summas no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu

Miljonos EUR

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	31.12.2016.	31.12.2015.
Dalībvalstis	–	0	40	–	40	90
Klienti	4	9	6	0	18	23
Publisko tiesību subjekti	–	13	10	0	23	16
Trešās valstis	0	3	1	–	4	2
Norakstītā summa	(3)	(17)	(5)	–	(25)	(29)
Korespondējošie konti ar ES iestādēm	–	–	–	2	2	1
Kopā	1	8	51	2	62	104

No dalībvalstīm atgūstamās summas ietver parastās iemaksas un pagaidu mehānisma korekciju rezultātā saņemamās summas. Pagaidu mehānisma darbības tika finansētas, izmantojot atceltās summas no iepriekšējiem EAF, un attiecīgās kapitāla izmaiņas tika reģistrētas 2015. gadā.

Summas ir apkopotas turpmāk redzamajā tabulā:

Miljonos EUR

Dalībvalstis	Summas, kas jāsaņem no DV	Summas, kas jāatskaita no DV iemaksām	Neto summa 31.12.2016.
Beļģija	25	–	25
Kipra	0	–	0
Čehija	2	–	2
Grieķija	0	–	0
Latvija	0	–	0
Portugāle	0	–	0
Rumānija	2	–	2
Slovēnija	1	–	1
Apvienotā Karaliste	10	–	10
Kopā	40	–	40

2.3.2. Debitoru parādi no darījumiem, kas ir saistīti ar komerciālu apmaiņu

Miljonos EUR

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	31.12.2016.	31.12.2015.
Uzkrātie ienākumi	0	63	7	0	70	67
Korespondējošie konti starp EAF	196	424	3 424	(4 043)	(0)	0

Kopā	196	487	3 431	(4 043)	70	67
-------------	------------	------------	--------------	----------------	-----------	-----------

Uzkrātajos ienākumos pamatā ir iekļautas uzkrāto procentu summas ar projektiem (EUR 63 miljoni) un ES trasta fondu Āfrikai (EUR 7 miljoni) saistītam priekšfinansējumam.

Efektivitātes labad vienotie finanšu līdzekļi, kas aptver visus EAF, ir piešķirti 11. EAF⁹; rezultātā tiek veiktas darbības starp dažādiem EAF, kas tiek izlīdzinātas, izmantojot korespondējošos kontus starp dažādu EAF bilanci. Korespondējošie konti tiek uzrādīti tikai atsevišķos EAF.

2.4. NAUDA UN NAUDAS EKVIVALENTI¹⁰

	Miljonos EUR					
	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	31.12.2016	31.12.2015
Speciālie konti:						
<i>Dalībvalstu finanšu iestādes</i>	–	–	–	291	291	126
Norēķinu konti:						
<i>Komerbankas</i>	–	–	–	389	389	377
<i>Kongo Demokrātiskās Republikas speciālais fonds*</i>	–	–	–	–	–	1
Kopā	–	–	–	680	680	504

*Šis atlikums atspoguļo summas, kas pieejamas Kongo Demokrātiskajai Republikai saskaņā ar Padomes Lēmuma 2003/583/EK noteikumiem.

Naudas un naudas ekvivalentu vispārējo palielinājumu galvenokārt izskaidro tas, ka 2016. gada decembrī dažas dalībvalstis veica avansa maksājumus saistībā ar 2017. gada pirmajām iemaksām.

Jāpiebilst, ka STABEX līdzekļu turētājas ir ĀKK saņēmējvalstis, tādēļ tie nav iekļauti EAF bilanci. Ar akronīmu STABEX apzīmē ES kompensējošu finanšu shēmu ĀKK valstu eksporta ieņēmumu stabilizēšanai. Kad Komisija un saņēmējvalsts (ĀKK) ir panākušas vienošanos par to, kā izmantot STABEX līdzekļus, abas puses paraksta pārskaitījuma konvenciju. Saskaņā ar (pārskatītā) Lomes IV nolīguma¹¹ 211. pantu līdzekļus pārskaita uz procentus nesošu kontu, kam piemēro divu parakstu sistēmu (paraksta Komisijas un saņēmējvalsts pārstāvji) un kas ir atvērts ĀKK valsts vārdā. Līdzekļi paliek šajos divu parakstu kontos līdz brīdim, kad savstarpējo saistību sistēma (FMO) pamato pārvedumu projektam. Komisijas kredītrīkotājs saglabā konta paraksta tiesības, lai nodrošinātu, ka līdzekļus izmaksā, kā paredzēts. Līdzekļi kontos, kuriem piemēro divu parakstu sistēmu, ir ĀKK valsts īpašums, un līdz ar to tie netiek uzrādīti kā aktīvi EAF pārskatos. Pārvedumi uz šiem kontiem tiek iegrāmatoti kā STABEX maksājumi. Sīkāku informāciju skatīt 3.1.1. skaidrojumā.

Nolūkā uzlabot 2016. gada finanšu pārskatu sniegšanu ir pārskatīta finanšu iestāžu un banku klasifikācija. Attiecīgi ir sniegti salīdzinoši skaitļi par 2015. gadu.

SAISTĪBAS

2.5. UZKRĀJUMI

	Miljonos EUR					
	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	31.12.2016	31.12.2015

⁹ Saskaņā ar 59. pantu Finanšu regulā, ko piemēro 11. Eiropas Attīstības fondam, finanšu līdzekļus uzrāda 11. EAF bilanci.

¹⁰ Saskaņā ar 59. pantu Finanšu regulā, ko piemēro 11. Eiropas Attīstības fondam, finanšu līdzekļus uzrāda 11. EAF bilanci. Dažādo bankas kontu būtība ir raksturota 5. nodaļā "Finanšu riska pārvaldība".

¹¹ OV L 156, 29.5.1998., 3.–106. lpp.

<i>Uzkrājumi</i>	–	–	–	4	4	4
Kopā	–	–	–	4	4	4

Uzkrājums ir vislabākais iespējamās summas novērtējums, kas EAF jāiemaksā, lai finansētu *Centre de Development (CDE)* pienācīgu slēgšanu, par ko lemj ĀKK un ES Vēstnieku komiteja (2014. gada 23. oktobra Lēmums Nr. 4/2014).

Summa ietver tiesas prāvas (EUR 1,2 miljonus), kas celtas pret *CDE*, un atlikušās paredzamās izmaksas pasīvajā posmā (piemēram, atlikušie administratīvie uzdevumi, citas atlikušās tiesas prāvas, arhīvs utt.), kas sākas 2016. gada 31. decembrī (skatīt **4.3.2.** skaidrojumu).

2.6. FINANŠU SAISTĪBAS

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	31.12.2016	31.12.2015
<i>Miljonos EUR</i>						
<i>Līdzfinansējums – kreditoru parādi</i>	–	–	6	–	6	10
Kopā	–	–	6	–	6	10

Par izmaiņām līdzfinansējuma saistību kopsummā skatīt **2.7.2.1.** skaidrojumu.

2.7. KREDITORU PARĀDI

	Skaidrojums	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	31.12.2016.	31.12.2015.
<i>Miljonos EUR</i>							
<i>Īstermiņa kreditoru parādi</i>	2.7.1.	0	12	112	97	222	180
<i>Dažādi kreditoru parādi</i>	2.7.2.	–	(0)	325	2	327	340
Kopā		0	12	438	99	549	520

2.7.1. Īstermiņa kreditoru parādi

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	31.12.2016	31.12.2015
<i>Miljonos EUR</i>						
<i>Piegādātāji</i>	0	11	69	19	98	79
<i>Dalībvalstis</i>	–	–	0	–	0	0
<i>Trešās valstis</i>	0	0	29	61	91	83
<i>Publisko tiesību subjekti</i>	0	1	18	14	32	21
<i>Citi īstermiņa kreditoru parādi</i>	0	1	(4)	4	1	(3)
Kopā	0	12	112	97	222	180

Kreditoru parādi ietver izmaksu pārskatus, ko EAF saņem saistībā ar savu dotāciju darbību. Tos grāmato par pieprasīto summu, sākot no pieprasījuma saņemšanas brīža. Rēķiniem un kredītzīmēm, ko saņem iepirkuma darbību ietvaros, piemēro tādu pašu kārtību. Attiecīgie pieprasījumi atlīdzināt izmaksas ir ņemti vērā, gada beigās veicot robežlaika procedūras. Ņemot vērā robežlaika grāmatojumus, aplēstās attiecināmās summas ir atzītas finanšu darbības rezultātu pārskatā.

2.7.2. Dažādi kreditoru parādi

	Skaidroju	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. E	31.12.2016.	31.12.2015.
<i>Miljonos EUR</i>							

	ms			AF			
Līdzfinansējuma kreditoru parādi	2.7.2.1.	-	-	63	1	64	31
Nākamo periodu fondu kapitāla iemaksas	2.7.2.2.	-	-	261	-	261	307
Citi dažādi kreditoru parādi	2.7.2.3.	-	-	-	2	2	2
Kopā		-	-	324	3	327	340

2.7.2.1. Līdzfinansējuma kreditoru parādi

Līdzfinansējuma ilgtermiņa un īstermiņa kreditoru parādu dalījums par dalībvalstīm apkopots turpmāk redzamajā tabulā:

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	31.12.2016	31.12.2015
<i>Miljonos EUR</i>						
Ilgtermiņa līdzfinansējums						
Beļģija	-	-	2	-	2	1
Vācija	-	-	0	-	0	1
Apvienotā Karaliste	-	-	1	-	1	3
Zviedrija	-	-	2	-	2	4
Kanāda	-	-	0	-	0	1
	-	-	6	-	6	10
Īstermiņa līdzfinansējums						
Beļģija	-	-	3	1	4	3
Dānija	-	-	1	0	1	1
Francija	-	-	37	-	37	10
Vācija	-	-	1	-	1	1
Nīderlande	-	-	1	-	1	1
Spānija	-	-	3	-	3	3
Apvienotā Karaliste	-	-	11	-	11	1
Zviedrija	-	-	7	-	7	12
Kanāda	-	-	0	-	0	(1)
	-	-	63	1	64	31
Kopā	-	-	69	1	70	41

Līdzfinansējuma ilgtermiņa un īstermiņa kreditoru parādu kopsumma palielinājusies par EUR 29 miljoniem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu.

2016. gadā tika saņemtas jaunas līdzfinansējuma iemaksas no Apvienotās Karalistes (EUR 9,4 miljoni), Beļģijas (EUR 3,3 miljoni) un Zviedrijas (EUR 0,9 miljoni).

Līdzfinansējuma ilgtermiņa un īstermiņa kreditoru parādu kopsumma palielināta par EUR 15 miljoniem, lai atzītu ieņēmumus un izdevumus saistībā ar līdzfinansētajiem projektiem (skatīt **3.1.2.** un **3.4.** skaidrojumu).

2.7.2.2. Nākamo periodu fondu kapitāla iemaksas

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	31.12.2016	31.12.2015
<i>Miljonos EUR</i>						

Apvienotā Karaliste	–	–	252	–	252	259
Zviedrija	–	–	–	–	–	48
Ungārija	–	–	9	–	9	–
Kopā	–	–	261	–	261	307

Nākamo periodu fondu kapitāla iemaksu pozīcija attiecas uz dalībvalstu avansā veiktajām iemaksām.

2.7.2.3. Citi dažādi kreditoru parādi

Šajā pozīcijā galvenokārt ir iekļauti nepiešķirti naudas ieņēmumi un atmaksātās summas.

2.8. UZKRĀTĀS MAKSAS UN NĀKAMO PERIODU IENĀKUMI

Miljonos EUR

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	31.12.2016	31.12.2015
<i>Uzkrātās maksas</i>	1	93	567	110	770	853
<i>Citi uzkrājumi un atliktie maksājumi</i>	–	(0)	(0)	6	6	2
Kopā	1	93	567	115	776	855

Uzkrātās maksas ietver sevī pamatdarbības izdevumus saskaņā ar aplēsēm par tekošajiem un pabeigtajiem līgumiem, izņemot apstiprinātos izmaksu pieprasījumus, kuros, izmantojot vislabāko pieejamo informāciju par esošajiem līgumiem, aplēstas 2016. gada attiecināmās izmaksas, kas radušās EAF saņēmējiem. Aplēsto uzkrāto maksu daļa, kas saistīta ar izmaksāto priekšfinansējumu, uzskaitīta kā priekšfinansējuma summu samazinājums (skatīt **2.1.** skaidrojumu).

NETO AKTĪVI

2.9. FONDA KAPITĀLS

2.9.1. Pieprasītais fondu kapitāls –aktīvie EAF

Miljonos EUR

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	Kopā
<i>Fondu kapitāls</i>	12 164	10 973	20 960	29 367	73 464
<i>Nepieprasītais fondu kapitāls</i>	(0)	(0)	(5 223)	(29 367)	(34 590)
Pieprasītais fondu kapitāls 31.12.2015.	12 164	10 973	15 737	–	38 873
<i>Fondu kapitāls</i>	12 164	10 973	20 960	29 367	73 464
<i>Nepieprasītais fondu kapitāls</i>	–	(0)	(1 773)	(29 367)	(31 140)
Pieprasītais fondu kapitāls 31.12.2016.	12 164	10 973	19 187	–	42 323

Fondu kapitālu veido kopējā dalībvalstu veikto iemaksu summa attiecīgajam EAF, kā noteikts katrā iekšējā nolīgumā. Nepieprasītie līdzekļi ir sākotnējais piešķirums, kas no dalībvalstīm vēl nav pieprasīts.

Pieprasītais fondu kapitāls ir sākotnējo piešķirumu summa, ko dalībvalstis pieprasa pārvedumam uz finanšu līdzekļu kontiem (skatīt turpmāk **2.9.2.** skaidrojumu).

2.9.2. Pieprasītais un nepieprasītais fondu kapitāls dalībvalstu dalījumā

Miljonos EUR				
Iemaksas	%	Nepieprasīt ais kapitāls 31.12.2015	2016. gad ā pieprasītai s kapitāls	Nepieprasīt ais kapitāls 31.12.2016
Austrija	2,41	126	(83)	43
Beļģija	3,53	184	(122)	63
Bulgārija	0,14	7	(5)	2
Kipra	0,09	5	(3)	2
Čehija	0,51	27	(18)	9
Dānija	2,00	104	(69)	35
Igaunija	0,05	3	(2)	1
Somija	1,47	77	(51)	26
Francija	19,55	1 021	(674)	347
Vācija	20,50	1 071	(707)	364
Grieķija	1,47	77	(51)	26
Ungārija	0,55	29	(19)	10
Īrija	0,91	48	(31)	16
Itālija	12,86	672	(444)	228
Latvija	0,07	4	(2)	1
Lietuva	0,12	6	(4)	2
Luksemburga	0,27	14	(9)	5
Malta	0,03	2	(1)	1
Nīderlande	4,85	253	(167)	86
Polija	1,30	68	(45)	23
Portugāle	1,15	60	(40)	20
Rumānija	0,37	19	(13)	7
Slovākija	0,21	11	(7)	4
Slovēnija	0,18	9	(6)	3
Spānija	7,85	410	(271)	139
Zviedrija	2,74	143	(95)	49
Apvienotā Karaliste	14,82	774	(511)	263
Kopā	100,00	5 223	(3 450)	1 773

2016. gadā pieprasīto kapitālu pilnībā veido 10. EAF pieprasījumi. Kopsummu veido parastais pieprasījums (EUR 3450 miljoni). 8. un 9. EAF kapitāls tika visā pilnībā pieprasīts un saņemts. 11. EAF kapitāls vēl nav pieprasīts.

2.9.3. Uz nākamo periodu pārnestais pieprasītais fondu kapitāls no slēgtiem EAF

	Miljonos EUR				
	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	31.12.2016 31.12.2015
No slēgtiem EAF pārvestie līdzekļi	627	1 625	–	–	2 252 2 252

Šajā pozīcijā ietverti līdzekļi, kas pārvesti no slēgtiem EAF uz 8. un 9. EAF.

2.9.4. Pieprasītā fondu kapitāla pārvedumi starp aktīviem EAF

	Miljonos EUR				
	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	Kopā
Atlikums 31.12.2014.	(3 147)	1 758	(209)	1 597	-
No saistībām atbrīvoto summu pārvedums uz 10. EAF darbības rezultātu rezervi no iepriekšējiem EAF	(6)	(109)	114	-	-
No saistībām atbrīvoto summu pārvedums uz 11. EAF darbības rezultātu rezervi no iepriekšējiem EAF	-	-	(32)	32	-
Pārvedums no 10. un 11. EAF darbības rezultātu rezerves uz pagaidu mehānismu	-	-	(41)	41	-
Atgūtie līdzekļi no pagaidu mehānisma 10. un 11. EAF darbības rezultātu rezervei	-	-	11	(11)	-
Tādu līdzekļu atdošana, par kuriem uzņemtas saistības pagaidu mehānisma ietvaros	676	727	192	(1 595)	-
Atlikums 31.12.2015.	(2 476)	2 376	35	65	-
No saistībām atbrīvoto summu pārvedums uz 10. EAF darbības rezultātu rezervi no iepriekšējiem EAF	(20)	(163)	182	-	-
No saistībām atbrīvoto summu pārvedums uz 11. EAF darbības rezultātu rezervi no iepriekšējiem EAF	-	-	(356)	356	-
Pārvedums no 11. darbības rezultātu rezerves uz Āfrikas Miera nodrošināšanas fondu (10. EAF)	-	-	386	(386)	-
Atlikums 31.12.2016.	(2 496)	2 214	247	35	-

Šajā pozīcijā ietverti līdzekļi, kas pārvesti starp aktīviem EAF.

Stājoties spēkā Kotonū nolīgumam, visi aktīvo EAF neiztērētie līdzekļi pēc atbrīvošanas no saistībām tika pārvesti uz jaunāko atvērto EAF. Līdzekļi, kas pārvesti no citiem EAF, palielina saņēmēja fonda apropriācijas un samazina izcelsmes fonda apropriācijas. Par līdzekļiem, kas pārvesti uz 10. un 11. EAF darbības rezultātu rezervi, var uzņemties saistības tikai īpašos apstākļos, kas paredzēti iekšējos nolīgumos.

2016. gadā EUR 386 miljoni tika paņemti no 11. darbības rezultātu rezerves, lai 10. EAF ietvaros finansētu Āfrikas Miera nodrošināšanas fondu.

3. SKAIDROJUMI PAR FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATU

IEŅĒMUMI

Miljonos EUR

	Skaidrojums	2016.	2015.
Ar komerciālu apmaiņu nesaistītu darījumu ieņēmumi	3.1.	8	90
Ar komerciālu apmaiņu saistītu darījumu ieņēmumi	3.2.	66	50
Kopā		73	140

3.1. IEŅĒMUMI NO DARĪJUMIEM, KAS NAV SAISTĪTI AR KOMERCIĀLU APMAIŅU

Miljonos EUR

	Skaidrojums	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	2016.	2015.
Izdevumu atgūšana		0	5	13	4	23	20
STABEX līdzekļu atgūšana	3.1.1.	1	-	-	-	1	1
Līdzfinansējuma ieņēmumi	3.1.2.	-	-	(15)	-	(15)	69
Kopā		1	5	(2)	4	8	90

Ieņēmumi no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, var tikt šādi sadalīti pa pārvaldības režīmiem:

Miljonos EUR

	2016.	2015.
Tiešā pārvaldība	6	61
Īsteno:		
Komisija	1	3
ES delegācijas	5	58
Netiešā pārvaldība	2	29
Īsteno:		
Trešās valstis	(0)	14
Starptautiskās organizācijas	2	14
Publisko tiesību subjekti	0	0
Privāttiesību subjekti, kas veic publisko pasūtījumu	0	1
Kopā	8	90

3.1.1. STABEX līdzekļu atgūšana

2016. gadā summa EUR 1 miljona apmērā tika atdota EAF no divu parakstu sistēmas kontiem ĀKK valstīs. Šie ieņēmumi tiek iekļauti ieņēmumos kā ieņēmumi no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu (STABEX līdzekļu atgūšana) 8. EAF finanšu darbības rezultātu pārskatā.

3.1.2. Līdzfinansējuma ieņēmumi

Saņemtās līdzfinansējuma iemaksas atbilst kritērijiem, kas raksturo ar komerciālu apmaiņu nesaistītu darījumu ieņēmumus ar nosacījumu, un tādējādi tām nebūtu jāietekmē finanšu darbības rezultātu pārskats. Saņemtās iemaksas saglabājas pie saistībām (skatīt **2.7.2.1.** skaidrojumu), līdz ar ziedotajiem

līdzekļiem saistītie kritēriji ir izpildīti, t.i., radušies attiecināmie izdevumi (skatīt **3.4.** skaidrojumu). Atbilstošo summu tad atzīst kā ar komerciālu apmaiņu nesaistītu darījumu ieņēmumus no līdzfinansējuma. Attiecīgi gada saimnieciskās darbības rezultāts nemainās.

3.2. AR KOMERCIĀLU APMAIŅU SAISTĪTU DARĪJUMU IEŅĒMUMI

Miljonos EUR

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	2016.	2015.
<i>Finanšu ienākumi</i>	(0)	2	2	(1)	3	8
<i>Citi ienākumi</i>	2	17	40	3	62	42
Kopā	2	19	43	2	66	50

Finanšu ienākumus lielā mērā veido priekšfinansējuma procenti, kas 2016. gadā bija EUR 3 miljoni¹² (2015. gadā: EUR 7 miljoni).

Citi ienākumi pilnībā attiecas uz realizētiem un nerealizētiem ieņēmumiem no valūtas maiņas.

IZDEVUMI

3.3. ATBALSTA INSTRUMENTI

Miljonos EUR

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	2016.	2015.
<i>Plānojamais atbalsts</i>	1	(3)	1 007	746	1 751	1 971
<i>Makroekonomiskais atbalsts</i>	–	39	–	–	39	51
<i>Nozaru politika</i>	(0)	18	–	–	18	(24)
<i>Iekšējie ĀKK projekti</i>	–	41	301	351	693	746
<i>Procentu likmju subsīdijas</i>	(3)	–	–	–	(3)	(6)
<i>Ārkārtas palīdzība</i>	–	(0)	98	300	398	285
<i>Citas ar iepriekšējiem EAF saistītās atbalsta programmas</i>	–	1	–	–	1	0
<i>Institucionālais atbalsts</i>	–	–	5	33	38	34
<i>Saņemtās eksporta kompensācijas</i>	(0)	0	–	–	0	(3)
<i>Iemaksas trasta fondos</i>	–	–	–	35	35	5
Kopā	(2)	95	1 411	1 465	2 970	3 059

EAF pamatdarbības izdevumi attiecas uz dažādiem atbalsta instrumentiem un izpaužas dažādos veidos atkarībā no tā, kā tiek izmaksāti un pārvaldīti naudas līdzekļi.

3.4. LĪDZFINANSĒJUMA IZDEVUMI

¹² Atzīti saskaņā ar 11. EAF piemērojamās Finanšu regulas 9. panta 2. punkta d) apakšpunktu.

Miljonos EUR

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	2016.	2015.
Līdzfinansējums	–	–	(15)	–	(15)	69

Šajā pozīcijā iekļauti izdevumi, kas 2016. gadā radās saistībā ar līdzfinansējuma projektiem. Jāatzīmē, ka radušies izdevumi ietver sevī ar finanšu gada robeždatumu saistītās prognozētās summas (un attiecīgi iepriekšējā gada prognozēto summu apvērse). Tā kā 2015. gadā prognozētie izdevumi (EUR 50 miljoni) pārsniedz 2016. gadā radušos izdevumus (EUR 35 miljoni), līdzfinansējuma izdevumu pozīcija 2016. gadā ir negatīva. Attiecīgie negatīvie ieņēmumi ir atzīti finanšu darbības rezultātu pārskatā (skatīt 3.1.2. skaidrojumu).

3.5. ATBALSTA INSTRUMENTI UN LĪDZFINANSĒJUMA IZDEVUMI PĀRVALDĪBAS VEIDU DALĪJUMĀ

Miljonos EUR

	2016.	2015.
Tiešā pārvaldība	1 173	1 106
Īsteno:		
Komisija	140	99
ES izpildaģentūras	10	2
Trasta fondi	36	5
ES delegācijas	987	1 000
Netiešā pārvaldība	1 781	2 023
Īsteno:		
EIB un EIF	5	31
Starptautiskās organizācijas	821	990
Privāttiesību subjekti, kas veic publisko pasūtījumu	143	31
Publisko tiesību subjekti	57	70
Trešās valstis	756	900
Privāttiesību subjekti, kas īsteno publisko un privāto partnerību	(1)	1
Kopā	2 954	3 128

3.6. FINANŠU IZMAKSAS

Miljonos EUR

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	2016.	2015.
Debitoru parādu daļēja norakstīšana	0	0	(4)	–	(4)	1
Citi finanšu izdevumi	–	–	–	0	0	0
Kopā	0	0	(4)	0	(4)	1

Debitoru parādu daļējas norakstīšanas pozīcijā iekļauta noslēguma izdevumu aplēse neatgūstamajiem debitoru parādiem, kā arī iepriekšējā gada prognozēto summu apvērse. Tā kā 2015. gada summu apvērse (EUR 29 miljoni) pārsniedz 2016. gadā aplēstās summas (EUR 25 miljoni), debitoru parādu daļējas norakstīšanas kopējo izdevumu pozīcija 2016. gadā ir negatīva.

3.7. CITI IZDEVUMI

Miljonos EUR

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	2016.	2015.
Administratīvie un IT izdevumi	–	(0)	4	126	129	113
Uzkrājums riskiem un maksām	–	–	–	–	–	4
Realizētie tirdzniecības debitoru zaudējumi	0	0	0	–	0	2

Maiņas zaudējumi	3	19	42	3	66	44
Kopā	3	19	46	129	196	162

Šajā pozīcijā ietver atbalsta izdevumus, t. i., administratīvās izmaksas, kas saistītas ar EAF plānošanu un īstenošanu. Tie ir projektu sagatavošanas, pēcpārbaudes, pārraudzības un novērtēšanas izdevumi, kā arī izdevumi par datortīkliem, tehnisko palīdzību utt.

4. IESPĒJAMIE AKTĪVI UN SAISTĪBAS UN CITA NOZĪMĪGA INFORMĀCIJA

4.1. IESPĒJAMIE AKTĪVI

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	31.12.2016	31.12.2015
<i>Izpildes garantijas</i>	(0)	4	5	0	9	13
<i>Ieturēšanas garantijas</i>	–	4	3	–	7	6
Kopā	(0)	7	8	0	16	20

Izpildes garantijas tiek pieprasītas, lai nodrošinātu, ka EAF finansējuma saņēmēji izpilda pienākumus, kas ir noteikti saņēmēju līgumos ar EAF.

Ieturēšanas garantijas attiecas tikai uz līgumiem par darbu izpildi. Parasti tiek ieturēti 10 % no starpposma maksājumiem saņēmējiem, lai nodrošinātu, ka darbuzņēmējs izpilda savas saistības. Šīs ieturētās summas atspoguļo kā maksājamās summas. Saņemot līgumslēdzējas iestādes apstiprinājumu, darbuzņēmējs var tā vietā iesniegt ieturēšanas garantiju, kas aizstāj no starpposma maksājumiem ieturētās summas. Šīs saņemtās garantijas uzrāda kā iespējamās aktīvus.

Ja līgumi tiek pārvaldīti netiešajā režīmā, garantijas pieder līgumslēdzējai iestādei, kas nav EAF, un EAF tos neuzskaita.

4.2. CITA NOZĪMĪGA INFORMĀCIJA

4.2.1. Nenokārtotās saistības, kas vēl nav iekļautas izdevumos

Turpmāk minētā summa ir budžeta RAL ("Reste à Liquider"), no kuras atskaitītas saistītās summas, kas iekļautas kā izdevumi finanšu darbības rezultātu pārskatā. Budžeta RAL ir summa, kas raksturo nenokārtotās saistības, par kurām vēl nav veikti maksājumi un/vai kuras vēl nav atceltas. Tā ir parasta parādība saistībā ar daudzgadu programmām.

	8. EAF	9. EAF	10. EAF	11. EAF	31.12.2016	31.12.2015
<i>Nenokārtotās saistības, kas vēl nav iekļautas izdevumos</i>	2	202	2 406	4 136	6 746	5 821
Kopā	2	202	2 406	4 136	6 746	5 821

2016. gada 31. decembrī budžeta RAL kopsumma bija EUR 7665 miljoni (EUR 6809 miljoni 2015. gadā).

4.2.2. Uzņēmumu attīstības centrs

ĀKK un ES Ministru padome 2014. gada jūnijā vienojās "sākt pakāpenisku UAC slēgšanu" un vienlaikus "nodrošināt, lai pilnībā tiktu pabeigti privātā sektora atbalsta projekti, kurus UAC īstenoja ĀKK valstīs un reģionos". Šim nolūkam ĀKK un ES Ministru padome deleģēja pilnvaras ĀKK un ES Vēstnieku komitejai, lai virzītu šo jautājumu tālāk, pieņemot nepieciešamos lēmumus.

ĀKK un ES Vēstnieku komiteja, 2014. gada 23. oktobrī pieņemot Lēmumu Nr. 4/2014, atļāva UAC valdei nekavējoties veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai sagatavotos UAC slēgšanai. Saskaņā ar minētā lēmuma 2. pantu valdei tika uzdots nolīgt kuratoru, lai sagatavotu un īstenotu slēgšanas plānu.

Kurators 2015. gada jūnijā beigās iesniedza UAC valdei galīgo stratēģisko plānu ar budžetu un darba plānu saskaņā ar sociālā dialoga rezultātiem. Šā galīgā stratēģiskā plāna budžets pēc apstiprināšanas UAC valdē ir izmantots par pamatu Komisijas priekšlikumam par finansēšanas lēmumu, kuru EK pieņēma 2015. gadā par kopējo summu EUR 18,2 miljoni. Pēc minētā finansēšanas lēmuma pieņemšanas 2015. gada decembrī UAC un Eiropas Komisija noslēdza dotācijas nolīgumu, kas nodrošina nepieciešamo finansējumu UAC aktīvu realizācijai un saistību nokārtošanai. Dotācijas nolīgums stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī un būs spēkā līdz 2017. gada 31. decembrim. Līguma vērtību sedz nenokārtotās saistības, kas vēl nav iekļautas izdevumos.

5. FINANŠU RISKĀ PĀRVALDĪBA

Turpmākā informācija par EAF finanšu riska pārvaldību attiecas uz Komisijas veiktajām finanšu līdzekļu operācijām EAF vārdā, lai izmantotu tā līdzekļus.

5.1. RISKĀ PĀRVALDĪBAS POLITIKA UN RISKĀ IEROBEŽOŠANAS DARBĪBAS

Finanšu līdzekļu operāciju vadības noteikumi un principi ir izklāstīti 11. EAF Finanšu regulā un iekšējā nolīgumā.

Saskaņā ar iepriekšminēto regulu piemēro šādus galvenos principus:

- EAF iemaksas veic dalībvalstis, ieskaitot tās speciālos kontos, kas atvērti katras dalībvalsts emisijas bankā vai dalībvalsts norādītā finanšu iestādē. Iemaksu summas tiek paturētas šajos speciālajos kontos līdz brīdim, kad jāveic EAF maksājumi;
- dalībvalstis veic EAF iemaksas euro valūtā, savukārt EAF maksājumi ir izteikti euro un citās valūtās, tostarp mazāk zināmās valūtās;
- bankas kontos, ko Komisija atvērusi EAF vārdā, nedrīkst pieļaut pārtēriņu.

Papildus speciālajiem kontiem Komisija EAF vārdā atver citus banku kontus finanšu iestādēs (centrālajās bankās un komercbankās), lai veiktu maksājumus un saņemtu ieņēmumus, kas nav dalībvalstu iemaksas budžetā.

Finanšu līdzekļu un maksājumu operācijas lielā mērā ir automatizētas un balstītas uz modernām informācijas sistēmām. Tiek piemērotas īpašas procedūras, lai garantētu sistēmu drošību un nodrošinātu pienākumu sadali saskaņā ar Finanšu regulu, Komisijas iekšējās kontroles standartiem un revīzijas principiem.

Finanšu līdzekļu un maksājumu operāciju vadību regulē rakstveida norāžu un procedūru kopums, kuru mērķis ir ierobežot darbības un finanšu risku un nodrošināt atbilstošu kontroles līmeni. Tas attiecas uz dažādām darbības jomām, un atbilstība norādēm un procedūrām tiek regulāri pārbaudīta.

5.2. VALŪTAS RISKS

Valūtas riska ietekme uz EAF gada beigās — neto pozīcija

	31.12.2016.							31.12.2015.						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Citi	Kopā	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Citi	Kopā
Finanšu aktīvi														
Debitoru parādi un atgūstamās summas	0	-	-	-	129	3	132	-	-	-	-	171	1	171
Nauda un naudas ekvivalenti	2	0	-	-	678	-	680	4	0	-	-	500	-	504
Kopā	2	0	-	-	807	3	812	4	0	-	-	671	1	675
Finanšu saistības														
Ilgtermiņa finanšu saistības	-	-	-	-	(6)	-	(6)	0	-	-	-	(10)	-	(10)
Kreditoru parādi	0	-	-	-	(495)	(54)	(549)	0	-	-	-	(473)	(47)	(520)
Kopā	0	-	-	-	(501)	(54)	(555)	0	-	-	-	(483)	(47)	(530)
Kopā	2	0	-	-	306	(51)	257	4	0	-	-	188	(46)	145

Visas iemaksas tiek turētas euro valūtā, un citas valūtas tiek pirktas tikai tad, kad tās ir vajadzīgas maksājumu izpildei. Tādējādi EAF finanšu līdzekļu operācijas nav pakļautas valūtas riskam.

5.3. PROCENTU LIKMJU RISKS

EAF neaizņemas naudu, tādēļ tas nav pakļauts procentu likmju riskam.

Procenti tiek uzkrāti par atlikumiem dažādos banku kontos. Tādēļ Komisija EAF vārdā ir ieviesusi pasākumus, lai nodrošinātu, ka regulāri saņemtie procenti atbilst tirgus procentu likmēm, kā arī to iespējamām svārstībām.

Katra dalībvalsts veic iemaksas EAF budžetā speciālā kontā, kas atvērts tās norādītā finanšu iestādē. Tā kā dažiem no šiem kontiem piemērotā atlīdzība var būt negatīva, lai pēc iespējas samazinātu atlikumu attiecīgajos kontos, tiek izmantotas naudas pārvaldīšanas procedūras. Turklāt saskaņā ar Padomes Regulu (ES) 2016/888 jebkādu negatīvu atlīdzību šajos kontos sedz attiecīgā dalībvalsts.

Komerbanku kontos turētiem diennakts atlikumiem tiek piemērota atlīdzība katru dienu. Atlīdzība par šādu kontu atlikumiem balstās uz mainīgām tirgus likmēm, kam piemēro līgumā noteikto starpību (pozitīvu vai negatīvu). Procenti lielākajai daļai kontu tiek aprēķināti, pamatojoties uz tirgus atsauces likmi, un tos koriģē, ņemot vērā jebkuras šīs likmes svārstības. Tādējādi EAF neuzņemas risku, ka par tā kontu atlikumiem maksātās atlīdzības likmes būtu zemākas par tirgus likmēm.

5.4. KREDĪTRISKS (DARĪJUMA PARTNERA RISKS)

Finanšu aktīvi, kuru termiņš nav kavēts un kuru vērtība nav samazinājusies

Miljonos
EUR

	Kopā	Termiņš nav kavēts un vērtība nav samazinājusies	Termiņš kavēts, bet vērtība nav samazinājusies		
			< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi
Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi un ar komerciālu apmaiņu nesaistītas atgūstamās summas	132	93	36	4	–
Kopā 31.12.2016.	132	93	36	4	–
Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi un ar komerciālu apmaiņu nesaistītas atgūstamās summas	171	50	120	1	–
Kopā 31.12.2015.	171	50	120	1	–

Finanšu aktīvi dalījumā pa riska kategorijām

Miljonos EUR

	31.12.2016.			31.12.2015.		
	Debitoru parādi	Nauda	Kopā	Debitoru parādi	Nauda	Kopā
Darījumu partneri ar ārēju kredītreitingu						
Augstākā un augsta pakāpe	34	284	318	6	167	173
Augšējā vidējā pakāpe	3	371	374	34	16	50
Apakšējā vidējā pakāpe	2	16	18	36	312	348
Pakāpe, kas nav ieguldījumu pakāpe	1	9	10	14	9	23
Kopā	40	680	720	90	503	593
Darījumu partneri bez ārēja kredītreitinga						–

1. grupa (debitori bez saistību neizpildes pagātnē)	92	0	92	81	1	82
2. grupa (debitori ar saistību neizpildi pagātnē)	-	-	-	-	-	-
Kopā	92	0	92	81	1	82
Kopā	132	680	812	171	504	675

Līdzekļi kategorijā "pakāpe, kas nav ieguldījumu pakāpe" un "apakšējā vidējā pakāpe" attiecas galvenokārt uz dalībvalstu iemaksām EAF, kas veiktas speciālos dalībvalstu atvērtos kontos saskaņā ar EAF FR 22. panta 3. punktu. Saskaņā ar šo regulu šādas iemaksas paliek šajos speciālajos kontos līdz brīdim, kad jāveic maksājumi.

Saskaņā ar EAF FR lielākā daļa EAF finanšu līdzekļu tiek turēti speciālajos kontos, ko dalībvalstis atvērušas iemaksu veikšanai. Vairākums šādu kontu tiek turēti dalībvalstu valsts kasēs vai valstu centrālajās bankās. Šīs iestādes rada vismazāko darījuma partnera risku EAF (riskā darījums ir ar dalībvalsti).

EAF finanšu līdzekļu daļa, kas tiek turēta komercbankās maksājumu veikšanai, tiek papildināta nepieciešamības brīdī, un to automātiski pārvalda Komisijas finanšu līdzekļu naudas pārvaldības sistēma. Katrā kontā tur minimālu naudas daudzumu, kas ir proporcionāls vidējai ikdienas maksājumu summai. Rezultātā šajos kontos turētās summas diennaktī parasti ir nelielas, un tādējādi arī EAF risks ir ierobežots.

Papildus tam tiek piemērotas īpašas norādes par komercbanku izvēli, lai vēl vairāk samazinātu darījuma partnera risku, kam ir pakļauts EAF.

Visas komercbankas tiek izvēlētas konkursa kārtībā. Minimālais īstermiņa kredītreitings, kas nepieciešams, lai piedalītos konkursā, ir *Moody's* P-1 vai līdzvērtīgs (*S&P* A-1 vai *Fitch* F1). Īpašos un pienācīgi pamatotos gadījumos var tikt prasīts zemāks līmenis.

5.5. LIKVIDITĀTES RISKS

Finanšu saistību termiņanalīze dalījumā pa atlikušajiem līguma termiņiem

	Miljonos EUR			
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	Kopā
Finanšu saistības	549	6	-	555
Kopā 31.12.2016.	549	6	-	555
Finanšu saistības	520	10	-	530
Kopā 31.12.2015.	520	10	-	530

EAF piemērotie budžeta principi nodrošina, ka kopējie naudas līdzekļi budžeta periodā vienmēr ir pietiekami, lai izpildītu visus saistītos maksājumus. Dalībvalstu kopējās iemaksas patiešām atbilst maksājumu apropriāciju kopējai summai attiecīgajā budžeta periodā.

Tomēr dalībvalstu gada iemaksas EAF tiek veiktas trīs daļās, turpretim maksājumiem piemīt zināma sezonālitate.

Lai nodrošinātu, ka finanšu līdzekļi vienmēr ir pietiekami konkrētā mēnesī veicamu maksājumu segšanai, starp Komisijas finanšu līdzekļu un attiecīgajiem izdevumu departamentiem notiek regulāra informācijas apmaiņa par finanšu līdzekļu stāvokli, lai nodrošinātu, ka konkrētajā periodā veiktie maksājumi nepārsniedz pieejamos finanšu līdzekļus.

Turklāt attiecībā uz EAF ikdienas finanšu līdzekļu operācijām automatizēti naudas pārvaldības instrumenti nodrošina, ka katru dienu visos EAF banku kontos ir pietiekama likviditāte.

6. INFORMĀCIJA PAR SAISTĪTĀM PERSONĀM

EAF saistītās personas ir *Békou* ES Trasta fonds un ESTF Āfrikai. Tā kā darījumi starp abiem subjektiem notiek EAF parasto darbību ietvaros, tad atbilstīgi ES grāmatvedības noteikumiem nav nepieciešamas īpašas prasības, sniedzot informāciju par šādiem darījumiem.

EAF nav atsevišķas vadības, jo to vada Komisija. ES galvenās vadības, tostarp Komisijas, pilnvaras ir uzrādītas Eiropas Savienības konsolidētajos gada finanšu pārskatos 7.2. pozīcijā "Galvenās vadības pilnvaras".

7. NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA

Šo pārskatu iesniegšanas dienā EAF grāmatvedim nedz bija zināmas, nedz tika ziņots par būtiskām problēmām, kas būtu atsevišķi jāatspoguļo šajā iedaļā. Gada finanšu pārskati un attiecīgie skaidrojumi tika sagatavoti, izmantojot visjaunāko pieejamo informāciju, un šis fakts ir atspoguļots arī iepriekš sniegtajā informācijā.

8. SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTU UN BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTU SASKAŅOŠANA

Gada saimnieciskās darbības rezultātus aprēķina, pamatojoties uz uzkrāšanas principu grāmatvedībā. Savukārt budžeta izpildes rezultāta pamatā ir naudas plūsmas grāmatvedības noteikumi. Tā kā saimnieciskās darbības rezultātu un budžeta izpildes rezultātu nosaka tie paši pamatā esošie operacionālie darījumi, kontroles nolūkā lietderīgi ir nodrošināt to saskaņojamību. Šāda saskaņošana ir atspoguļota tabulā turpmāk, izceļot būtiskākās saskaņotās summas, kas sadalītas starp ieņēmumu un izdevumu posteņiem.

Miljonos EUR

	2016.	2015.
GADA SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTS	(3 073)	(3 152)
Ieņēmumi		
<i>Prasījumi, kas neietekmē budžeta rezultātu</i>	(2)	(1)
<i>Kārtējā gadā konstatētie, bet vēl neiekasētie prasījumi</i>	(7)	(11)
<i>Iepriekšējos gados konstatētie un kārtējā gadā iekasētie prasījumi</i>	16	19
<i>Priekšfinansējuma neto ietekme</i>	43	28
<i>Uzkrātie ieņēmumi (neto)</i>	8	29
Izdevumi		
<i>Kārtējā gadā vēl nesamaksātie izdevumi</i>	63	61
<i>Iepriekšējo gadu izdevumi, kas samaksāti kārtējā gadā</i>	(129)	(221)
<i>Maksājumu anulēšana</i>	22	12
<i>Priekšfinansējuma neto ietekme</i>	(459)	(53)
<i>Uzkrātie izdevumi (neto)</i>	168	200
GADA BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTS	(3 350)	(3 088)

8.1. SASKAŅOŠANAS POSTEŅI — IEŅĒMUMI

Finanšu gada budžeta ieņēmumi atbilst ieņēmumiem, kas ir iekasēti par prasījuma tiesībām, kuras ir konstatētas attiecīgā gada laikā, un summām, kas iekasētas par iepriekšējos gados konstatētām prasījuma tiesībām.

Tādu prasījuma tiesību summas, kuras neietekmē budžeta izpildes rezultātu, tiek grāmatotas saimnieciskās darbības rezultātā, bet no budžeta viedokļa tās nevar uzskatīt par ieņēmumiem, jo iekasētā summa tiek pārskaitīta rezervēs un par to nevar atkārtoti uzņemties saistības, ja nav Padomes lēmuma.

Kārtējā gadā konstatētās, bet vēl neiekasētās prasījuma tiesību summas saskaņošanas nolūkā atskaita no saimnieciskās darbības rezultāta, jo tās nav daļa no budžeta ieņēmumiem. Turpretim iepriekšējos gados konstatētās un kārtējā gadā iekasētās prasījuma tiesību summas saskaņošanas nolūkā jāpieskaita saimnieciskās darbības rezultātam.

Priekšfinansējuma neto ietekme ir atgūto priekšfinansējuma summu noskaidrošana. Tā ir saņemtā nauda, kas neietekmē saimnieciskās darbības rezultātu.

Neto uzkrātos ieņēmumus galvenokārt veido uzkrātās summas gada beigās veicamās robežlaika procedūras nolūkā. Tiek ņemta vērā tikai neto ietekme, t. i., kārtējā gada uzkrātie ieņēmumi, no kuriem atskaitīta iepriekšējā gada uzkrāto ieņēmumu apvērse.

8.2. SASKAŅOŠANAS POSTEŅI – IZDEVUMI

Kārtējā gada vēl nesamaksātie izdevumi saskaņošanas nolūkā jāpieskaita, jo tie ir iekļauti saimnieciskās darbības rezultātā, bet vēl neietilpst budžeta izdevumos. Savukārt **iepriekšējo gadu izdevumi, kas samaksāti kārtējā gadā**, saskaņošanas nolūkā jāatskaita no saimnieciskās darbības rezultāta, jo tie ietilpst kārtējā gada budžeta izdevumos, bet neietekmē saimnieciskās darbības rezultātu vai samazina izdevumus korekciju gadījumā.

Naudas ieņēmumi no **maksājumu anulēšanas** neietekmē saimnieciskās darbības rezultātu, bet tie ietekmē budžeta izpildes rezultātu.

Priekšfinansējuma neto ietekme ir šādu elementu apvienojums: jaunā priekšfinansējuma summas, kas samaksātas kārtējā gadā (atzītas par attiecīgā gada budžeta izdevumiem), un tāda priekšfinansējuma noskaidrošana, kas samaksāts kārtējā gadā vai iepriekšējos gados, apstiprinot attiecināmās izmaksas. Pēdējais minētais elements atspoguļo izdevumus uzkrāto izdevumu izteiksmē, bet ne budžeta kontos, jo samaksas brīdī sākotnējā priekšfinansējuma maksājums jau tika uzskatīts par budžeta izdevumiem.

Neto uzkrātos izdevumus galvenokārt veido summas, kas tiek uzkrātas robežlaika procedūras nolūkā, ko veic gada beigās, t. i., attiecināmie izdevumi, kuri radušies EAF līdzekļu saņēmējiem, bet par kuriem vēl nav paziņots EAF. Tiek ņemta vērā tikai neto ietekme, t. i., kārtējā gada uzkrātie izdevumi, no kuriem atskaitīta iepriekšējā gada uzkrāto izdevumu apvērse.

EAF KONSOLIDĒTO ES TRASTA FONDU FINANŠU PĀRSKATI

Jāņem vērā, ka skaitļi ir noapaļoti līdz tūkstošiem euro, tāpēc daži finanšu dati tabulās turpmāk var nesakrist.

***BĒKOU* ES TRASTA FONDA GALĪGIE GADA PĀRSKATI**

Jāņem vērā, ka skaitļi ir noapaļoti līdz tūkstošiem euro, tāpēc daži finanšu dati tabulās turpmāk var nesakrist.

VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR BÊKOU ES TRASTA FONDU

Vispārīga informācija par Savienības trasta fondiem

Trasta fonds ir juridisks veidojums ar atšķirīgu finanšu struktūru, kurā vairāku līdzekļu devēju līdzekļi tiek apkopoti, lai kopīgi finansētu darbību, balstoties uz saskaņotiem mērķiem un informācijas sniegšanas formātiem.

Atbilstīgi 187. panta 1. punktam Finanšu regulā, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (ES FR), un 42. pantam Finanšu regulā, ko piemēro 11. Eiropas Attīstības fondam (EAF FR), Komisija ir pilnvarota izveidot Savienības trasta fondus ārējām darbībām (ESTF). ESTF veido saskaņā ar nolīgumu ar citiem līdzekļu devējiem ārkārtas darbībām, ārkārtas situāciju seku pārvarēšanai un tematiskajām darbībām. ESTF izveidi jāpamato tieši ar ES pievienoto vērtību (tā mērķus var labāk sasniegt ES, nevis valsts līmenī) un papildināmību (trasta fonds nedrīkstētu dublēt jau esošus un līdzīgus instrumentus).

ESTF tiek izveidoti uz noteiktu laiku, kuru kopā ar tā mērķiem nosaka katra trasta fonda dibināšanas aktā. Saskaņā ar ES FR 187. pantu ESTF ir īpaši pārvaldības pasākumi, un iemaksas ir ārpus ES budžeta. Katram ESTF ir valde ("trasta fonda valde"), kuru vada Komisija un kurā pārstāvēti līdzekļu devēji, un dalībvalstis, kuras neveic iemaksas, piedalās kā novērotāji.

Operatīvās darbības padome sastāv no ES pārstāvja ("priekšsēdētājs"), dibinātājiem dalībniekiem ("priekšsēdētāja vietnieki") un citu līdzekļu devēju, kuri iemaksājuši vismaz EUR 3 miljonus, pārstāvji ("dalībnieki"), un šī padome lemj par ESTF līdzekļu izlietojumu, kā arī izvērtē ESTF finansēto darbību efektivitāti. Administratīvā līmenī operatīvās darbības padome ir atbildīga arī par gada ziņojuma, revidēto gada finanšu pārskatu apstiprināšanu, iekšējās kontroles sistēmu efektivitātes izvērtējumu, iekšējo un ārējo revidentu novērojumu pēcpārbaudi utt.

ESTF pārvalda Komisija deleģētā kredītrīkotāja pārraudzībā, kurš Komisijai un trešiem līdzekļu devējiem nodrošina pārlicību par līdzekļu izlietojuma atbilstību. ESTF vadītājs ir kredītrīkotājs ar pastarpināti deleģētām pilnvarām. Eiropas Attīstības fonda gadījumā ESTF grāmatvedis ir Komisijas grāmatvedis, kas atbild par visiem ESTF kopīgu uzskaites noteikumu, kā arī kontu plāna izveidi.

Bêkou trasta fonds

Pirmais ES trasta fonds, kurā piedalās vairāki līdzekļu devēji, ir nosaukts "Bêkou", kas sangu valodā nozīmē "cerība", tas tika izveidots 2014. gada 15. jūlijā, piedaloties ES Komisijai (ko pārstāv DEVCO ĢD un ECHO ĢD, un EĀDD) un trim dalībvalstīm (Vācija, Francija un Nīderlande), un mērķis bija veicināt stabilizāciju un atjaunotni Centrālāfrikas Republikā (CĀR). Tā maksimālais izveides ilgums bija 60 mēneši. Trasta fondu pārvalda no Briseles.

Bêkou trasta fonda gada finanšu pārskati

Saskaņā ar 8. pantu Nolīgumā, ar ko izveido Eiropas Savienības trasta fondu Centrālāfrikas Republikai, "Bêkou ES trasta fondu", un dibināšanas nolīguma 11. panta 2. punkta 2. apakšpunktu gada finanšu pārskati sastāv no divām daļām: 1) gada finanšu ziņojuma, kuru sagatavo ESTF vadītājs, un 2) gada finanšu pārskatiem, ko sagatavo EK grāmatvedis, kurš saskaņā ar šo pašu pantu ir arī trasta fonda grāmatvedis.

Saskaņā ar 8. pantu dibināšanas nolīgumā finanšu pārskatus sagatavo atbilstīgi Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem (ES grāmatvedības noteikumi, EGN), kas balstīti Starptautiskajos publiskā sektora grāmatvedības standartos (SPSGS).

Gada finanšu pārskatiem veic neatkarīgu ārējo revīziju un galīgos gada finanšu pārskatus ESTF vadītājs un grāmatvedis iesniedz operatīvās darbības padomei apstiprinājumam (8. panta 3. punkta 4. apakšpunkta c) daļa).

Gada būtiskākie notikumi

2016. gada beigās *Bêkou* trasta fondā iemaksas veica 7 līdzekļu devēji: Eiropas Attīstības fonds (EAF), ES budžets, 4 dalībvalstis (DV) un 1 trešā valsts.

Trasta fonds finansēs darbības, kas veicina atbalstu Centrālāfrikas Republikai, kura atgūstas no krīzes, un visos atjaunošanas aspektos, jo īpaši pasākumiem, kas vērsti uz:

- būtiskāko sabiedrisko pakalpojumu (piemēram, elektroenerģiju, transportu, tiesu iestāžu pieejamību un piekļuvi ūdenim) un pamata sociālo pakalpojumu (veselības un izglītības) atjaunošanu, kā arī pārtikas un uztura situācijas stabilizēšanu;
- saimnieciskās darbības atdzīvināšanu;
- valsts stabilizēšanu un sociālās struktūras atjaunošanu, jo īpaši ar samierināšanu, CĀR kopienu mierīgu līdzāspastāvēšanu un cilvēktiesību ievērošanu;
- leģitimitātes, spēju un valsts un vietējo administratīvo struktūru darbības atjaunošanu.

Fonds finansēs arī darbības, kas vērstas uz krīzes ietekmes mazināšanu valstīs, kuras robežojas ar CĀR un/vai uzņem bēgļus un personas, kuras bēg no vardarbības CĀR.

2016. gada beigās kopējās iemaksas ESTF bija apmēram EUR 173 miljoni: EAF iemaksa EUR 68 miljonu apmērā, ES budžeta iemaksa EUR 50 miljonu apmērā, savukārt DB un citi līdzekļu devēji paziņojuši par saistībām EUR 55 miljonu apmērā.

Kopumā valsts atjaunošanai ir pieņemtas 11 programmas. Līdz 2016. gada beigām EUR 91,3 miljoni ir piešķirti tādās jomās kā veselība, pārtikas un uztura drošums, infrastruktūra, sieviešu integrēšana sabiedrībā, kā arī Centrālāfrikas bēgļu atbalstam apkārtējās valstīs.

BĒKOU ES TRASTA FONDA BILANCE

Tūkstošos EUR

	31.12.2016.	31.12.2015.
ILGTERMIŅA AKTĪVI		
Priekšfinansējums	3 604	3 446
	3 604	3 446
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI		
Priekšfinansējums	12 458	6 047
Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi un ar komerciālu apmaiņu nesaistītas atgūstamās summas	1 455	1 364
Nauda un naudas ekvivalenti	43 036	52 461
	56 949	59 873
AKTĪVI KOPĀ	60 554	63 319
ILGTERMIŅA SAISTĪBAS		
Finanšu saistības	(59 339)	(63 125)
	(59 339)	(63 125)
ĪSTERMIŅA SAISTĪBAS		
Uzkrātās maksas un nākamo periodu ienākumi	(1 215)	(193)
	(1 215)	(193)
SAISTĪBAS KOPĀ	(60 554)	(63 319)
NETO AKTĪVI	-	-
KAPITĀLS UN REZERVES		
Uzkrātais pārpalikums	-	-
Gada saimnieciskās darbības rezultāts	-	-
NETO AKTĪVI	-	-

BĒKOU ES TRASTA FONDA FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS

Tūkstošos EUR

	2016.	2015.
IEŅĒMUMI		
Ar komerciālu apmaiņu nesaistītu darījumu ieņēmumi		
<i>Ieņēmumi no ziedojumiem</i>	17 232	9 354
	17 232	9 354
Ar komerciālu apmaiņu saistītu darījumu ieņēmumi		
<i>Finanšu ienākumi</i>	48	101
	48	101
Kopējie ieņēmumi	17 280	9 455
IZDEVUMI		
<i>Pamatdarbības izdevumi</i>	(16 432)	(8 824)
<i>Citi izdevumi</i>	(848)	(631)
Izdevumi kopā	(17 280)	(9 455)
GADA SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTS	–	–

BĒKOU ES TRASTA FONDA NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

Tūkstošos EUR

	2016.	2015.
<i>Gada saimnieciskās darbības rezultāts</i>	–	–
Pamatdarbība		
<i>Priekšfinansējuma (palielinājums)/samazinājums</i>	(6 569)	(9 493)
<i>Ar komerciālu apmaiņu saistītu debitoru parādu un ar komerciālu apmaiņu nesaistītu atgūstamo summu (palielinājums)/samazinājums</i>	(91)	(1 364)
<i>Finanšu saistību palielinājums/(samazinājums)</i>	(3 786)	18 125
<i>Uzkrāto maksu un nākamo periodu ienākumu palielinājums/(samazinājums)</i>	1 021	193
NETO NAUDAS PLŪSMA	(9 425)	7 461
<i>Naudas un naudas ekvivalentu neto palielinājums/(samazinājums)</i>	(9 425)	7 461
<i>Nauda un naudas ekvivalenti gada sākumā</i>	52 461	45 000
<i>Nauda un naudas ekvivalenti gada beigās</i>	43 036	52 461

BÊKOU ES TRASTA FONDA PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM NETO AKTĪVOS

	Uzkrātais pārpalikums/ (deficīts)	Gada saimnieciskās darbības rezultāts	Tūkstošos EUR Neto aktīvi
ATLIKUMS 31.12.2015.	-	-	-
<i>Gada saimnieciskās darbības rezultāts</i>	-	-	-
ATLIKUMS 31.12.2016.	-	-	-

ESTF ĀFRIKAI GALĪGIE GADA FINANŠU PĀRSKATI

Jāņem vērā, ka skaitļi ir noapaļoti līdz tūkstošiem euro, tāpēc daži finanšu dati tabulās turpmāk var nesakrist.

VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR ESTF ĀFRIKAI

Vispārīga informācija par Savienības trasta fondiem

Trasta fonds ir juridisks veidojums ar atšķirīgu finanšu struktūru, kurā vairāku līdzekļu devēju līdzekļi tiek apkopoti, lai kopīgi finansētu darbību, balstoties uz saskaņotiem mērķiem un informācijas sniegšanas formātiem.

Atbilstīgi 187. panta 1. punktam Finanšu regulā, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (ES FR), un 42. pantam Finanšu regulā, ko piemēro 11. Eiropas Attīstības fondam (EAF FR), Komisija ir pilnvarota izveidot Savienības trasta fondus ārējām darbībām (ESTF). ESTF veido saskaņā ar nolikumu ar citiem līdzekļu devējiem ārkārtas darbībām, ārkārtas situāciju seku pārvarēšanai un tematiskajām darbībām. ESTF izveidi jāpamato tieši ar ES pievienoto vērtību (tā mērķus var labāk sasniegt ES, nevis valsts līmenī) un papildināmību (trasta fonds nedrīkstētu dublēt jau esošus un līdzīgus instrumentus).

ESTF sniedz virkni priekšrocību: šos instrumentus vada ES, nodrošināt labāku koordināciju ar ES dalībvalstīm; Savienība un citi līdzekļu devēji nodrošina labāku darbības kontroli un veicina ES atpazīstamību. ESTF iegūst no ātra lēmumu pieņemšanas procesa un spējas akumulēt lielākas summas no dažādiem avotiem, tādējādi tie ir elastīgi, proaktīvi un pielāgojami instrumenti.

ESTF tiek izveidoti uz noteiktu laiku, kuru kopā ar tā mērķiem nosaka katra trasta fonda dibināšanas aktā. Saskaņā ar ES FR 187. pantu ESTF ir īpaši pārvaldības pasākumi, un iemaksas ir ārpus ES budžeta. Katram ESTF ir valde ("trasta fonda valde"), kuru vada Komisija un kurā pārstāvēti līdzekļu devēji, un dalībvalstis, kuras neveic iemaksas, piedalās kā novērotāji. Trasta fonda valde lemj par ESTF līdzekļu izlietojumu.

ESTF darba plānu apstiprina operatīvās darbības padome, kas sastāv no ES pārstāvja ("priekšsēdētājs"), dibinātājiem dalībniekiem ("priekšsēdētāja vietnieki") un citu līdzekļu devēju, kuri veikuši iemaksas vismaz EUR 3 miljonu apmērā, pārstāvji ("dalībnieki"), kuri izvērtē arī ESTF finansēto darbību efektivitāti. Administratīvā līmenī operatīvās darbības padome ir atbildīga arī par gada ziņojuma, revidēto gada finanšu pārskatu apstiprināšanu, iekšējās kontroles sistēmu efektivitātes izvērtējumu, iekšējo un ārējo revidentu novērojumu pēcpārbaudi utt.

ESTF pārvalda Komisija deleģētā kredītrīkotāja pārraudzībā, kurš Komisijai un trešiem līdzekļu devējiem nodrošina pārlicību par līdzekļu izlietojuma atbilstību. ESTF vadītājs ir kredītrīkotājs ar pastarpināti deleģētām pilnvarām. Eiropas Attīstības fonda gadījumā ESTF grāmatvedis ir Komisijas grāmatvedis, kas atbild par visiem ESTF kopīgu uzskaites noteikumu, kā arī kontu plāna izveidi.

ESTF Āfrikai

Eiropas Savienības Ārkārtas trasta fonds stabilitātes nodrošināšanai un neatbilstīgas migrācijas un personu pārvietošanas pamatcēloņu novēršanai Āfrikā ("ESTF Āfrikai") tika izveidots 2015. gada 12. novembrī Valletas samitā par migrāciju. Šī trasta fonda galvenie mērķi ir atbalstīt visus stabilitātes nodrošināšanas aspektus un veicināt labāku migrācijas pārvaldību, kā arī novērst destabilizācijas, piespiedu pārvietošanas un neatbilstīgas migrācijas pamatcēloņus, jo īpaši veicinot noturību, ekonomiskas un vienlīdzīgas iespējas, drošību un attīstību, kā arī novēršot cilvēktiesību pārkāpumus.

Trasta fonds darbojas trīs galvenajās ģeogrāfiskajās zonās, proti, Sahelas reģionā un Čadas ezera reģionā, Āfrikas ragā un Ziemeļāfrikā; izvērtējot katru gadījumu individuāli, arī atbilstīgo valstu kaimiņvalstis var izmantot trasta fonda projekta sniegtās priekšrocības. Trasta fonds ir izveidots uz noteiktu laika periodu līdz 2020. gada 31. decembrim, lai īslaicīgā un vidējā termiņā risinātu reģiona problēmas. Trasta fondu pārvalda no Briseles.

ESTF Āfrikai gada finanšu pārskati

Saskaņā ar 7. pantu Nolīgumā, ar ko izveido Eiropas Savienības Ārkārtas trasta fondu stabilitātes nodrošināšanai un neatbilstīgas migrācijas un personu pārvietošanas pamatcēloņu novēršanai Āfrikā un fonda iekšējos noteikumus ("dibināšanas nolīgums"), gada finanšu pārskati sastāv no divām daļām: 1) gada finanšu ziņojuma, kuru sagatavo ESTF vadītājs, un 2) gada finanšu pārskatiem, ko sagatavo EK grāmatvedis, kurš saskaņā ar šo pašu pantu ir arī trasta fonda grāmatvedis.

Saskaņā ar 8. pantu dibināšanas nolīgumā finanšu pārskatus sagatavo atbilstīgi Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem (ES grāmatvedības noteikumi, EGN), kas balstīti Starptautiskajos publiskā sektora grāmatvedības standartos (SPSGS).

Gada finanšu pārskatiem veic neatkarīgu ārējo revīziju un galīgos gada finanšu pārskatus ESTF vadītājs un grāmatvedis iesniedz operatīvās darbības padomei apstiprinājumam (8. panta 3. punkta 4. Apakšpunkta c) daļa).

2016. gads ir pirmais gads, kad tiek sagatavoti ESTF Āfrikai finanšu pārskati. Tas atbilst 8. panta 3. punkta 2. apakšpunktam, saskaņā ar kuru grāmatvedim ir jā sagatavo finanšu pārskati par pirmo finanšu gadu tikai tad, ja trasta fonds ir pastāvējis ilgāk nekā sešus mēnešus. 2015. gada darījumi ir atspoguļoti salīdzinošos skaitļos.

Gada būtiskākie notikumi

2016. gada beigās kopējais apsolīto resursu apmērs veidoja EUR 2555 miljonus. Kopējais ārējo iemaksu apjoms bija EUR 152 miljoni, savukārt ES un EAF budžetu iemaksas veidoja EUR 2403 miljonus.

Viena gada laikā ir apstiprināti kopumā 106 projekti Sahelas/Čadas ezera reģionam, Āfrikas ragam un Ziemeļāfrikas reģionam EUR 1,589 miljonu vērtībā. Projektus ģeogrāfiski var sadalīt šādi: 65 programmas Sahelas/Čadas ezera reģionam par kopējo vērtību EUR 918,5 miljoni; 35 programmas Āfrikas raga reģionam par kopējo vērtību EUR 606 miljoni un 6 programmas Ziemeļāfrikas reģionam par kopējo vērtību EUR 64,5 miljoni. Projekti attiecas uz šādām prioritārajām jomām: migrācijas labvēlīgā ietekme uz attīstību (EUR 942 miljoni); likumīga migrācija un mobilitāte (EUR 68 miljoni); aizsardzība un patvērums (EUR 233 miljoni); neatbilstīgas migrācijas prevencija un apkarošana; migrantu kontrabanda un cilvēku tirdzniecība (EUR 170 miljoni); atgriešana, atpakaļuzņemšana un reintegrācija (EUR 163 miljoni) un citas jomas (EUR 13 miljoni). No apstiprinātās summas EUR 1488 miljoni ir iekļauti saistībās un EUR 600 miljoni nodoti izpildītājiem partneriem.

ESTF ĀFRIKAI BILANCE

Tūkstošos EUR

	31.12.2016.	31.12.2015.
ILGTERMIŅA AKTĪVI		
Priekšfinansējums	44 854	–
	44 854	–
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI		
Priekšfinansējums	70 731	–
Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi un ar komerciālu apmaiņu nesaistītas atgūstamās summas	9 476	–
Nauda un naudas ekvivalenti	14 879	32 642
	95 086	32 642
AKTĪVI KOPĀ	139 941	32 642
ILGTERMIŅA SAISTĪBAS		
Finanšu saistības	(138 502)	(32 642)
	(138 502)	(32 642)
ĪSTERMIŅA SAISTĪBAS		
Kreditoru parādi	(702)	–
Uzkrātās maksas un nākamo periodu ienākumi	(736)	–
	(1 439)	–
KOPĒJĀS SAISTĪBAS	(139 941)	(32 642)
NETO AKTĪVI	–	–
KAPITĀLS UN REZERVES		
Uzkrātais pārpalikums	–	–
Gada saimnieciskās darbības rezultāts	–	–
NETO AKTĪVI	–	–

ESTF ĀFRIKAI FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS

Tūkstošos EUR

	2016.	2015.
IEŅĒMUMI		
Ar komerciālu apmaiņu nesaistītu darījumu ieņēmumi		
<i>Ieņēmumi no ziedojumiem</i>	52 246	–
	52 246	–
Ar komerciālu apmaiņu saistītu darījumu ieņēmumi		
<i>Finanšu ienākumi</i>	54	–
<i>Citi ar komerciālu apmaiņu saistīti ieņēmumi</i>	43	–
	97	–
Kopējie ieņēmumi	52 343	–
IZDEVUMI		
<i>Pamatdarbības izdevumi</i>	(49 042)	–
<i>Citi izdevumi</i>	(3 301)	–
Kopējie izdevumi	(52 343)	–
GADA SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTS	–	–

ESTF ĀFRIKAI NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

Tūkstošos EUR

	2016.	2015.
<i>Gada saimnieciskās darbības rezultāts</i>	–	–
Pamatdarbība		
<i>Priekšfinansējuma (palielinājums)/samazinājums</i>	(115 585)	–
<i>Ar komerciālu apmaiņu saistītu debitoru parādu un ar komerciālu apmaiņu nesaistītu atgūstamo summu (palielinājums)/samazinājums</i>	(9 476)	–
<i>Finanšu saistību palielinājums/(samazinājums)</i>	105 860	32 642
<i>Kreditoru parādu palielinājums/(samazinājums)</i>	702	–
<i>Uzkrāto maksu un nākamo periodu ienākumu palielinājums/(samazinājums)</i>	736	–
NETO NAUDAS PLŪSMA	(17 763)	32 642
<i>Naudas un naudas ekvivalentu neto palielinājums/(samazinājums)</i>	(17 763)	32 642
<i>Nauda un naudas ekvivalenti gada sākumā</i>	32 642	–
<i>Nauda un naudas ekvivalenti gada beigās</i>	14 879	32 642

ESTF ĀFRIKAI PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM NETO AKTĪVOS

			Tūkstošos EUR
	Uzkrātais pārpalikums/ (deficīts)	Gada saimnieciskās darbības rezultāts	Neto aktīvi
ATLIKUMS 31.12.2015.	–	–	–
<i>Gada saimnieciskās darbības rezultāts</i>	–	–	–
ATLIKUMS 31.12.2016.	–	–	–

KONSOLIDĒTIE EAF UN ES TRASTA FONDU FINANŠU PĀRSKATI

Jāņem vērā, ka skaitļi ir noapaļoti līdz miljoniem euro, tāpēc daži finanšu dati tabulās turpmāk var nesakrist.

KONSOLIDĒTĀ BILANCE

Miljonos EUR

	31.12.2016.	31.12.2015.
ILGTERMIŅA AKTĪVI		
Priekšfinansējums	457	520
Iemaksas trasta fondā	–	–
Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi un ar komerciālu apmaiņu nesaistītas atgūstamās summas	–	–
	457	520
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI		
Priekšfinansējums	1 455	1 151
Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi un ar komerciālu apmaiņu nesaistītas atgūstamās summas	143	172
Nauda un naudas ekvivalenti	738	589
	2 336	1 912
AKTĪVI KOPĀ	2 794	2 432
ILGTERMIŅA SAISTĪBAS		
Uzkrājumi	(4)	(4)
Finanšu saistības	(106)	(72)
	(110)	(76)
ĪSTERMIŅA SAISTĪBAS		
Kreditoru parādi	(549)	(520)
Uzkrātās maksas un nākamo periodu ienākumi	(778)	(855)
	(1 327)	(1 376)
SAISTĪBAS KOPĀ	(1 437)	(1 451)
NETO AKTĪVI	1 357	980
KAPITĀLS UN REZERVES		
Pieprasītais fondu kapitāls — aktīvie EAF	42 323	38 873
Uz nākamo periodu pārnestais pieprasītais fondu kapitāls no slēgtiem EAF	2 252	2 252
Pieprasītā fondu kapitāla pārvedumi starp aktīviem EAF	–	–
No iepriekšējiem gadiem pārnestais saimnieciskās darbības rezultāts	(40 146)	(36 994)
Gada saimnieciskās darbības rezultāts	(3 073)	(3 152)
NETO AKTĪVI	1 357	980

KONSOLIDĒTAIS FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS

Miljonos EUR

	2016.	2015.
IEŅĒMUMI		
Ar komerciālu apmaiņu nesaistītu darījumu ieņēmumi		
<i>Izdevumu atgūšana</i>	8	90
<i>Ieņēmumi no trasta fondu ziedojumiem</i>	35	4
	43	94
Ar komerciālu apmaiņu saistītu darījumu ieņēmumi		
<i>Finanšu ienākumi</i>	4	8
<i>Citi ienākumi</i>	62	42
	66	50
Kopējie ieņēmumi	108	144
IZDEVUMI		
<i>Atbalsta instrumenti</i>	(2 935)	(3 059)
<i>Līdzfinansējuma izdevumi</i>	15	(69)
<i>Finanšu izmaksas</i>	4	(1)
<i>Trasta fondu īstenotie izdevumi</i>	(65)	(4)
<i>Citi izdevumi</i>	(200)	(163)
Izdevumi kopā	(3 181)	(3 296)
GADA SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTS	(3 073)	(3 152)

KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

Miljonos EUR

	2016.	2015.
<i>Gada saimnieciskās darbības rezultāts</i>	<i>(3 073)</i>	<i>(3 152)</i>
Pamatdarbība		
<i>Kapitāla palielinājums — iemaksas</i>	<i>3 450</i>	<i>3 200</i>
<i>Iemaksu trasta fondā (palielinājums)/samazinājums</i>	<i>(0)</i>	<i>39</i>
<i>Priekšfinansējuma (palielinājums)/samazinājums</i>	<i>(242)</i>	<i>204</i>
<i>Ar komerciālu apmaiņu saistītu debitoru parādu un ar komerciālu apmaiņu nesaistītu atgūstamo summu (palielinājums)/samazinājums</i>	<i>29</i>	<i>(43)</i>
<i>Uzkrājumu palielinājums/(samazinājums)</i>	<i>–</i>	<i>4</i>
<i>Finanšu saistību palielinājums/(samazinājums)</i>	<i>34</i>	<i>(7)</i>
<i>Kreditoru parādu palielinājums/(samazinājums)</i>	<i>29</i>	<i>(179)</i>
<i>Uzkrāto maksu un nākamo periodu ienākumu palielinājums/(samazinājums)</i>	<i>(78)</i>	<i>132</i>
NETO NAUDAS PLŪSMA	149	198
<i>Naudas un naudas ekvivalentu neto palielinājums/(samazinājums)</i>	<i>149</i>	<i>198</i>
<i>Nauda un naudas ekvivalenti gada sākumā</i>	<i>589</i>	<i>391</i>
<i>Nauda un naudas ekvivalenti gada beigās</i>	<i>738</i>	<i>589</i>

KONSOLIDĒTAIS PĀRSKATS PAR IZMAIŅĀM NETO AKTĪVOS

	Fondu kapitāls — aktīvie EAF (A)	Nepieprasītie līdzekļi — aktīvie EAF (B)	Pieprasītais fondu kapitāls — aktīvie EAF (C) = (A) – (B)	Kumulatīvās rezerves (D)	Uz nākamo periodu pārnestais pieprasītais fondu kapitāls no slēgtiem EAF (E)	Miljonos EUR Kopā neto aktīvi (C)+(D)+(E)
ATLIKUMS 31.12.2014.	45 691	10 018	35 673	(36 994)	2 252	932
Kapitāla palielinājums — iemaksas		(4 795)	4 795	–	–	4 795
Kapitāla samazinājums — līdzekļi saistībā ar pagaidu mehānisma ietvaros	(1 595)		(1 595)			(1 595)
11. EAF kapitāla atzīšana	29 367	29 367	–			–
Gada saimnieciskās darbības rezultāts	–	–	–	(3 152)	–	(3 152)
ATLIKUMS 31.12.2015.	73 464	34 590	38 874	(40 146)	2 252	980
Kapitāla palielinājums — iemaksas		(3 450)	3 450			3 450
Gada saimnieciskās darbības rezultāts			–	(3 073)		(3 073)
ATLIKUMS 31.12.2016.	73 464	31 140	42 323	(43 219)	2 252	1 357

EAF FINANSIĀLĀS ĪSTENOŠANAS ZIŅOJUMS

FINANSIĀLĀS ĪSTENOŠANAS ZIŅOJUMS – 2016. GADS

IEVADS

Iepriekšējie EAF

- Tā kā 6. EAF noslēdza 2006. gadā un 7. EAF noslēdza 2008. gadā, gada finanšu pārskatos vairs nav iekļautas tabulas par šo EAF īstenošanu. Turpretim informācija par pārvesto atlikumu īstenošanas rezultātiem ir pieejama 9. EAF pārskatā.
- Tāpat kā iepriekšējos gados, lai nodrošinātu 2016. gada finanšu pārskatu sniegšanas pārredzamību, par 8. EAF tabulās ir atsevišķi norādīta daļa, ko izmanto plānošanai saskaņā ar Lomes konvenciju, un daļa, ko izmanto plānošanai saskaņā ar Kotonū nolīgumu.
- Saskaņā ar 1. panta 2. punkta b) apakšpunktu 9. EAF iekšējā nolīgumā iepriekšējo EAF atlikumi un atceltās saistības ir pārvesti uz 9. EAF un 9. EAF darbības laikā saistībām izmantoti kā 9. EAF līdzekļi.

10. EAF

ĀKK un EK partnerattiecību nolīgums, ko 2000. gada 23. jūnijā Kotonū parakstīja Eiropas Kopienas dalībvalstis un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstis (ĀKK valstis), stājās spēkā 2003. gada 1. aprīlī. Kotonū nolīgums ir grozīts divas reizes, pirmo reizi ar nolīgumu, kas parakstīts Luksemburgā 2005. gada 25. jūnijā, un otru reizi ar nolīgumu, kas parakstīts Vagadugu 2010. gada 22. jūnijā.

ES Padomes 2001. gada 27. novembra Lēmums 2001/822/EK par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Kopienas stājās spēkā 2001. gada 2. decembrī. Šo lēmumu grozīja 2007. gada 19. martā (Lēmums 2007/249/EK).

Iekšējais nolīgums par Kopienas atbalsta finansēšanu, pamatojoties uz daudzgadu finanšu shēmu 2008.–2013. gadam, saskaņā ar pārskatīto Kotonū nolīgumu, ko Eiropas Kopienas dalībvalstu valdību pārstāvji pieņēma 2006. gada 17. jūlijā, stājās spēkā 2008. gada 1. jūlijā.

Saskaņā ar Kotonū nolīgumu Kopienas atbalsta ĀKK valstīm un AZT otro periodu (2008.–2013. gads) finansē no 10. EAF EUR 22 682 miljonu apmērā, un no šīs summas:

- EUR 21 966 miljoni ir piešķirti ĀKK valstīm saskaņā ar pārskatītā Kotonū nolīguma I.b pielikumā noteikto daudzgadu finanšu shēmu, un no šīs summas EUR 20 466 miljonus pārvalda Eiropas Komisija;
- EUR 286 miljoni ir piešķirti AZT saskaņā ar grozītā Padomes lēmuma par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Kopienas IIAa pielikumu, un no šīs summas EUR 256 miljonus pārvalda Eiropas Komisija;
- EUR 430 miljoni ir paredzēti Komisijai, lai finansētu izmaksas, kas saistītas ar 10. EAF līdzekļu plānošanu un īstenošanu, saskaņā ar iekšējā nolīguma 6. pantu.

Saskaņā ar 10. EAF noteikto **“turpināmības klauzulu”** (10. EAF iekšējā nolīguma 1. panta 4. un 5. punkts) pēc 2013. gada 31. decembra nevar uzņemties saistības par līdzekļiem. Līdzekļi, par kuriem nav uzņemtas saistības, tika pārvesti uz 11. EAF darbības rezultātu rezervi.

11. EAF

ĀKK un EK partnerattiecību nolīgums, ko 2000. gada 23. jūnijā Kotonū parakstīja Eiropas Kopienas dalībvalstis un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstis (ĀKK valstis), stājās spēkā 2003. gada 1. aprīlī. Kotonū nolīgums ir grozīts divas reizes, pirmo reizi ar nolīgumu, kas parakstīts Luksemburgā 2005. gada 25. jūnijā, un otru reizi ar nolīgumu, kas parakstīts Vagadugu 2010. gada 22. jūnijā.

ES Padomes 2001. gada 27. novembra Lēmums 2001/822/EK par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Kopienu stājās spēkā 2001. gada 2. decembrī. Šo lēmumu grozīja 2007. gada 19. martā (Lēmums 2007/249/EK).

Iekšējais nolīgums par Kopienas atbalsta finansēšanu, pamatojoties uz daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam, saskaņā ar pārskatīto Kotonū nolīgumu, ko Eiropas Kopienas dalībvalstu valdību pārstāvji pieņēma 2013. gada augustā, stājās spēkā 2015. gada martā.

Saskaņā ar Kotonū nolīgumu Kopienas atbalsta ĀKK valstīm un AZT trešo periodu (2014.–2020. gads) finansē no 11. EAF EUR 30 506 miljonu apmērā, un no šīs summas:

- EUR 29 089 miljoni ir piešķirti ĀKK valstīm saskaņā ar iekšējā nolīguma 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu un 2. panta d) apakšpunktu, un no šīs summas EUR 27 955 miljonus pārvalda Eiropas Komisija;
- EUR 364,5 miljoni ir piešķirti AZT saskaņā ar iekšējā nolīguma 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu un 3. panta 1. punktu, un no šīs summas EUR 359,5 miljonus pārvalda Eiropas Komisija;
- EUR 1052,5 miljoni ir paredzēti Komisijai, lai finansētu izmaksas, kas saistītas ar 11. EAF līdzekļu plānošanu un īstenošanu, saskaņā ar iekšējā nolīguma 1. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

- Atlikušie līdzekļi neizmantojamās darbības rezultātu rezervēs 31.12.2016.

Summas, kuru saistības tika atceltas saistībā ar projektiem 9. EAF un iepriekšējo EAF ietvaros, tika pārvestas uz 10. EAF darbības rezultātu rezervi, izņemot *Stabex* līdzekļus.

Līdzekļi no 10. EAF, par kuriem saistības tika atceltas, tika pārvesti uz 11. EAF darbības rezultātu rezervi.

2016. gadā visi līdzekļi no iepriekšējiem EAF, par kuriem saistības tika atceltas, tika pārvesti uz attiecīgajām rezervēm.

Atbilstīgi 1. panta 4. punktam 11. EAF iekšējā nolīgumā un Padomes 2016. gada 2. augusta Lēmumam 2016/1337 daļa no 10. EAF līdzekļiem, par kuriem saistības tika atceltas, tika pārvietoti, lai papildinātu Āfrikas Miera nodrošināšanas fondu 2016.–2018. gada periodam ne vairāk kā EUR 491 miljona apmērā un ne vairāk kā EUR 16 miljonu apmērā izdevumu atbalstam.

	Miljonos EUR
Pieejamā kopsumma neizmantojamās darbības rezervēs 31.12.2015.	151
Kopsumma, kas bija pieejama saistībā ar neizmantojamām darbības rezultātu rezervēm 2016. gadā	534
Atskaitot summu, kas pārvesta Āfrikas Miera nodrošināšanas fonda papildināšanai 31.12.2016.	(386)
Neizmantojamās rezerves atlikums (no līdzekļiem, kuru saistības tika atceltas 8., 9. un 10. EAF ietvaros) 31.12.2016.	299

- 11. EAF *Stabex* rezerve

Pēc tam, kad tika slēgti *Stabex* konti, līdzekļi, kas netika izmantoti/kuru saistības tika atceltas, tika pārvesti uz 11. EAF *Stabex* A finansējuma rezervi (10. EAF iekšējā nolīguma 1. panta 4. punkts), un tad uz valstu indikatīvajām programmām attiecīgajās valstīs.

- EAF līdzfinansējums

Saskaņā ar 10. un 11. EAF tika parakstīti pārveduma nolīgumi par dalībvalstu līdzfinansējumu, un tika atvērtas saistību apropriācijas par kopējo summu EUR 209 miljonu apmērā, savukārt maksājumu apropriācijas tika atvērtas par iekasētajām summām kopā EUR 190 miljonu apmērā.

Situācija 31.12.2016. saistībā ar līdzfinansējuma apropriācijām atainota tabulā turpmāk:

Miljonos EUR

	Saistību apropriācijas	Maksājumu apropriācijas
Līdzfinansējums — A finansējums	190,0	171,3
Līdzfinansējums — ĀKK ietvaros	13,4	13,4
Līdzfinansējums — administratīvie izdevumi	5,5	5,4
	209,4	190,1

Tabulās turpmāk ir norādītas lēmumos un līgumos paredzētās un samaksātās summas to neto apmērā. Pielikumā pievienotas tabulas, kas raksturo stāvokli attiecībā uz katru instrumentu.

1.1. tabula

8. EAF
APROPRI ĀCIJU ATTĪSTĪBA: 2016. gada 31. decembris
KREDĪTU ANALĪZE PA INSTRUMENTIEM

(miljonos EUR)

INSTRUMENTS		SĀKOTNĒJĀ APROPRI ĀCIJA	KUMULATĪVO RESURSU PALIELINĀJUMI/SA MAZINĀJUMI 2015. GADA 31. DECEMBRĪ	RESURSU PALIELINĀJUMS/S AMAZINĀJUMS 2016. GADĀ	Skaidrojumi	PAŠREIZĒJAIS APROPRI ĀCIJU LĪMENIS
Ā K K	Lome					
	Regulārās DV iemaksas	12.967	(3.256)	(15)		9.695
	Atbalsts tēģļiem	120	(20)	(0)		100
	Ārkārtas palīdzība (Lome)	140	(4)			136
	Lielu paādu apgrūtinātās nabadzīgās valstis (Lome)	0	1.060			1.060
	Procentu likmes subsīdijas	370	(291)	(7)		72
	Riska kapitāls	1.000	16	(1)		1.016
	STABEX	1.800	(1.077)			723
	Strukturālas korekcijas	1.400	97			1.497
	SYSMIN	575	(474)			101
	Kopā indikatīvas programmas	7.562	(2.599)	(6)	(1)	4.957
	Procentu iedzīvotāju izlietojums	0	35			35
	Kotonū					
	Regulārās DV iemaksas	0	654	(4)		650
A Z T	A finansējums – valstu piešķirumi	0	418	(0)	(1)	417
	B finansējums – valstu piešķirumi	0	237	(4)	(1)	233
	Procenti un citi iedzīvotāju izlietojumi	0	0			0
	STARPSUMMA ĀKK	12.967	(2.602)	(19)		10.346
A Z T	Lome					
	Regulārās DV iemaksas	163	(116)	(0)		46
	Procentu likmes subsīdijas	9	(8)			1
	Riska kapitāls	30	(24)			6
	STABEX	6	(5)			1
	SYSMIN	3	(1)	(0)	(1)	2
	Kopā indikatīvas programmas	115	(79)			36
AZT	STARPSUMMA AZT	163	(116)	(0)		46
	KOPĀ 8. EAF	13.130	(2.718)	(20)		10.392

(1) Visi samazinājumi ir saistīti ar atcelumiem, kas pārvietoti uz 10. EAF neizmantojamo izpildes rezervi.

Eiropas Attīstības fonda provizorisks 2016. gada finanšu pārskats

1.2. tabula

9. EAF
APROPRI ĀCIJU ATT ĪSTĪBA: 2016. gada 31. decembris
KREDĪTU ANALĪZE PA INSTRUMENTIEM

(miljonos EUR)

INSTRUMENTS	SĀKOTNĒJĀ APROPRI ĀCIJA	KUMULATĪVO RESURSU PALIELINĀJUMI/SAMAZINĀJUMI 2015. GADA 31. DECEMBRĪ	RESURSU PALIELINĀJUMS/SAMAZINĀJUMS 2016. GADĀ	Skaidrojumi	PAŠREIZĒJĀIS APROPRI ĀCIJU LĪMENIS
Lome					
Regulārās DV iemaksas	0	689	(17)		672
Pārvietojumi no 6. EAF – Lome	0	20	(0)	(1)	20
Pārvietojumi no 7. EAF – Lome	0	669	(17)	(1)	651
Kotonū					
Regulārās DV iemaksas	8.919	5.727	(144)		14.502
A finansējums – valstu piešķirumi	5.318	3.398	(79)	(1)	8.637
B finansējums – valstu piešķirumi	2.108	(881)	(15)	(1)	1.211
CDE, CTA un Parlamentārā Asambleja	164	(10)			154
Istenošanas izmaksas	125	52			177
Procenti un citi iņēmumi	0	63			63
Cits ĀKK iekšējais piešķirums	300	2.329	(15)	(1)	2.614
Miera nodrošināšanas fonds	0	360	(6)	(1)	354
Reģionālie piešķirumi	904	(105)	(29)	(1)	770
Īpašs piešķirums Kongo Dem. Rep.	0	105			105
Īpašs piešķirums Dienvidsudānai	0	267		(3)	267
Īpašs piešķirums Sudānai	0	110		(2)	110
Būvniecības izmaksas Miera nodrošināšanas fondam	0	39			39
ĀKK					
STARPSUMMA ĀKK	8.919	6.415	(161)		15.174
Lome					
Regulārās DV iemaksas	0	3	(0)		3
Pārvietojumi no 6. EAF – Lome	0	0			0
Pārvietojumi no 7. EAF – Lome	0	3	(0)	(1)	3
Kotonū					
Regulārās DV iemaksas	10	282	(2)		290
A finansējums – valstu piešķirumi	0	239	(2)	(1)	237
B finansējums – valstu piešķirumi	0	4			4
Reģionālie piešķirumi	8	40			48
Pētījumi/Tehniskā palīdzība AZT	2	(1)			1
AZT					
STARPSUMMA AZT	10	285	(2)		293
KOPĀ 9. EAF	8.929	6.701	(163)		15.467

(1) Visi samazinājumi ir saistīti ar atcelumiem, kas pārvietoti uz 10. EAF neizmantojamo izpildes rezervi.

(2) Saskaņā ar Padomes lēmumu 2010/406/ES Sudānai 10. EAF tika piešķirti 150 miljoni no neizmantojamās izpildes rezerves (147 miljoni īpašais piešķirums Sudānai un 3 miljoni īstenošanas izmaksas).

(3) Saskaņā ar Padomes lēmumu 2011/315/ES Sudānai 10. EAF tika piešķirti 200 miljoni no neizmantojamās izpildes rezerves (194 miljoni īpašais piešķirums Dienvidsudānai un 6 miljoni īstenošanas izmaksas).

1.3. tabula

10. EAF
APROPRI ĀCIJU ATTĪSTĪBA: 2016. gada 31. decembris
KREDĪTU ANALĪZE PA INSTRUMENTIEM

(miljonos EUR)

INSTRUMENTS		SĀKOTNĒJĀ APROPRI ĀCIJA	KUMULATĪVO RESURSU PALIELINĀJUMI/SA MAZINĀJUMI 2015. GADA 31. DECEMBRĪ	RESURSU PALIELINĀJUMS/SA MAZINĀJUMS 2016. GADĀ	Skaidrojumi	PAŠREIZĒJĀIS APROPRI ĀCIJU LĪMENIS
Ā K K	Regulārās DV iemaksas	20.896	9	223		21.128
	A finansējums – valstu piešķirumi	0	13.507	(263)	(2)	13.244
	A finansējuma rezerve	13.500	(13.500)			0
	B finansējums – valstu piešķirumi	0	2.020	(5)	(2)	2.015
	B finansējuma rezerve	1.800	(1.800)			0
	Īstenošanas izmaksas	430	(1)	16		445
	Iesāzību un atbalsta izdevumi	0	241	(9)	(2)	232
	Procenti un citi iekšējumi	0	70	14	(2)	84
	ĀKK iekšējā rezerve	2.700	(2.700)			0
	Valsts piešķirumu rezerve, A finansējums STABEX	0	(0)		(2)	(0)
	VIP/RIP rezerve	683	(683)			0
	Neizmantojamā rezerve	0	67	176	(2)	243
	Cits ĀKK iekšējais piešķirums	0	1.904	(15)	(2)	1.889
	Miera nodrošināšanas fonds	0	688	326		1.014
	Reģionālie piešķirumi	0	1.978	(17)	(2)	1.962
	Reģionālo piešķirumu rezerve	1.783	(1.783)			0
	Līdzfinansējums	0	203	1		204
	A finansējums – valstu piešķirumi	0	186	1	(3)	187
	Īstenošanas izmaksas	0	5	0	(3)	5
	Cits ĀKK iekšējais piešķirums	0	12		(3)	12
	Miera nodrošināšanas fonds	0	1		(3)	1
ĀKK						
STARPSUMMA ĀKK		20.896	212	224		21.332
A Z T	Regulārās DV iemaksas	256	20	(1)		275
	A finansējums – valstu piešķirumi	0	196	(2)	(2)	193
	A finansējuma rezerve	195	(195)			0
	B finansējums – valstu piešķirumi	0	15			15
	B finansējuma rezerve	15	(15)			0
	Valsts piešķirumu rezerve, A finansējums STABEX	0	0			0
	Neizmantojamā rezerve	0	19	2	(2)	21
	Reģionālie piešķirumi	0	40	(0)	(2)	40
	Reģionālo piešķirumu rezerve	40	(40)			0
	Pētījumi/Tehniskā palīdzība AZT	6	0	(1)	(2)	5
AZT						
STARPSUMMA AZT		256	20	(1)		275
KOPĀ 10. EAF		21.152	232	223		21.607

➤ Pārvietojums no 9. EAF un iepriekšējo EAF projektu atceltām saistībām uz neizmantojamo izpildes rezervi 377 miljonu apmērā, atņemot pārvietojumu no Dienvidsudānai (1) piešķirtajām rezervēm 200 miljonu apmērā (9. EAF). Uz attiecīgo gadu izveidojā ĀKK neizmantojamā rezerve bija 807 miljoni, no kuriem izlietoti ir 350 miljoni (150 miljoni Sudānai, 200 miljoni Dienvidsudānai, abas summas pārvietotas uz 9. EAF).

➤ (2) Pārvietojumi uz/no 10. EAF rezervēm.

➤ (3) Attiecībā uz līdzfinansējumu tabulā ir norādītas tikai saistību aproprācijas.

1.4. tabula

11. EAF
APROPRI ĀCIJU ATTĪSTĪBA: 2016. gada 31. decembris
KREDĪTU ANALĪZE PA INSTRUMENTIEM

(miljonos EUR)

INSTRUMENTS		SĀKOTNĒJĀ APROPRI ĀCIJA	KUMULATĪVO RESURSU PALIELINĀJUMI/SA MAZINĀJUMI 2015. GADA 31. DECEMBRĪ	RESURSU PALIELINĀJUMS/SA MAZINĀJUMS 2016. GADĀ	Skaidrojumi	PAŠREIZĒJAIS APROPRI ĀCIJU LĪMENIS
Ā K K	Regulārās DV iemaksas	29.008	85	(31)		29.062
	A finansējums – valstu piešķirumi	0	14.799	317		15.11
	B finansējums – valstu piešķirumi	0	194	454		648
	B finansējuma rezerve	0	71	(71)		0
	Īstenošanas izmaksas	1.053	0			1.053
	Iesāžu un atbalsta izdevumi	0	244	2		246
	Procenti un citi iekšējumi	0	15	1		16
	ĀKK iekšējā rezerve	3.590	(3.384)	(2)		203
	Valsts piešķirumu rezerve, A finansējums STABEX	0	0	0		0
	VIP/RIP rezerve	24.365	(19.697)	(1.240)		3.428
	Neizmantojamā rezerve	0	65	(33)	(1)	31
	Cits ĀKK iekšējais piešķirums	0	2.240	1		2.241
	Miera nodrošināšanas fonds	0	900			900
	Reģionālie piešķirumi	0	4.640	542		5.18
	Līdzfinansējums	0	1	3		5
Ā K K	A finansējums – valstu piešķirumi	0	0	3		3
	Īstenošanas izmaksas	0	0	0		0
	Miera nodrošināšanas fonds	0	1			1
	EK iekšējais SLA	0	1	0		1
Ā K K	A finansējums – valstu piešķirumi	0	1	0		1
	STARPSUMMA ĀKK	29.008	87	(28)		29.067
A Z T	Regulārās DV iemaksas	360	0	3		363
	A finansējums – valstu piešķirumi	0	0	41		41
	VIP/RIP rezerve	360	(3)	(41)		316
	Neizmantojamā rezerve	0	0	3	(1)	3
	Pētījumi/Tehniskā palīdzība AZT	0	3			3
A Z T	STARPSUMMA AZT	360	0	3		363
	KOPĀ 11. EAF	29.367	88	(24)		29.430

(1) Neizmantojamās rezerves veido pārvietojumi (atcelšanās saistības) no 10. EAF neizmantojamās izpildes rezerves EUR 225 miljonu apmērā, kas ir tieši pārvietoti uz Pagaidu mehānismu (224,7 miljoni) un citiem instrumentiem no 11. EAF (0,8 miljoni).

Eiropas Attīstības fonda provizorisks 2016. gada finanšu pārskats

2.1. tabula

EEF KONSOLIDĒTIE PĀRSKATI 2016. GADA 31. DECEMBRĒ
IZPILDES ZĪMĒJUMS

(miljonos EUR)

PIEŠĶĪRUMS		EEF				
		8	9	10	11	KOPĀ
Lēmumi	Dažādi ienākumi	35				35
	Indikatīvās programmas kopā	4.993				4.993
	Neplānojamā palīdzība kopā	4.714				4.714
	Pārvietojumi no citiem fondiem		675			675
	STARPSUMMA: REGULĀRĀS DV IEMAKSAS	9.742	675			10.417
Kotoni	A finansējums – valstu piešķirumi	417	8.875	13.437	15.156	37.886
	B finansējums – valstu piešķirumi	233	1.217	2.030	648	4.128
	Pagaidu mehānisms				(0)	(0)
	CDE, CTA un Parlamentārā Asambleja		154			154
	Valsts rezerve			0	0	0
	Istenošanas izdevumi un procentu iņēmumi	0	240	535	1.071	1.846
	ĀKK iekšējais piešķirums		2.968	3.135	3.387	9.490
	ĀKK iekšējā rezerve			0	203	203
	Valsts piešķirumu rezerve, A finansējums STABEX			0	0	0
	VIP/RIP rezerve			0	3.743	3.743
	Neizmantojamā rezerve			264	35	299
	Reģionālie piešķirumi		818	2.001	5.181	8.000
	Reģionālo piešķirumu rezerve					0
	Īpašs piešķirums Kongo Dem. Rep.		105			105
	Īpašs piešķirums Dienvidsudānai		267			267
	Īpašs piešķirums Sudānai		110			110
	Brīvprātīgās iemaksas Miera nodrošināšanas fondam		39			39
	STARPSUMMA: REGULĀRĀS DV IEMAKSAS	650	14.792	21.403	29.425	66.270
	A finansējums – valstu piešķirumi				1	1
	STARPSUMMA: EK IEKŠĒJĀIS SLA				1	1
Maksājumi	A finansējums – valstu piešķirumi			187	3	190
	Istenošanas izdevumi un procentu iņēmumi			5	0	6
	ĀKK iekšējais piešķirums			12	1	13
	STARPSUMMA: LĪDZFINANŠĒJUMS			204	5	209
	KOPĀ	10.392	15.467	21.607	29.430	76.896

Lēmumi	EAF	Pavisam kopā		Kumulatīvie rādītāji	Gada rādītāji	Gada rādītāji	Gada rādītāji	Gada rādītāji	Gada rādītāji	Gada rādītāji	Gada rādītāji	Gada rādītāji
		31.12.2016.	% no piešķiruma	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kopā	8	10.391	100%	10.786	(42)	(45)	(60)	(64)	(98)	(63)	(12)	(13)
	9	15.429	100%	16.633	(54)	(116)	(9)	(297)	(72)	(381)	(170)	(104)
	10	21.058	97%	4.766	3.501	2.349	3.118	3.524	4.131	(95)	(156)	(80)
	11	13.220	45%							1.160	5.372	6.688
		60.097		32.185	3.405	2.187	3.049	3.163	3.961	621	5.034	6.491
Piešķirtie līdzekļi	EAF	31.12.2016.	% no piešķiruma	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	8	10.378	100%	10.541	(42)	8	(13)	(46)	(11)	(37)	(16)	(6)
	9	15.309	99%	14.209	997	476	9	(187)	(96)	(1)	(52)	(46)
	10	19.576	91%	130	3.184	2.820	2.514	3.460	3.457	2.687	783	541
	11	7.769	26%							731	3.293	3.745
Kopā		53.032		24.881	4.140	3.304	2.509	3.226	3.350	3.380	4.008	4.234
Maksājumi	EAF	31.12.2016.	% no piešķiruma	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	8	10.376	100%	9.930	152	158	90	15	18	16	(3)	(0)
	9	15.053	97%	10.011	1.806	1.304	906	539	231	145	43	68
	10	16.476	76%	90	1.111	1.772	1.879	2.655	2.718	2.760	2.024	1.466
	11	3.435	12%							595	1.024	1.816
Kopā		45.339		20.031	3.069	3.233	2.874	3.209	2.967	3.516	3.088	3.350

* Negatīvi rādītāji nozīmē saistību atcelšanu

Eiropas Attīstības fonda 2016. gada finanšu pārskati

2.2. tabula

EAF KONSOLIDĒTIE PĀRSKATI 2016. GADA 31. DECEMBRĒ
ATBALSTA VEIDS

T

(miljonos EUR)

		EAF											
		8	% (1)	9	% (1)	10	% (1)	11	% (1)	KOPĀ	% (1)		
L o n e	Darīdālienu ākumi												
	Apropriācijas	35								35			
	Lēmumi	35	100%							35	100%		
	Piešķirtie līdzekļi	35	100%							35	100%		
	Maksājumi	35	100%							35	100%		
	Indikatīvās programmas kopā												
	Apropriācijas	4.993								4.993			
	Lēmumi	4.992	100%							4.992	100%		
	Piešķirtie līdzekļi	4.987	100%							4.987	100%		
	Maksājumi	4.986	100%							4.986	100%		
	Nepilnojamā palīdzība kopā												
	Apropriācijas	4.714								4.714			
	Lēmumi	4.714	100%							4.714	100%		
	Piešķirtie līdzekļi	4.707	100%							4.707	100%		
	Maksājumi	4.706	100%							4.706	100%		
	Pārveļotājumi no citiem fondiem												
	Apropriācijas			675						675			
	Lēmumi			674	100%					674	100%		
	Piešķirtie līdzekļi			671	99%					671	99%		
	Maksājumi			670	99%					670	99%		
Regulārās DV iemaksas													
K o n s o l i d ē t i	A finansējums – valstu piešķirumi												
	Apropriācijas	417		8.875		13.437		15.156		49.258			
	Lēmumi	417	100%	8.868	100%	13.414	54%	7.972	53%	30.671	62%		
	Piešķirtie līdzekļi	417	100%	8.842	100%	12.438	50%	3.777	25%	25.472	52%		
	Maksājumi	417	100%	8.804	99%	10.366	42%	1.524	10%	21.111	43%		
	B finansējums – valstu piešķirumi												
	Apropriācijas	233		1.217		2.030		648		4.865			
	Lēmumi	233	100%	1.215	100%	2.023	73%	608	94%	4.078	84%		
	Piešķirtie līdzekļi	232	99%	1.209	99%	1.981	72%	340	53%	3.761	77%		
	Maksājumi	231	99%	1.204	99%	1.879	68%	243	37%	3.557	73%		
	Pagaidu mehānisms							(0)		(0)			
	Apropriācijas												
	Lēmumi												
	Piešķirtie līdzekļi												
	Maksājumi												
	CDE – CTA un Parlamentārā Asambleja												
	Apropriācijas			154						154			
	Lēmumi			154	100%					154	100%		
	Piešķirtie līdzekļi			154	100%					154	100%		
	Maksājumi			154	100%					154	100%		
	Istenošanas izdevumi un procentu ieņēmumi	0											
	Apropriācijas			240		535		1.071		2.311			
	Lēmumi			240	100%	505	51%	385	36%	1.133	49%		
	Piešķirtie līdzekļi			240	100%	501	50%	337	31%	1.079	47%		
	Maksājumi			239	100%	498	50%	309	29%	1.047	45%		
	ĀKK iekšējais piešķirums												
	Apropriācijas			2.968		3.135		3.387		11.815			
	Lēmumi			2.958	100%	2.915	53%	1.365	40%	7.238	61%		
	Piešķirtie līdzekļi			2.944	99%	2.695	49%	1.206	36%	6.845	58%		
	Maksājumi			2.924	99%	2.319	42%	997	29%	6.240	53%		
	Reģionālie piešķirumi												
	Apropriācijas			818		2.001		5.181		9.618			
	Lēmumi			816	100%	1.999	55%	2.886	56%	5.701	59%		
	Piešķirtie līdzekļi			798	98%	1.813	50%	2.106	41%	4.717	49%		
	Maksājumi			771	94%	1.285	36%	362	7%	2.419	25%		
	Ipašs piešķirums Kongo Dem. Rep.												
	Apropriācijas			105						105			
	Lēmumi			105	100%					105	100%		
	Piešķirtie līdzekļi			105	100%					105	100%		
	Maksājumi			105	100%					105	100%		
	Ipašs piešķirums Dienvidsudānai												
	Apropriācijas			267						267			
	Lēmumi			266	100%					266	100%		
	Piešķirtie līdzekļi			217	81%					217	81%		
	Maksājumi			77	29%					77	29%		
	Ipašs piešķirums Sudānai												
	Apropriācijas			110						110			
	Lēmumi			109	98%					109	98%		
	Piešķirtie līdzekļi			105	96%					105	96%		
	Maksājumi			80	73%					80	73%		
	Brīvprātīgās iemaksas Miera nodrošināšanai												
	Apropriācijas			39						39			
	Lēmumi			24	62%					24	62%		
	Piešķirtie līdzekļi			24	62%					24	62%		
	Maksājumi			24	62%					24	62%		
Regulārās DV iemaksas													
K o n s o l i d ē t i	A finansējums – valstu piešķirumi												
	Apropriācijas					187		3		190			
	Lēmumi					185	99%	3	100%	188	99%		
	Piešķirtie līdzekļi					136	73%			136	71%		
	Maksājumi					116	62%			116	61%		
	Istenošanas izdevumi un procentu ieņēmumi												
	Apropriācijas					5		0		6			
	Lēmumi					4	77%			4	72%		
	Piešķirtie līdzekļi					2	41%			2	39%		
	Maksājumi					1	21%			1	19%		
	ĀKK iekšējais piešķirums												
	Apropriācijas					12		1		13			
	Lēmumi					12	97%	1	100%	13	98%		
	Piešķirtie līdzekļi					11	93%	1	100%	13	94%		
	Maksājumi					11	87%	1		11	79%		
	Līdzfinansējums												
	A finansējums – valstu piešķirumi												
	Apropriācijas							1		1			
	Lēmumi							1	71%	1	71%		
	Piešķirtie līdzekļi							1	71%	1	71%		
	Maksājumi							1	52%	1	52%		
	EK iekšējais SLA												
K o n s o l i d ē t i	Apropriācijas	8	% (1)	9	% (1)	10	% (1)	11	% (1)	KOPĀ	% (1)		
	Valsts rezerve							0		3.401			
	ĀKK iekšējā rezerve							203		578			
	Valsts piešķirumu rezerve, A finansējums STABEX							0		0			
	VIP/RIP rezerve							3.743		4.426			
	Reģionālo piešķirumu rezerve									205			
	Izmantojamās rezerves												
	Neizmantojamā rezerve					264		35		376			
	Neizmantojamā rezerve												
	Apropriācijas	8	% (1)	9	% (1)	10	% (1)	11	% (1)	KOPĀ	% (1)		
	Lēmumi	10.392		15.467		21.607		29.430		98.155			
	Piešķirtie līdzekļi	10.391	100%	15.429	100%	21.058	49%	13.220	45%	60.097	61%		
	Maksājumi	10.378	100%	15.309	99%	19.576	46%	7.769	26%	53.032	54%		
	Maksājumi	10.376	100%	15.053	97%	16.476	38%	3.435	12%	45.339	46%		
KOPĀ: VISI PIEŠĶIRUMI													

(1) % no apropriācijām.

Eiropas Attīstības fonda 2016. gada finanšu pārskati

2.3. tabula

EAF KONSOLIDĒTIE PĀRSKATI 2016. GADA 31. DECEMBRĒ
ATBALSTA VEIDS
ĀKK + AZT - 8. EAF

(miljonos EUR)

		KREDĪTI	KOPSUMMA	GADĀ	%	KOPSUMMA	GADĀ	%	KOPSUMMA	GADĀ	%
		(1)	(2)		(2): (1)	(3)		(3): (2)	(4)		(4): (3)
L o n e	ĀKK										
	Regulārās DV iemaksas										
	Procentu ieņēmumu izlietojums	35	35		100%	35		100%	35		100%
	STARPSUMMA: DAŽĀDIENĀKUMI	35	35		100%	35		100%	35		100%
	Indikatīvās programmas kopā	4.957	4.956	(2)	100%	4.952	(2)	100%	4.951	(0)	100%
	STARPSUMMA: INDIKATĪVĀS PROGRAMMAS KOPĀ	4.957	4.956	(2)	100%	4.952	(2)	100%	4.951	(0)	100%
	Atbalsts bēgļiem	100	100	(0)	100%	100	(0)	100%	100		100%
	Ārkārtas palīdzība (Lome)	136	136		100%	136		100%	136		100%
	Lielu paēdu apgrūtinātās nabadzīgās valstis (Lome)	1.060	1.060		100%	1.060		100%	1.060		100%
	Procentu likmes subīdijas	72	72	(7)	100%	69	(3)	95%	69		100%
	Riska kapitāls	1.015	1.015		100%	1.012		100%	1.012		100%
	STABEX	723	723	(0)	100%	723	(0)	100%	722	0	100%
	Strukturālas korekcijas	1.497	1.497		100%	1.497		100%	1.497		100%
	SYSMIN	101	101		100%	101		100%	101		100%
	STARPSUMMA: NEPLĀNOJAMĀ PALĪDZĪBA KOPĀ	4.704	4.703	(8)	100%	4.697	(4)	100%	4.696	0	100%
K o t o n ū	ĀKK										
	Regulārās DV iemaksas										
	A finansējums – valstu piešķirumi	417	417	(0)	100%	417	(0)	100%	417		100%
	STARPSUMMA: A FINANSĒJUMS – VALSTU PIEŠĶĪRUMS	417	417	(0)	100%	417	(0)	100%	417		100%
	B finansējums – valstu piešķirumi	233									
	Eksporta ieņēmumu kompensācija		233	(2)		232	(1)	99%	231	0	100%
	STARPSUMMA: B FINANSĒJUMS – VALSTU PIEŠĶĪRUMS	233	233	(2)	100%	232	(1)	99%	231	0	100%
	Procenti un citi ieņēmumi	0									
	STARPSUMMA: ĪSTENOŠANAS IZMAKSAS UN PROCENTU IE	0									
ĀKK KOPĀ (A)		10.346	10.345	(13)	100%	10.333	(6)	100%	10.330	(0)	100%
L o n e	AZT										
	Regulārās DV iemaksas										
	Indikatīvās programmas kopā	36	36	0	100%	35	(0)	98%	35		100%
	STARPSUMMA: INDIKATĪVĀS PROGRAMMAS KOPĀ	36	36	0	100%	35	(0)	98%	35		100%
	Procentu likmes subīdijas	1	1		100%	1		100%	1		100%
	Riska kapitāls	6	6		100%	6		100%	6		100%
	STABEX	1	1		100%	1		100%	1		100%
	SYSMIN	2	2	(0)	100%	2		100%	2		100%
	STARPSUMMA: NEPLĀNOJAMĀ PALĪDZĪBA KOPĀ	10	10	(0)	100%	10		100%	10		100%
	AZT KOPĀ (B)		46	46	(0)	100%	46	(0)	99%	46	
KOPĀ: ĀKK+AZT (A+B)		10.392	10.391	(13)	100%	10.378	(6)	100%	10.376	(0)	100%

2.4. tabula

EAF KONSOLIDĒTIE PĀRSKATI 2016. GADA 31. DECEMBRĪ
ATBALSTA VEIDS
ĀKK + AZT - 9. EAF

(miljonos EUR)

	KREDĪTI	LĒMUMI			PIEŠĪRTIE LĪDZESĻI			MAKSĀJUMI		
		KOPSUMMA	GADĀ	%	KOPSUMMA	GADĀ	%	KOPSUMMA	GADĀ	%
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
ĀKK										
Regulārās DV iemaksas										
Pārvietojumi no 6. EAF – Lome	20	20	(0)	100%	20		100%	20		100%
Pārvietojumi no 7. EAF – Lome	651	651	(3)	100%	648	(0)	100%	647	(0)	100%
STARPSUMMA: PĀRVIETOJUMI NO CITIEM FONDIEM	672	671	(3)	100%	668	(0)	100%	667	(0)	100%
ĀKK										
Regulārās DV iemaksas										
A finansējums – valstu piešķirumi	8.637	8.631	(49)	100%	8.605	(20)	100%	8.569	6	100%
STARPSUMMA: A FINANSĒJUMS – VALSTU PIEŠĪRUMI	8.637	8.631	(49)	100%	8.605	(20)	100%	8.569	6	100%
B finansējums – valstu piešķirumi	1.212									
Eksporta ieņēmumu kompensācija		149	(0)		149	(0)	100%	149	0	100%
Ārkārtas palīdzība		1.050	(5)		1.044	(7)	99%	1.040	(0)	100%
Lielu paādu aprūtinātās nabadzīgās valstis		11			11		100%	11		100%
STARPSUMMA: B FINANSĒJUMS – VALSTU PIEŠĪRUMI	1.212	1.210	(6)	100%	1.204	(7)	99%	1.200	(0)	100%
CDE, CTA un Parlamentārā Asambleja	154	154		100%	154		100%	154		100%
STARPSUMMA: CDE, CTA UN PARLAMENTĀRĀ ASAMBLEJA	154	154		100%	154		100%	154		100%
Īstenošanas izmaksas	177	177		100%	177	0	100%	176	0	99%
Procenti un citi ieņēmumi	63	63		100%	63		100%	63		100%
STARPSUMMA: ĪSTENOŠANAS IZMAKSAS UN PROCENTU IEŅĒMUMI	240	240		100%	240	0	100%	239	0	100%
Cits ĀKK iekšējais piešķirums	2.614	2.604	(21)	100%	2.591	(14)	99%	2.571	14	99%
Miera nodrošināšanas fonds	354	354	(0)	100%	353	(0)	100%	353		100%
STARPSUMMA: ĀKK IEKŠĒJĀIS PIEŠĪRUMS	2.968	2.958	(21)	100%	2.944	(15)	100%	2.924	14	99%
Reģionālie piešķirumi	770	768	(24)	100%	752	(4)	98%	726	5	97%
STARPSUMMA: REĢIONĀLIE PIEŠĪRUMI	770	768	(24)	100%	752	(4)	98%	726	5	97%
Īpašs piešķirums Kongo Dem. Rep.	105	105		100%	105		100%	105		100%
STARPSUMMA: ĪPAŠS PIEŠĪRUMS KONGO DEM. REP.	105	105		100%	105		100%	105		100%
Īpašs piešķirums Dienvidsudānai	267	266	0	100%	217	1	82%	77	23	35%
STARPSUMMA: ĪPAŠS PIEŠĪRUMS DIENVIDSUDĀNAI	267	266	0	100%	217	1	82%	77	23	35%
Īpašs piešķirums Sudānai	110	109	(0)	98%	105	(1)	97%	80	20	76%
STARPSUMMA: ĪPAŠS PIEŠĪRUMS SUDĀNAI	110	109	(0)	98%	105	(1)	97%	80	20	76%
Brīvprātīgās iemaksas Miera nodrošināšanas fondam	39	24		62%	24		100%	24		100%
STARPSUMMA: BRĪVPRĀTĪGĀS IEMAKSAS MIERA NODROŠINĀŠANAI	39	24		62%	24		100%	24		100%
KOPĀ: ĀKK (A)	15.174	15.136	(103)	100%	15.018	(45)	99%	14.764	68	98%
AZT										
Regulārās DV iemaksas										
Pārvietojumi no 6. EAF – Lome	0	0		100%	0		100%	0		100%
Pārvietojumi no 7. EAF – Lome	3	3		100%	3		100%	3		100%
STARPSUMMA: PĀRVIETOJUMI NO CITIEM FONDIEM	3	3		100%	3		100%	3		100%
AZT										
Regulārās DV iemaksas										
A finansējums – valstu piešķirumi	237	237	(1)	100%	237	(1)	100%	235	(0)	99%
STARPSUMMA: A FINANSĒJUMS – VALSTU PIEŠĪRUMI	237	237	(1)	100%	237	(1)	100%	235	(0)	99%
B finansējums – valstu piešķirumi	4									
Ārkārtas palīdzība		4			4		100%	4		100%
STARPSUMMA: B FINANSĒJUMS – VALSTU PIEŠĪRUMI	4	4		100%	4		100%	4		100%
Pētījumi/Tehniskā palīdzība AZT	1	1		100%	1		100%	1		100%
STARPSUMMA: ĪSTENOŠANAS IZMAKSAS UN PROCENTU IEŅĒMUMI	1	1		100%	1		100%	1		100%
Reģionālie piešķirumi	48	48	0	100%	46	0	97%	45	0	98%
STARPSUMMA: REĢIONĀLIE PIEŠĪRUMI	48	48	0	100%	46	0	97%	45	0	98%
KOPĀ: AZT (B)	293	293	(1)	100%	291	(1)	99%	288	0	99%
KOPĀ: ĀKK+AZT (A+B)	15.467	15.429	(104)	100%	15.309	(46)	99%	15.053	68	98%

Eiropas Attīstības fonda 2016. gada finanšu pārskati

2.5. tabula

EAF KONSOLID ĒTIE P ĀRSKATI 2016. GADA 31. DECEMBR Ī
ATBALSTA VEIDS
ĀKK + AZT - 10. EAF

(miljonos EUR)

	KRED Ī TI	LĒMUMI		%	PIEŠ KIRTIE L ĪDZEK ĻI			MAKS ĀJUMI		
		KOPS UMM A	GAD Ā		KOPS UMM A	GAD Ā	%	KOPS UMM A	GAD Ā	%
	(1)	(2)		(2): (1)	(3)		(3): (2)	(4)		(4): (3)
Regul ārās DV iemaksas										
Pieš ķirumi										
A finansējums – valstu piešķirumi	13.244	13.221	(154)	100%	12.301	430	93%	10.243	1.058	83%
STARPSUMMA: A FINANS ĒJUMS – VALSTU PIEŠ ĶĪRUMI	13.244	13.221	(154)	100%	12.301	430	93%	10.243	1.058	83%
B finansējums – valstu piešķirumi	2.015									
Eksporta ieņēmumu kompensācija		204	(6)		193	5	95%	179	11	93%
Ārkārtas palīdzība		850	(5)		830	4	98%	766	53	92%
Lielu paēdu apgrūtinātās nabadzīgās valstis		49			49		100%	49		100%
Citi notikumi ar ietekmi uz budžetu		905	(0)		896	(1)	99%	873	23	97%
STARPSUMMA: B FINANS ĒJUMS – VALSTU PIEŠ ĶĪRUMI	2.015	2.008	(11)	100%	1.968	8	98%	1.866	87	95%
Istenošanas izmaksas	445	431	2	97%	429	1	100%	427	2	100%
Procenti un citi ieņēmumi	84	69	(0)	82%	67	(0)	97%	66	1	99%
STARPSUMMA: ĪSTENOŠANAS IZMAKSAS UN PROCENTU IE	529	500	1	94%	496	0	99%	494	3	99%
Iesāžu un atbalsta izdevumi	232	232	(6)	100%	231	(6)	100%	211	0	91%
Cits ĀKK iekšējais piešķirums	1.889	1.889	(12)	100%	1.824	(2)	97%	1.492	127	82%
Miera nodrošināšanas fonds	1.014	794	106	78%	640	(20)	81%	616	(1)	96%
STARPSUMMA: ĀKK IEKŠ ĒJAIS PIEŠ ĶĪRUMS	3.135	2.915	88	93%	2.695	(28)	92%	2.319	126	86%
Reģionālie piešķirumi	1.962	1.960	(17)	100%	1.777	149	91%	1.266	164	71%
STARPSUMMA: RE ĢION ĀLIE PIEŠ ĶĪRUMI	1.962	1.960	(17)	100%	1.777	149	91%	1.266	164	71%
Līdzfinans ējums										
Pieš ķirumi										
A finansējums – valstu piešķirumi	187	185	14	99%	136	(21)	73%	116	9	85%
STARPSUMMA: A FINANS ĒJUMS – VALSTU PIEŠ ĶĪRUMI	187	185	14	99%	136	(21)	73%	116	9	85%
Istenošanas izmaksas	5	4	1	84%	2	0	53%	1	0	50%
STARPSUMMA: ĪSTENOŠANAS IZMAKSAS UN PROCENTU IE	5	4	1	84%	2	0	53%	1	0	50%
Cits ĀKK iekšējais piešķirums	12	11	(0)	97%	11	(1)	95%	10	1	94%
Miera nodrošināšanas fonds	1	1		100%	1		99%	1		100%
STARPSUMMA: ĀKK IEKŠ ĒJAIS PIEŠ ĶĪRUMS	12	12	(0)	97%	11	(1)	96%	11	1	94%
Izmantojam ās rezerves										
Rezerves										
A finansējuma rezerve	0									
B finansējuma rezerve	0									
STARPSUMMA: VALSTS REZERVE	0									
ĀKK iekšējā rezerve	0									
STARPSUMMA: IEKŠ ĒJĀ ĀKK REZERVE	0									
Valsts piešķirumu rezerve, A finansējums STABEX	(0)									
STARPSUMMA: VALSTS PIEŠ ĶĪRUMU REZERVE, A FINANS	(0)									
VIP/RIP rezerve	0									
STARPSUMMA: VIP/RIP REZERVE	0									
Reģionālo piešķirumu rezerve	0									
STARPSUMMA: RE ĢION ĀLO PIEŠ ĶĪRUMU REZERVE	0									
Neizmantojam ā rezerve										
Rezerves										
Neizmantojamā rezerve	243									
STARPSUMMA: NEIZMANTOJAM Ā REZERVE	243									
Regul ārās DV iemaksas										
Pieš ķirumi										
A finansējums – valstu piešķirumi	193	193	(2)	100%	136	2	70%	123	10	91%
STARPSUMMA: A FINANS ĒJUMS – VALSTU PIEŠ ĶĪRUMI	193	193	(2)	100%	136	2	70%	123	10	91%
B finansējums – valstu piešķirumi	15									
Ārkārtas palīdzība		9	0		7	0	77%	7	0	99%
Citi notikumi ar ietekmi uz budžetu		6			6		100%	6		100%
STARPSUMMA: B FINANS ĒJUMS – VALSTU PIEŠ ĶĪRUMI	15	15	0	100%	13	0	86%	13	0	99%
Pētījumi/Tehniskā palīdzība AZT	5	5		100%	5	0	98%	5	(0)	91%
STARPSUMMA: ĪSTENOŠANAS IZMAKSAS UN PROCENTU IE	5	5		100%	5	0	98%	5	(0)	91%
Reģionālie piešķirumi	40	40	0	100%	35	0	89%	20	7	56%
STARPSUMMA: RE ĢION ĀLIE PIEŠ ĶĪRUMI	40	40	0	100%	35	0	89%	20	7	56%
Izmantojam ās rezerves										
Rezerves										
A finansējuma rezerve	0									
B finansējuma rezerve	0									
STARPSUMMA: VALSTS REZERVE	0									
Valsts piešķirumu rezerve, A finansējums STABEX	0									
STARPSUMMA: VALSTS PIEŠ ĶĪRUMU REZERVE, A FINANS	0									
Reģionālo piešķirumu rezerve	0									
STARPSUMMA: RE ĢION ĀLO PIEŠ ĶĪRUMU REZERVE	0									
Neizmantojam ā rezerve										
Rezerves										
Neizmantojamā rezerve	21									
STARPSUMMA: NEIZMANTOJAM Ā REZERVE	21									
KOP Ā: ĀKK+AZT (IESK. REZERVES)	21.607	21.058	(80)	97%	19.576	541	93%	16.476	1.466	84%

Eiropas Attīstības fonda 2016. gada finanšu pārskati

2.6. tabula

EAF KONSOLID ĒTIE P ĀRSKATI 2016. GADA 31. DECEMBR
ATBALSTA VEIDS
ĀKK + AZT - 11. EAF

(miljonos EUR)

	KRED Ī TI	LĒMUMI			PIEŠ KIRTIE L ĪDZEK ĻI			MAKS ĀJUMI		
		KOPS UMM A	GAD Ā	%	KOPS UMM A	GAD Ā	%	KOPS UMM A	GAD Ā	%
	(1)	(2)		(2): (1)	(3)		(3): (2)	(4)		(4): (3)
Regul ārās DV iemaksas										
Pieš ķirumi										
A finansējums – valstu piešķirumi	15.115	7.931	4.643	52%	3.751	2.268	47%	1.517	844	40%
STARPSUMMA: A FINANS ĒJUMS – VALSTU PIEŠ ĶĪRUMI	15.115	7.931	4.643	52%	3.751	2.268	47%	1.517	844	40%
B finansējums – valstu piešķirumi	648									
Ārkārtas palīdzība		499	336		331	219	66%	237	152	72%
Citi notikumi ar ietekmi uz budžetu		109	109		9	9	8%	5	5	59%
STARPSUMMA: B FINANS ĒJUMS – VALSTU PIEŠ ĶĪRUMI	648	608	444	94%	340	228	56%	243	157	71%
Pagaidu mehānisms	0									
STARPSUMMA: PAGAUDU MEH ĀNISMS	0									
Īstenošanas izmaksas	1.053	374	137	36%	329	127	88%	302	11	92%
Procenti un citi ieņēmumi	16	8	2	52%	6	1	70%	6	3	96%
STARPSUMMA: ĪSTENOŠANAS IZMAKSAS UN PROCENTU IE	1.068	382	139	36%	335	127	88%	308	114	92%
Iesāžu un atbalsta izdevumi	246	106	5	43%	78	21	73%	60	20	77%
Cits ĀKK iekšējais piešķirums	2.241	359	68	16%	251	35	70%	206	206	82%
Miera nodrošināšanas fonds	900	900	0	100%	878	279	98%	731	215	83%
STARPSUMMA: ĀKK IEKŠ ĒJAIS PIEŠ ĶĪRUMS	3.387	1.365	73	40%	1.206	335	88%	997	441	83%
Reģionālie piešķirumi	5.181	2.886	1.344	56%	2.106	759	73%	362	252	17%
STARPSUMMA: RE ĢION ĀLIE PIEŠ ĶĪRUMI	5.181	2.886	1.344	56%	2.106	759	73%	362	252	17%
Līdzfinans ējums										
Pieš ķirumi										
A finansējums – valstu piešķirumi	3	3	3	100%						
STARPSUMMA: A FINANS ĒJUMS – VALSTU PIEŠ ĶĪRUMI	3	3	3	100%						
Īstenošanas izmaksas	0									
STARPSUMMA: ĪSTENOŠANAS IZMAKSAS UN PROCENTU IE	0									
Miera nodrošināšanas fonds	1	1		100%	1		100%			
STARPSUMMA: ĀKK IEKŠ ĒJAIS PIEŠ ĶĪRUMS	1	1		100%	1		100%			
Izmantojam ās rezerves										
Rezerves										
B finansējuma rezerve	0									
STARPSUMMA: VALSTS REZERVE	0									
ĀKK iekšējā rezerve	203									
STARPSUMMA: ĀKK IEKŠ ĒJĀ REZERVE	203									
Valsts piešķirumu rezerve, A finansējums STABEX	0									
STARPSUMMA: VALSTS PIEŠ ĶĪRUMU REZERVE, A FINANS	0									
VIP/RIP rezerve	3.428									
STARPSUMMA: VIP/RIP REZERVE	3.428									
Neizmantojam ā rezerve										
Rezerves										
Neizmantojamā rezerve	31									
STARPSUMMA: NEIZMANTOJAM Ā REZERVE	31									
EK iekš ējais SLA										
Rezerves										
A finansējums – valstu piešķirumi	1	1		71%	1		100%	1		73%
STARPSUMMA: A FINANS ĒJUMS – VALSTU PIEŠ ĶĪRUMI	1	1		71%	1		100%	1		73%
Regul ārās DV iemaksas										
Pieš ķirumi										
A finansējums – valstu piešķirumi	41	41	41	100%	26	26	63%	7	7	27%
STARPSUMMA: A FINANS ĒJUMS – VALSTU PIEŠ ĶĪRUMI	41	41	41	100%	26	26	63%	7	7	27%
Pagaidu mehānisms	0									
STARPSUMMA: PAGAUDU MEH ĀNISMS	0									
Pētījumi/Tehniskā palīdzība AZT	3	3	0	100%	3	2	90%	1	1	53%
STARPSUMMA: ĪSTENOŠANAS IZMAKSAS UN PROCENTU IE	3	3	0	100%	3	2	90%	1	1	53%
Izmantojam ās rezerves										
Rezerves										
VIP/RIP rezerve	316									
STARPSUMMA: VIP/RIP REZERVE	316									
Neizmantojam ā rezerve										
Rezerves										
Neizmantojamā rezerve	3									
STARPSUMMA: NEIZMANTOJAM Ā REZERVE	3									
KOP Ā: ĀKK+AZT (IESK. REZERVES)	29.430	13.220	6.688	45%	7.769	3.745	59%	3.435	1.816	44%

GADA ZIŅOJUMS PAR ĪSTENOŠANU – EIROPAS INVESTĪCIJU BANKAS PĀRVALDĪTIE LĪDZEKĻI

EIROPAS INVESTĪCIJU BANKA

CA/501/17

2017. gada 9. martā

Dokuments 17/098

DIREKTORU PADOME

IEGULDĪJUMU MEHĀNISMA

FINANŠU PĀRSKATI

2016. GADA 31. DECEMBRĪ

- Pārskats par finanšu stāvokli
- Peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskats
- Pārskats par ieguldītāju līdzekļu izmaiņām
- Naudas plūsmas pārskats
- Finanšu pārskatu skaidrojumi
- Neatkarīga revidenta ziņojums

ORG.: E

KONFIDENCIĀLI

PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI
2016. GADA 31. DECEMBRĪ
 (tūkstošos EUR)

	Skaidrojumi	31.12.2016.	31.12.2015.
AKTĪVI			
Nauda un naudas ekvivalenti	5	360 817	448 995
No ieguldītājiem saņemamās summas	9/16	86 395	-
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	10	169 398	228 521
Atvasinātie finanšu instrumenti	6	6 920	311
Aizdevumi un debitoru parādi	7	1 729 380	1 460 057
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	8	516 884	419 353
Citi aktīvi	11	345	27
Aktīvi kopā		2 870 139	2 557 264
SAISTĪBAS UN IEGULDĪTĀJU LĪDZEKĻI			
SAISTĪBAS			
Atvasinātie finanšu instrumenti	6	25 189	8 219
Nākamo periodu ienākumi	12	26 283	29 325
Uzkrājumi izsniegtajām garantijām	13	625	-
Trešām personām maksājamās summas	14	116 114	101 202
Citas saistības	15	2 546	2 364
Kopējās saistības		170 757	141 110
IEGULDĪTĀJU LĪDZEKĻI			
Pieprasītās dalībvalstu iemaksas	16	2 377 000	2 157 000
Patiesās vērtības rezerve		142 884	163 993
Nesadalītā peļņa		179 498	95 161
Ieguldītāju līdzekļi kopā		2 699 382	2 416 154
Saistības un ieguldītāju līdzekļi kopā		2 870 139	2 557 264

PEĻŅAS VAI ZAUDĒJUMU UN CITU VISAPTVEROŠO IENĀKUMU PĀRSKATS
PAR GADU, KAS BEIDZĀS 2016. GADA 31. DECEMBRĪ
 (tūkstošos EUR)

	Skaidrojums i	No 01.01.2016. līdz 31.12.2016.	No 01.01.2015. līdz 31.12.2015.
Procenti un līdzīgi ienākumi	18	106 698	90 385
Procenti un līdzīgi izdevumi	18	-2 307	-1 556
Neto procenti un līdzīgi ienākumi		104 391	88 829
Pakalpojumu maksas un komisijas naudas ienākumi	19	699	932
Pakalpojumu maksas un komisijas naudas izdevumi	19	-48	-63
Neto pakalpojumu maksas un komisijas naudas ienākumi		651	869
Atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas		-10 361	6 276
Realizētā neto peļņa saistībā ar pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem	20	6 504	33 878
Neto zaudējumi no valūtas maiņas		-14 995	-52 483
Finanšu operāciju neto rezultāts		-18 852	-12 329
Aizdevumu un debitoru parādu vērtības samazinājuma izmaiņas, atskaitot apvērsi	7	44 365	-33 988
Garantiju uzkrājumu izmaiņas	13	-242	-
Pārdošanai pieejamu finanšu aktīvu vērtības samazinājums	8	-2 493	-3 646
Vispārējie administratīvie izdevumi	21	-43 483	-43 045
Gada peļņa/zaudējumi		84 337	-3 310
Citi visaptverošie ienākumi:			
<i>Posteņi, kas pārklasificēti vai ko var pārklasificēt par peļņu vai zaudējumiem:</i>			
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi – patiesās vērtības rezerve	8		
1. Pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu neto izmaiņas patiesajā vērtībā		-14 624	43 394
2. Neto summa, kas pārvesta uz peļņu vai zaudējumiem		-6 485	-35 523
Kopējie pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi		-21 109	7 871
Citi visaptverošie ienākumi kopā		-21 109	7 871
Visaptverošie ienākumi par gadu kopā		63 228	4 561

**PĀRSKATS PAR IEGULDĪTĀJU LĪDZEKĻU IZMAIŅĀM
PAR GADU, KAS BEIDZĀS 2016. GADA 31. DECEMBRĪ**
(tūkstošos EUR)

		Pieprasītās iemaksas	Patiesās vērtības rezerve	Nesadalītā peļņa	Kopā
2016. gada 1. janvārī	Skaidrojumi	2 157 000	163 993	95 161	2 416 154
Pieprasītās dalībvalstu iemaksas gada laikā	16	220 000	-	-	220 000
Gada peļņa 2016. gadā		-	-	84 337	84 337
Citi visaptverošie ienākumi par gadu kopā		-	-21 109	-	-21 109
Ieguldītāju līdzekļu izmaiņas		220 000	-21 109	84 337	283 228
2016. gada 31. decembrī		2 377 000	142 884	179 498	2 699 382
		Pieprasītās iemaksas	Patiesās vērtības rezerve	Nesadalītā peļņa	Kopā
2015. gada 1. janvārī		2 057 000	156 122	98 471	2 311 593
Pieprasītās dalībvalstu iemaksas gada laikā	16	100 000	-	-	100 000
Gada zaudējumi 2015. gadā		-	-	-3 310	-3 310
Citi visaptverošie ienākumi par gadu kopā		-	7 871	-	7 871
Ieguldītāju līdzekļu izmaiņas		100 000	7 871	-3 310	104 561
2015. gada 31. decembrī		2 157 000	163 993	95 161	2 416 154

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS
PAR GADU, KAS BEIDZĀS 2016. GADA 31. DECEMBRĪ
(tūkstošos EUR)

	Skaidr ojumi	No 01.01.2016. līdz 31.12.2016.	No 01.01.2015. līdz 31.12.2015.
PAMATDARBĪBA			
Finanšu gada peļņa/(zaudējumi)		84 337	-3 310
Izdarītās korekcijas:			
Pārdošanai pieejamu finanšu aktīvu vērtības samazinājums	8	2 493	3 646
Aizdevumu un debitoru parādu vērtības samazinājuma neto izmaiņas	7	-44 365	33 988
Kapitalizētie procenti no aizdevumiem un debitoru parādiem	7	-7 183	-13 262
Izmaiņas uzkrātajos procentos un amortizācijas izmaksās saistībā ar aizdevumiem un debitoru parādiem		-5 843	1 594
Neto izmaiņas uzkrājumos izsniegtajām garantijām	13	625	-
Izmaiņas uzkrātajos procentos un līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu amortizētajās izmaksās	10	-1 126	12
Nākamo periodu ienākumu izmaiņas		-3 042	-1 985
Valūtas kursa izmaiņu ietekme uz aizdevumiem	7	-35 025	-73 447
Valūtas kursa izmaiņu ietekme uz pārdošanai pieejamajiem finanšu aktīviem		-5 125	-9 385
Valūtas kursa izmaiņu ietekme uz naudas turējumiem		-1 106	-12 216
Pamatdarbības zaudējumi pirms izmaiņām pamatdarbības aktīvos un saistībās		-15 360	-74 365
Aizdevumu izmaksa	7	-528 376	-282 784
Aizdevumu atmaksa	7	351 468	205 772
Izmaiņas attiecībā uz procentiem, kas uzkrāti par naudu un naudas ekvivalentiem	5	2	4
Atvasināto instrumentu patiesās vērtības izmaiņas		10 361	-6 276
Līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu palielinājums	10	-1 159 704	-1 545 550
Līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu termiņi	10	1 219 953	1 417 005
Pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu palielinājums	8	-153 986	-67 449
Pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu atmaksa/pārdošana	8	37 978	64 791
Citu aktīvu (palielinājums)/samazinājums		-318	5 495
Citu saistību palielinājums/(samazinājums)		182	-227
Eiropas Investīciju bankai maksājamo summu palielinājums		423	4 668
Neto naudas plūsmas, kas izmantotas pamatdarbībā		-237 377	-278 916
FINANSĒŠANAS DARBĪBA			
Dalībvalstu iemaksas	16	133 605	100 000
Summas, kas saņemtas no dalībvalstīm attiecībā uz procentu subsīdijām un tehnisko palīdzību		30 000	92 590
Summas, kas izmaksātas dalībvalstu vārdā attiecībā uz procentu subsīdijām un tehnisko palīdzību		-15 510	-22 290
Neto naudas plūsma no finansēšanas darbības		148 095	170 300
Naudas un naudas ekvivalentu neto samazinājums		-89 282	-108 616
Kopsavilkuma naudas plūsmas pārskats:			
Nauda un naudas ekvivalenti finanšu gada sākumā		448 998	545 398
Neto nauda no:			
pamatdarbības		-237 377	-278 916
finansēšanas darbības		148 095	170 300
Valūtas kursa izmaiņu ietekme uz naudu un naudas ekvivalentiem		1 106	12 216
Nauda un naudas ekvivalenti finanšu gada beigās		360 822	448 998
Nauda un naudas ekvivalenti ir:			
Nauda kasē	5	51 462	71 405
Termiņnoguldījumi (izņemot uzkrātos procentus)		259 342	290 576
Komerčiāli vērtspapīri	5	50 018	87 017

360 822

448 998

Skaidrojumi par finanšu pārskatiem 2016. gada 31. decembrī

1. Vispārīga informācija

Ieguldījumu mehānismu ("mehānisms" jeb "IM") izveidoja Kotonū nolīguma ("nolīgums") par sadarbību un attīstības palīdzību ietvaros, ko, vienojoties Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupai ("ĀKK valstis") un Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm, noslēdza 2000. gada 23. jūnijā, un to pārskatīja 2005. gada 25. jūnijā un 2010. gada 22. jūnijā.

Mehānisms nav atsevišķa juridiskā persona, un Eiropas Investīciju Banka ("EIB" jeb "banka") saskaņā ar nolīguma noteikumiem pārvalda iemaksas dalībvalstu ("līdzekļu devēji") vārdā un rīkojas kā mehānisma administrators.

Finansējums saskaņā ar nolīgumu tiek nodrošināts no ES dalībvalstu budžetiem. ES dalībvalstis iemaksā summas, kas piešķirtas IM finansēšanai, un dotācijas, lai finansētu procentu subsīdijas, kā paredzēts daudzgadu finanšu shēmās (Pirmais finanšu protokols, kas aptver 2000.–2007. gadu un tiek dēvēts par 9. Eiropas Attīstības fondu (EAF), Otrais finanšu protokols, kas aptver 2008.–2013. gadu un tiek dēvēts par 10. EAF, un Trešais finanšu protokols, kas aptver 2014.–2020. gadu un tiek dēvēts par 11. EAF). EIB ir uzticēts pārvaldīt:

- mehānismu, kas ir ar risku saistīts periodiski atjaunojams fonds EUR 3685,5 miljonu apmērā un ir vērsts uz privātā sektora ieguldījumu veicināšanu ĀKK valstīs; no šīs summas EUR 48,5 miljoni ir piešķirti aizjūras zemēm un teritorijām ("AZT valstis");
- dotācijas procentu subsīdiju finansēšanai ne vairāk kā EUR 1220,85 miljonu apmērā ĀKK valstīm un ne vairāk kā EUR 8,5 miljonu apmērā AZT valstīm. Ne vairāk kā 15 % no šīm subsīdijām var izmantot ar projektiem saistītas tehniskās palīdzības ("TP") finansēšanai.

Šie finanšu pārskati aptver laikposmu no 2016. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim.

Atbilstoši EIB Vadības komitejas priekšlikumam EIB Direktoru padome 2017. gada 9. martā pieņēma finanšu pārskatus un atļāva tos iesniegt Valdei apstiprināšanai līdz 2017. gada 25. aprīlim.

2. Nozīmīga grāmatvedības politika

2.1 Pārskatu sagatavošanas pamats — atbilstības apliecinājums

Mehānisma finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), ko pieņēmusi Eiropas Savienība.

2.2 Būtiski grāmatvedības vērtējumi un aplēses

Finanšu pārskatu sagatavošanai jāizmanto grāmatvedības aplēses. Nepieciešams, lai Eiropas Investīciju bankas vadība izmantotu savus vērtējumus ieguldījumu mehānisma grāmatvedības politikas piemērošanas procesā. Turpmāk atspoguļotas jomas, kurās nepieciešams padziļināts vērtējums vai kuras ir sarežģītākas, vai kurās pieņēmumi un aplēses ir būtiski finanšu pārskatiem.

Vērtējumi un aplēses tiek būtiski izmantoti šādās jomās:

▪ Finanšu instrumentu patiesās vērtības noteikšana

Tādu finanšu aktīvu un finanšu saistību, kurus tirgo aktīvos tirgos, patiesās vērtības pamatā ir kotētās tirgus cenas vai brokeru kotētās cenas. Ja patieso vērtību nevar noteikt, pamatojoties uz aktīvu tirgu, tad to nosaka, izmantojot dažādas novērtēšanas metodes, kas ietver matemātisku modeļu izmantošanu. Ja iespējams, vajadzīgos datus minētajiem modeļiem iegūst novērojamos tirgos, bet, ja tas nav iespējams, tad patieso vērtību nosaka, veicot novērtēšanu. Šie novērtējumi dalās dažādās kategorijās patiesās vērtības hierarhijā atkarībā no datiem, kas izmantoti novērtēšanas metodēs, kā aprakstīts 2.4.3. un 4. skaidrojumā.

Šīs novērtēšanas metodes var ietvert neto pašreizējās vērtības un diskontētās naudas plūsmas modeļus, salīdzinājumu ar līdzīgiem instrumentiem, kuriem pastāv novērojamas tirgus cenas, Bleka un Šoles (*Black-Scholes*) un polinomu iespēju līgumu cenu noteikšanas

modeļus, kā arī citus novērtēšanas modeļus. Pieņēmumi un dati, ko izmanto novērtēšanas metodēs, ietver bezrisku un etalona procentu likmes, diskonta likmju noteikšanā izmantojamās kredītriska starpības, obligāciju un kapitāla vērtspāru cenas, ārvalstu valūtu kursus, kapitāla vērtspāru un kapitāla vērtspāru indeksa cenas, paredzamās cenu svārstības un korelācijas.

Novērtēšanas metožu mērķis ir iegūt patiesās vērtības novērtējumu, kas atbilst tādai cenai, kāda tiktu saņemta, pārdodot aktīvu, vai maksāta, nododot saistības, veicot godīgu darījumu starp tirgus dalībniekiem novērtējuma dienā.

Mehānisms izmanto vispārīgi atzītus novērtēšanas modeļus, lai noteiktu patieso vērtību parastiem un vienkāršākiem finanšu instrumentiem, piemēram, procentu likmju un valūtas mijmaiņas darījumiem, jo tajos tiek izmantoti vienīgi novērojamo tirgu dati un tiem nepieciešams ierobežots vadības vērtējums un aplēses. Novērojamas cenas un modeļiem vajadzīgie dati parasti ir pieejami biržas sarakstos iekļautu parāda un kapitāla vērtspāru, biržā tirgotu atvasināto instrumentu un vienkāršu ārpusbiržas atvasinātu instrumentu, piemēram, procentu likmju mijmaiņas darījumu, tirgū. Novērojamo tirgus cenu un modeļim vajadzīgo datu pieejamība samazina nepieciešamību izmantot vadības vērtējumu un aplēses, kā arī samazina nedrošību, kas saistīta ar patiesās vērtības noteikšanu. Novērojamo tirgus cenu un datu pieejamība ir atkarīga no produktiem un tirgiem, kā arī var mainīties konkrētu notikumu vai finanšu tirgu vispārēju nosacījumu ietekmē.

Sarežģītāku instrumentu gadījumos mehānisms izmanto pašu izstrādātus novērtēšanas modeļus, kas ir izveidoti uz atzītu novērtēšanas modeļu pamata. Daži vai visi minētajiem modeļiem vajadzīgie būtiskie dati var nebūt novērojami tirgū, un tie izriet no tirgus cenām vai likmēm vai tos aplēš, pamatojoties uz pieņēmumiem. Piemēram, instrumenti, kas ir saistīti ar būtiskiem nenovērojamiem datiem, ir daži aizdevumi un garantijas, kuriem nav aktīva tirgus. Novērtēšanas modeļos, kas ir saistīti ar būtiskiem nenovērojamiem datiem, patiesās vērtības noteikšanai lielākā mērā nepieciešams vadības novērtējums un aplēses. Vadības novērtējums un aplēses parasti ir nepieciešami, lai izvēlētos piemērotu izmantojamo novērtēšanas modeli, noteiktu vērtējamā finanšu instrumenta plānotās nākotnes naudas plūsmas, noteiktu darījumu partnera saistību neizpildes un priekšmaksājumu varbūtību un izraudzītos atbilstošas diskonta likmes.

Mehānismam ir izveidota kontroles sistēma patiesās vērtības novērtēšanai. Sistēma aptver EIB Investīciju bankas riska pārvaldības un tirgus datu pārvaldības funkcijas. Šīs funkcijas ir nošķirtas no bankas darījumu pārvaldības un atbild par būtisku patiesās vērtības novērtējumu pārbaudēm. Īpašā kontrole ietver:

- novērojamo cenu noteikšanas pārbaudes,
- pārbaudes un apstiprināšanas procesu jauniem novērtēšanas modeļiem un izmaiņas esošajos modeļos,
- modeļu kalibrēšanu un pretpārbaudi attiecībā uz novērotajiem tirgus darījumiem,
- būtisku novērtēšanas izmaiņu analīzi un izmeklēšanu,
- būtisku nenovērojamo datu pārbaudes un novērtējuma korekcijas.

Ja patiesās vērtības noteikšanā tiek izmantota trešās personas sniegta informācija, piemēram, brokeru kotētās cenas vai cenu noteikšanas pakalpojumi, mehānismā pārbauda, vai šādi novērtējumi atbilst SFPS prasībām. Tas nozīmē arī:

- noteikt to, vai ir piemēroti izmantot brokeru kotētās cenas un cenas, kas aprēķinātas, izmantojot cenu noteikšanas pakalpojumus,
- izvērtēt to, vai konkrēta brokeru kotētā cena vai cenu noteikšanas pakalpojumos aprēķinātā cena ir ticama,
- saprast to, kā ir iegūta patiesā vērtība un cik lielā mērā tā atspoguļo faktiskus tirgus darījumus,
- ja patiesās vērtības noteikšanā tiek izmantotas līdzīgu instrumentu cenas, kā šīs cenas ir koriģētas, lai atspoguļotu novērtētā instrumenta raksturlielumus.

▪ **Zaudējumi, kas radušies no aizdevumu un debitoru parādu vērtības samazināšanās**

Mehānismā tiek pārskatīti aizdevumi un debitoru parādi katrā pārskata datumā, lai novērtētu, vai vērtības samazinājuma atskaitījums ir iegrāmatojams peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā. Jo īpaši Eiropas Investīciju bankas vadības vērtējums ir vajadzīgs, veicot aplēses par nākotnes naudas plūsmu apjomu un laiku, kad jānosaka nepieciešamā atskaitījuma līmenis. Šādas aplēses tiek veiktas, pamatojoties uz pieņēmumiem par vairākiem faktoriem, un faktiskie rezultāti var būt citādi, izraisot atskaitījuma izmaiņas nākotnē. Papildus konkrētiem atskaitījumiem, kas aprēķināti atsevišķi būtiskiem aizdevumiem un debitoru parādiem, mehānismā var noteikt arī kopēju vērtības samazinājuma atskaitījumu riska darījumiem, kuriem nav atsevišķi konstatēts vērtības samazinājums, bet kuriem ir lielāks saistību neizpildes risks, nekā sākotnēji tos piešķirot.

Principā uzskata, ka aizdevuma vērtība samazinās, ja procentu un pamatsummas maksājuma termiņš ir kavēts par 90 vai vairāk dienām un tajā pašā laikā Eiropas Investīciju bankas vadība uzskata, ka pastāv objektīvas norādes uz vērtības samazināšanos.

▪ **Uzkrājumi finanšu garantijām**

Mehānismā katrā pārskata datumā tiek pārskatīti tā garantiju līgumi, lai izvērtētu, vai uzkrājums grāmatojams peļņas vai zaudējumu pārskatā vai kā citi visaptverošie ienākumi. Lai noteiktu uzkrājumu, ir nepieciešams īpašs vērtējumus, izdarot aplēses vai pieņēmumus par virkni faktoriem, piemēram:

- nākotnes naudas plūsmu apjoms un laiks;
- garantiju izmantojuma līmenis;
- paredzamajai naudas plūsmai piemērotie diskonta faktori.

▪ **Nekotētu pārdošanai pieejamu kapitāla ieguldījumu novērtēšana**

Nekotētu pārdošanai pieejamu kapitāla ieguldījumu novērtējuma pamatā parasti ir viens no šādiem faktoriem:

- nesen veikti tirgus darījumi starp nesaisītām personām,
- cita pēc būtības līdzīga instrumenta patiesā vērtība,
- plānotās naudas plūsmas, kas diskontētas saskaņā ar pašreizējām likmēm, ko piemēro līdzīgiem posteņiem ar līdzīgu termiņu un riska īpašībām,
- koriģēto neto aktīvu metode; vai
- citi vērtēšanas modeļi.

Nekotētu pārdošanai pieejamu kapitāla ieguldījumu naudas plūsmu un diskonta faktoru noteikšanai ir vajadzīgas nozīmīgas aplēses. Mehānisms periodiski pielāgo vērtēšanas metodes un pārbauda to ticamību, izmantojot vai nu cenas no novērojamiem pašreizējiem tirgus darījumiem ar to pašu instrumentu, vai arī citus novērojamus tirgus datus, kas ir pieejami.

▪ **Pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu vērtības samazinājums**

Mehānisma ietvaros uzskata, ka pārdošanai pieejamu kapitāla ieguldījumu vērtība ir samazinājusies, ja to patiesā vērtība ir būtiski vai ilgstoši samazinājusies un bijusi mazāka par izmaksām vai pastāv citi objektīvi pierādījumi par vērtības samazinājumu. Ir jāvērtē, kad samazinājums ir būtisks vai ilgstošs. Mehānisma ietvaros par būtisku parasti uzskata samazinājumu 30 % un lielākā apmērā, savukārt ilgstošs ir tāds samazinājums, kura periods pārsniedz 12 mēnešus. Turklāt mehānismā tiek novērtēti citi faktori, tostarp akciju cenas parastais svārstīgums kotētiem kapitāla vērtspapīriem un nākotnes naudas plūsmas un diskonta faktori nekotētiem kapitāla vērtspapīriem.

▪ **Subjektu, kuros mehānisms ir daļas turētājs, konsolidēšana**

Mehānisms ir veicis nozīmīgu novērtējumu par to, ka tas nekontrolē nevienu subjektu, kurā tam ir līdzdalība. Tas ir tādēļ, ka visos šādos subjektos vai nu galvenais partneris, fonda pārvaldnieks, vai arī valde ir vienīgā atbildīgā par šīs partnerības darbību un lietu vadību un kontroli, un tai ir tiesības un pilnvaras darīt visu nepieciešamo, lai sasniegtu partnerības mērķus un uzdevumus, ievērojot ieguldījumu un politikas nostādnes.

2.3 Izmaiņas grāmatvedības politikā

Izņemot turpmāk minētās izmaiņas, mehānisms ir konsekventi īstenojis 2.4. skaidrojumā izklāstīto grāmatvedības politiku attiecībā uz visiem periodiem, kas aptverti šajos finanšu pārskatos. Mehānisms ir pieņēmis šādus jaunus standartus un standartu grozījumus.

Pieņemtie standarti

Sagatavojot šos finanšu pārskatus, tika pieņemti šādi standarti, standartu grozījumi un skaidrojumi:

- grozījumi 1. SGS "Finanšu pārskatu sniegšana" — informācijas atklāšanas iniciatīva;
- ikgadējie uzlabojumi SFPS 2012.–2014. gada ciklā — dažādi standarti.

Šīm pārmaiņām nebija būtiskas ietekmes uz mehānisma finanšu pārskatiem.

Publicētie standarti, kas vēl nav spēkā

Turpmāk minētie standarti, standartu grozījumi un to skaidrojumi stājas spēkā tikai gada periodiem, kas sākas pēc 2016. gada 1. janvāra, un šo finanšu pārskatu sagatavošanai tie netika piemēroti. Turpmāk norādīti tie standarti, kas ir būtiski mehānismam.

9. SFPS *Finanšu instrumenti*

Šī standarta pēdējā daļa tika publicēta 2014. gada 24. jūlijā, un tas aizstāj esošos norādījumus 39. SGS "Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana". 9. SFPS pievēršas finanšu aktīvu un finanšu saistību klasificēšanai, novērtēšanai un atzīšanas pārtraukšanai, ievieš jaunu plānoto kredītzaudējumu modeli finanšu aktīvu vērtības samazinājuma aprēķināšanai un ievieš jaunus noteikumus riska ierobežošanas uzskaitē.

9. SFPS ir jauna pieeja finanšu aktīvu klasificēšanai un novērtēšanai, kas atspoguļo darījumdarbības modeli, kurā aktīvi tiek pārvaldīti, un naudas plūsmas īpatnības. 9. SFPS ir trīs galvenās finanšu aktīvu klasificēšanas kategorijas: novērtējums amortizētās izmaksās, patiesā vērtība, izmantojot citus visaptverošos ienākumus (*FVOCI*), un patiesā vērtība, izmantojot peļņu vai zaudējumus (*FVTPL*). Ar šo standartu tiek izslēgtas pastāvošās 39. SGS kategorijas "līdz termiņa beigām turēts", "aizdevumi un debitoru parādi" un "pārdošanai pieejams". Saskaņā ar 9. SFPS atvasinātie instrumenti, kas ieguldīti līgumos, kuru turētājs ir finanšu aktīvs standarta darbības jomas ietvaros, nekad netiek sadalīti. Tā vietā klasificēšanai tiek novērtēts hibrīda finanšu instruments kā viens vesels.

No 39. SGS tajā pamatā saglabāti norādījumi par finanšu saistību klasificēšanu. Tomēr saskaņā ar 39. SGS visas saistību patiesās vērtības izmaiņas, kas novērtētas atbilstīgi *FVTPL*, tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā, savukārt saskaņā ar 9. SFPS šīs patiesās vērtības izmaiņas parasti tiek atspoguļotas šādi:

- patiesās vērtības izmaiņu summa, kas ir attiecināma uz saistību kredītriska izmaiņām, tiek atspoguļota citos visaptverošajos ienākumos (*CVI*); un
- atlikušo patiesās vērtības izmaiņu summu atspoguļo peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

9. SFPS esošais "radušos zaudējumu" modelis tiek aizstāts ar progresīvo plānoto kredītzaudējumu (*PKZ*) modeli. Šajā modelī būs nepieciešams īpaši izvērtēt ekonomisko faktoru izmaiņu ietekmi uz *PKZ*, kas tiks noteikta, ņemot vērā varbūtību. Jaunais vērtības samazinājuma modelis tiks piemērots finanšu aktīviem, kurus novērtē amortizētajās izmaksās vai *FVOCI*, izņemot ieguldījumus pašu kapitāla instrumentos, un līguma aktīviem.

Saskaņā ar 9. SFPS zaudējumu atskaitījumus vērtē, balstoties kādu no šiem pamatiem:

- 12 mēnešu *PKZ*. Šie *PKZ* izriet no iespējamiem saistību neizpildes notikumiem 12 mēnešu laikā pēc pārskata datuma; un
- *PKZ* visā darbības laikā. Šie *PKZ* izriet no visiem iespējamiem saistību neizpildes notikumiem finanšu instrumenta paredzamajā darbības laikā.

PKZ novērtējums visā darbības laikā tiek piemērots, ja finanšu aktīva kredītrisks pārskata datumā ir būtiski pieaudzis kopš sākotnējās atzīšanas, savukārt pretējā gadījumā tiek piemērots 12 mēnešu *PKZ* novērtējums. Subjekts var noteikt, ka finanšu aktīva kredītrisks nav būtiski pieaudzis, ja šī aktīva kredītrisks pārskata datumā ir zems.

Lai arī mehānisms vēl nav veicis detalizētu 9. SFPS ietvaros piemērojamā vērtības samazinājuma metodikas izvērtējumu, tā rezultātā iespējama agrāka kredītzaudējumu atzīšana ar augstāku mainīgumu.

9. SFPS ietvaros būs jāatklāj daudz jaunas informācijas, jo īpaši par kredītriskiem un paredzamajiem kredītzaudējumiem. Mehānisma veiktajā sākotnējā novērtējumā tika iekļauta analīze, lai identificētu datu trūkumu attiecībā pret pašreizējiem procesiem, un mehānisms plāno ieviest sistēmas un kontroles izmaiņas, kuras saskaņā ar tā uzskatiem ir nepieciešamas, lai iegūtu vajadzīgos datus.

2016. gada 22. novembrī ES apstiprināja 9. SFPS, un tas ir spēkā attiecībā uz gada pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma, un ir atļauts standartu pieņemt agrāk. Mehānisms neplāno pieņemt standartu pirms tā spēkā stāšanās datuma.

Mehānisms šobrīd veic 9. SFPS piemērošanas radītās ietekmes detalizētu novērtējumu.

15. SFPS ieņēmumi no līgumiem ar klientiem

15. SFPS izveido visaptverošu sistēmu, lai varētu noteikt, vai, kādā mērā un kādā laikā tiek atzīti ieņēmumi. Tas aizstāj esošos norādījumus par ieņēmumu atzīšanu, tostarp 18. SGS (Ieņēmumi), 11. SGS (Būvlīgumi) un 13. SFPIK (Klientu lojalitātes programmas). ES apstiprināja 15. SFPS 2016. gada 22. septembrī, un tas ir spēkā attiecībā uz gada pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma, un ir atļauts standartu pieņemt agrāk. Mehānisms vēl nav noteicis šī standarta ietekmes apmēru.

Grozījumi 7. SGS "Naudas plūsmas pārskati" – informācijas atklāšanas iniciatīva

Saskaņā ar šiem grozījumiem ir jāatklāj informācija, kas finanšu pārskatu lietotājiem ļaus izvērtēt izmaiņas saistībās, kas izriet no finansēšanas darbībām, tostarp izmaiņas, kas izriet no naudas plūsmas, kā arī ar naudu nesaistītas izmaiņas. Grozījumi ir spēkā attiecībā uz gada pārskata periodiem, kas sākas 2017. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma, un ir atļauts standartu pieņemt agrāk. Paredzēts, ka ES šos grozījumus apstiprinās līdz gada beigām. Mehānisms neplāno pieņemt šo standartu agrāk, un paredzēts, ka tas būtiski neietekmēs mehānisma finanšu pārskatus.

2.4 Kopsavilkums par nozīmīgām grāmatvedības politikām

Finanšu stāvokļa pārskatā aktīvus un saistības parāda krītošas likviditātes secībā un neuzrāda atšķirību starp īstermiņa posteņiem un ilgtermiņa posteņiem.

2.4.1 Ārvalstu valūtas pārrēķins

Mehānisma finanšu pārskati ir sniegti euro (EUR) valūtā, kas ir arī darbības valūta. Ja nav norādīts citādi, euro norādītie finanšu dati ir noapaļoti līdz tuvākajam tūkstotim.

Darījumus ārvalstu valūtā pārrēķina euro, piemērojot valūtas kursu, kas ir spēkā darījuma dienā.

Monetāros aktīvus un saistības, kas nav euro valūtā, pārrēķina euro, piemērojot valūtas kursu, kas ir spēkā finanšu stāvokļa pārskata datumā. Peļņu vai zaudējumus, kas rodas no minētās pārrēķināšanas, grāmato peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā.

Nemonetārus posteņus, kurus novērtē sākotnējās izmaksās ārvalstu valūtā, pārrēķina, piemērojot valūtas kursu, kas ir spēkā sākotnējo darījuma dienā. Nemonetārus posteņus, kurus novērtē patiesajā vērtībā ārvalstu valūtā, pārrēķina, piemērojot valūtas kursu, kas ir spēkā patiesās vērtības noteikšanas dienā.

Valūtas maiņas starpību, kas radusies, veicot norēķinus par darījumiem, izmantojot valūtas kursu, kas atšķiras no valūtas kursa darījuma dienā, un nerealizētu valūtas maiņas starpību, kas radusies saistībā ar monetāriem aktīviem un saistībām ārvalstu valūtā, par kuriem nav veikts norēķins, atzīst peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā.

Peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskata elementus pārrēķina euro, pamatojoties uz valūtas kursu, kas ir spēkā darījuma dienā.

2.4.2 Nauda un naudas ekvivalenti

Mehānisma ietvaros nauda un naudas ekvivalenti ir norēķinu konti, īstermiņa noguldījumi vai komerciāli vērtspapīri, kuru sākotnējais termiņš ir trīs mēneši vai mazāk.

2.4.3 Finanšu aktīvi, kas nav atvasinātie instrumenti

Finanšu aktīvus uzskaita, par pamatu izmantojot norēķinu datumu.

▪ **Finanšu instrumentu patiesā vērtība**

Patiesā vērtība ir cena, kas tiktu saņemta, pārdodot aktīvu, vai maksāta, pārvedot saistības, godīgā darījumā starp tirgus dalībniekiem novērtējuma dienā galvenajā tirgū vai, ja tāda nav, tad tādā tirgū ar visizdevīgākajiem noteikumiem, kurš mehānismam ir pieejams minētajā dienā.

Attiecīgos gadījumos EIB mehānisma vārdā novērtē instrumenta patieso vērtību, izmantojot instrumenta kotēto cenu aktīvā tirgū. Uzskata, ka tirgus ir aktīvs, ja darījumi ar aktīvu vai saistībām notiek pietiekami bieži un tādā apmērā, lai nepārtraukti būtu pieejama cenu noteikšanas informācija.

Ja finanšu aktīvu un finanšu saistību patieso vērtību, kas iegrāmatota finanšu stāvokļa pārskatā, nevar noteikt, pamatojoties uz aktīvo tirgu, tad to nosaka, izmantojot dažādas novērtēšanas metodes, kas ietver matemātiskos modeļus. Ja iespējams, vajadzīgos datus minētajiem modeļiem iegūst novērojamos tirgos, bet, ja tas nav iespējams, tad patieso vērtību nosaka, veicot novērtēšanu. Izraudzītā novērtēšanas metode aptver visus aspektus, ko tirgus dalībnieki ņemtu vērā, nosakot darījuma cenu.

EIB novērtē patiesās vērtības, izmantojot šādu patiesās vērtības hierarhiju, kas atspoguļo izmantoto datu nozīmi novērtējuma sagatavošanas nolūkiem:

- 1. līmenis: dati, kas ir nekorģētas kotētas identisku instrumentu tirgus cenas tādos aktīvos tirgos, kas ir mehānismam pieejami;
- 2. līmenis: dati, kas nav 1. līmeņa kotētās cenas un kas ir novērojami tieši (t. i., kā cenas) vai netieši (t. i., atvasināti no cenām). Šajā kategorijā ietilpst instrumenti, kas ir novērtēti, izmantojot līdzīgu instrumentu kotētas tirgus cenas aktīvos tirgos, tādu identisku vai līdzīgu instrumentu kotētas cenas tirgos, kas nav uzskatāmi par pilnīgi aktīviem, vai citas novērtēšanas metodes, kurās visi būtiskie dati ir tieši vai netieši novērojami tirgus datus;
- 3. līmenis: dati, kas nav novērojami. Šajā kategorijā ietilpst visi instrumenti, kuru novērtēšanas metode ietver tādus datus, kuru pamatā nav novērojamu datu, un kuros nenovērojamie dati būtiski ietekmējuši instrumenta novērtējumu. Šajā kategorijā ietilpst instrumenti, kuru novērtē, pamatojoties uz līdzīgu instrumentu kotētajām cenām, ja instrumentu starpā esošo atšķirību atspoguļošanai bija nepieciešamas būtiskas nenovērojamas korekcijas vai pieņēmumi.

Mehānisms atzīst summas, kas pārvestas starp dažādiem līmeņiem patiesās vērtības hierarhijā, sākot no tā pārskata perioda beigām, kurā izmaiņas notikušas.

▪ **Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi**

Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi ir kotētās obligācijas, kuras plāno turēt līdz termiņa beigām, un komerciāli vērtspapīri, kuru sākotnējais termiņš pārsniedz trīs mēnešus.

Šādas obligācijas un komerciālos vērtspapīrus sākotnēji grāmato patiesajā vērtībā, pieskaitot visas tieši attiecināmās darījuma izmaksas. Starpību starp sākuma cenu un dzēšanas vērtību amortizē, pamatojoties uz efektīvo procentu metodi atlikušajā instrumenta darbības laikā.

Katrā finanšu stāvokļa pārskata datumā mehānisms novērtē, vai ir objektīvi pierādījumi tam, ka finanšu aktīva vai finanšu aktīvu grupas vērtība ir samazinājusies. Uzskata, ka finanšu aktīva vai finanšu aktīvu grupas vērtība ir samazinājusies tikai tad, ja ir objektīvi pierādījumi vērtības samazinājumam viena vai vairāku notikumu rezultātā, kuri notikuši pēc konkrētā aktīva sākotnējās atzīšanas (noticis ar zaudējumiem saistīts notikums), un ar zaudējumiem saistītais notikums (vai notikums) ietekmē finanšu aktīva vai finanšu aktīvu grupas plānotās nākotnes naudas plūsmas, ko var ticami novērtēt. Ar vērtības samazinājumu saistītus zaudējumus atzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā, un zaudējumu apmēru nosaka, aprēķinot starpību starp uzskaites vērtību un pašreizējo vērtību plānotajām nākotnes naudas plūsmām, kas diskontētas saskaņā ar instrumenta sākotnējo efektīvo procentu likmi.

▪ **Aizdevumi**

Mehānisma veiktos aizdevumus atzīst mehānisma aktīvos, kad aizņēmējiem ir samaksāts naudas avanss. Tos sākotnēji grāmato atbilstoši izmaksām (neto izmaksātās summas), kas ir aizdevumam izsniegtās naudas patiesā vērtība, ieskaitot darījuma izmaksas, un pēc tam novērtē amortizētās izmaksas, izmantojot faktiskā ienesīguma metodi, atskaitot uzkrājumus vērtības samazinājumam vai neiekasējamībai.

▪ Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi

Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi ir aktīvi, kas kā tādi ir norādīti vai ko nevar klasificēt kā norādītus patiesajā vērtībā, izmantojot peļņu vai zaudējumus, līdz termiņa beigām turēti aktīvi vai aizdevumi un debitoru parādi. Tie ietver tiešus kapitāla ieguldījumus un ieguldījumus riska kapitāla fondos, un sākotnēji tos grāmato to patiesajā vērtībā, pieskaitot darījuma izmaksas.

Pēc sākotnējās novērtēšanas pārdošanai pieejamos finanšu aktīvus turpmāk uzskaita patiesajā vērtībā. Ņem vērā šādu informāciju saistībā ar kapitāla ieguldījumu patiesās vērtības novērtēšanu, ko nevar iegūt no aktīviem tirgiem:

a. Riska kapitāla fondi

Katra riska kapitāla fonda patiesās vērtības pamatā ir jaunākā pieejamā neto aktīvu vērtība (NAV), ko paziņo fonds, ja to aprēķina, pamatojoties uz starptautiskām vērtēšanas pamatnostādņēm, kas atzītas par atbilstošām SFPS (piemēram, starptautiskās privātā kapitāla un riska kapitāla novērtēšanas pamatnostādnes, IPEV pamatnostādnes, ko publicējusi Eiropas Riska kapitāla asociācija). Tomēr mehānisma ietvaros var tikt pieņemts lēmums koriģēt fonda paziņoto NAV, ja pastāv jautājumi, kas var ietekmēt novērtēšanu.

b. Tieši kapitāla ieguldījumi

Ieguldījuma patiesās vērtības pamatā ir jaunākie pieejamie finanšu pārskati, ja vajadzīgs, atkārtoti izmantojot to pašu modeli, kas izmantots līdzdalības iegūšanai.

Nerealizētā peļņa vai zaudējumi no riska kapitāla fondiem un tiešiem kapitāla ieguldījumiem tiek uzrādīti ieguldītāja līdzekļos, līdz šādi ieguldījumi tiek pārdoti, iekasēti vai atsavināti vai līdz tiek noteikts, ka šādu ieguldījumu vērtība ir samazinājusies. Ja tiek noteikts, ka pārdošanai pieejama ieguldījuma vērtība ir samazinājusies, kumulatīvā nerealizētā peļņa vai zaudējumi, kas iepriekš atzīti kapitālā, tiek pārvesti uz peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatu.

Nekotētam ieguldījumam patieso vērtību nosaka, piemērojot atzītas novērtēšanas metodes (piemēram, koriģēto neto aktīvu, diskontētās naudas plūsmas metodi vai vairāku metožu apvienojumu). Ja patieso vērtību nevar ticami novērtēt, šādus ieguldījumus uzskaita atbilstoši izmaksām. Jāņem vērā, ka pirmajos divos gados pēc ieguldījumu veikšanas tie tiek atzīti atbilstoši izmaksām.

Mehānisma iegādātās līdzdalības parasti ir ieguldījumi privātā kapitāla vai riska kapitāla fondos. Saskaņā ar nozares praksi parasti šādi ieguldījumi ir ieguldījumi, ko kopīgi paraksta vairāki ieguldītāji, no kuriem neviens individuāli nevar ietekmēt šāda fonda ikdienas darbību un ieguldījumu darbību. Tādējādi jebkāda ieguldītāja dalība šāda fonda pārvaldes struktūrās nedod ieguldītājam tiesības ietekmēt fonda ikdienas darbību. Turklāt individuālie ieguldītāji privātā kapitāla vai riska kapitāla fondā nenosaka fonda politiku, piemēram, tādās jomās kā dividenžu sadales kārtība vai citu labumu sadale. Šādus lēmumus parasti pieņem fonda vadība, pamatojoties uz akcionāru līgumu, kas reglamentē fonda vadības un visu akcionāru tiesības un pienākumus. Akcionāru līgums parasti neļauj individuāliem ieguldītājiem divpusēji veikt būtiskus darījumus ar fondu, nomainīt vadošos darbiniekus vai iegūt privilēģētu piekļuvi būtiskai tehniskai informācijai. Mehānisma ieguldījumi tiek īstenoti saskaņā ar iepriekš norādīto nozares praksi, kas nodrošina, ka mehānismam nav nedz kontroles, nedz būtiskas ietekmes 10. SFPS vai 28. SGS nozīmē pār kādu ieguldījumu, tostarp ieguldījumu, kurā mehānisms tur vairāk nekā 20 % no balsstiesībām.

▪ Garantijas

Finanšu garantiju līgumi ir līgumi, kas pieprasa mehānismam veikt noteiktus maksājumus turētājam, lai atlīdzinātu zaudējumus, kas radušies, jo konkrēts debitors nav veicis maksājumu saskaņā ar parāda instrumenta noteikumiem.

Saskaņā ar pastāvošajiem noteikumiem šīs garantijas neatbilst apdrošināšanas līguma definīcijai (4. SFPS "Apdrošināšanas līgumi") un tiek uzskaitīti atbilstīgi 39. SGS "Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana" kā atvasinātie instrumenti vai arī kā finanšu garantijas atkarībā no to iezīmēm un pazīmēm, kas definētas 39. SGS.

Grāmatvedības politika atvasinātajiem instrumentiem ir izklāstīta 2.4.5. skaidrojumā.

Veicot sākotnējo atzīšanu, finanšu garantijas tiek atzītas patiesajā vērtībā atbilstoši plānoto prēmiju ienākošo naudas plūsmu un sākotnējo plānoto zaudējumu neto pašreizējai vērtībai (NPV). Šo aprēķinu veic katra darījuma sākuma datumā un atzīst finanšu stāvokļa pārskatā kā "Finanšu garantijas" postenī "Citi aktīvi" un "Citas saistības".

Pēc sākotnējās atzīšanas mehānisma saistības attiecībā uz šādām garantijām tiek novērtētas, ņemot vērā lielāko no šādām vērtībām:

- sākotnēji atzītā summa, attiecīgos gadījumos atskaitot kumulatīvo amortizāciju, kas atzīta saskaņā ar 18. SGS "Ieņēmumi", un
- labākā aplēse par izdevumiem, kas vajadzīgi, lai nokārtotu visas no garantijas izrietošās pašreizējās finanšu saistības, atbilstīgi 37. SGS "Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi".

Labāko aplēsi par izdevumiem nosaka saskaņā ar 37. SGS. Finanšu garantijas uzkrājumu apjoms atbilst saistību izpildes izmaksām, kas ir paredzami zaudējumi, kuru aplēsē ņemti vērā visi finanšu stāvokļa pārskata datumā pastāvošie atbilstošie faktori un informācija.

Kad pārtrauc finanšu garantijas operācijas, kas novērtēta saskaņā ar 39. SGS, atzīšanu un to uzskaita saskaņā ar 37. SGS, finanšu stāvokļa pārskatā tās vērtību, kas iepriekš grāmatota kā "Citas saistības", pārved uz pozīciju "Izsniegto garantiju uzkrājumi".

Uzkrājums finanšu garantijām (ko novērtē saskaņā ar 37. SGS) tiek atzīts peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā pozīcijā "Izmaiņas garantiju uzkrājumos, atskaitot apvēršes".

Saņemtā prēmija peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā tiek atzīta pozīcijā "Pakalpojumu maksas un komisijas naudas", pamatojoties uz amortizācijas grafiku saskaņā ar 18. SGS par finanšu garantijas darbības ilgumu.

Turklāt pēc garantijas līguma parakstīšanas to uzrāda kā mehānisma iespējamās saistības, savukārt pēc garantijas izmantošanas — kā mehānisma saistības.

2.4.4 Finanšu aktīvu vērtības samazinājums

Katrā finanšu stāvokļa pārskata datumā mehānisms novērtē, vai ir objektīvi pierādījumi tam, ka finanšu aktīva vērtība ir samazinājusies. Uzskata, ka finanšu aktīva vai finanšu aktīvu grupas vērtība ir samazinājusies tikai tad, ja ir objektīvi pierādījumi vērtības samazinājumam viena vai vairāku notikumu rezultātā, kuri notikuši pēc konkrētā aktīva sākotnējās atzīšanas (noticis ar zaudējumiem saistīts notikums), un ar zaudējumiem saistītais notikums ietekmē finanšu aktīva vai finanšu aktīvu grupas plānotās nākotnes naudas plūsmas, ko var ticami novērtēt. Vērtības samazinājuma pierādījumi var būt pazīmes, ka aizņēmējam vai aizņēmēju grupai ir būtiskas finansiālas grūtības, pastāv saistību neizpilde vai ir konstatēta nolaidība procentu vai pamatsummas apmaksā, pastāv iespējamība, ka var tikt uzsākta bankrota procedūra vai tiktu veikta cita finansiāla reorganizācija, un, pamatojoties uz novērojamiem datiem, var konstatēt plānotās nākotnes naudas plūsmas ievērojamu kritumu, piemēram, saistībā ar izmaiņām parādos vai ekonomiskajos apstākļos, kas ir savstarpēji saistītas ar saistību neizpildi.

Attiecībā uz neatmaksātiem aizdevumiem finanšu gada beigās, kas uzskaitīti amortizētās izmaksās, vērtība tiek samazināta, kad tiek sniegti objektīvi pierādījumi par to, ka pastāv risks pilnībā vai daļēji neatgūt summas saskaņā ar sākotnējiem līguma noteikumiem vai ekvivalentu vērtību. Ja ir objektīvi pierādījumi par zaudējumiem, kas rodas no vērtības samazināšanās, zaudējumu apjoms tiek novērtēts kā starpība starp aktīva uzskaites vērtību un plānoto nākotnes naudas plūsmu pašreizējo vērtību. Aktīva uzskaites vērtība tiek samazināta, izmantojot atskaitījumu kontu, un zaudējumu summa tiek atzīta peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā. Procentu ienākumi turpina uzkrāties par samazināto uzskaites vērtību, pamatojoties uz aktīva efektīvo procentu likmi. Aizdevumi un ar tiem saistītais atskaitījums tiek pilnībā norakstīti, ja nav reālas izredzes tos nākotnē atgūt. Ja nākamajā gadā aprēķinātie zaudējumi saistībā ar vērtības samazinājumu palielinās vai samazinās tāda notikuma rezultātā, kas notiek pēc vērtības samazinājuma atzīšanas, tad iepriekš atzītos vērtības samazinājuma zaudējumus attiecīgi palielina vai samazina, koriģējot atskaitījumu kontu.

Mehānisms veic kredītriska novērtējumus katrai atsevišķai operācijai un ņem vērā kolektīvu vērtības samazināšanos.

Attiecībā uz pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem mehānisms katrā finanšu stāvokļa pārskata datumā novērtē, vai ir objektīvi pierādījumi tam, ka ieguldījuma vērtība ir samazinājusies. Objektīvi pierādījumi ir, piemēram, ieguldījuma patiesās vērtības būtisks vai ilgstošs kritums, ja tā kļūst mazāka par izmaksām. Ja ir pierādījumi par vērtības samazināšanos, kumulatīvos zaudējumus (kas ir aprēķināti kā starpība starp iegādes izmaksām un pašreizējo patieso vērtību, atskaitot ieguldījuma vērtības samazinājuma zaudējumus, kuri iepriekš ir atzīti peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā) izņem no ieguldītāju līdzekļiem un atzīst peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā. Zaudējumus saistībā ar pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu vērtības samazinājumu neapvērš, izmantojot peļņas vai

zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatu; patiesās vērtības palielinājumu pēc vērtības samazināšanās atzīst tieši ieguldītāju līdzekļos.

Eiropas Investīciju bankas riska pārvaldības struktūra pārskata finanšu aktīvu vērtības samazinājumu vismaz reizi gadā. Izrietošās korekcijas ietver diskonta uzrādīšanu peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā aktīva darbības laikā un jebkādas korekcijas, kas vajadzīgas attiecībā uz sākotnēji noteiktā vērtības samazinājuma pārvērtēšanu.

2.4.5 Atvasinātie finanšu instrumenti

Atvasinātie instrumenti ietver dažādu valūtu mijmaiņas līgumus, dažādu valūtu procentu likmju mijmaiņas līgumus, īstermiņa valūtas mijmaiņas līgumus ("valūtas mijmaiņas līgumi") un īstermiņa procentu likmju mijmaiņas līgumus.

Mehānisma parastās darbības gaitā tas var slēgt mijmaiņas līgumus, lai ierobežotu atsevišķu aizdevumu operāciju risku, vai biržā netirgotus valūtas nākotnes līgumus, lai ierobežotu savu valūtas pozīciju risku aktīvi tirgotām valūtām, kas nav euro, ar mērķi kompensēt jebkuru peļņu vai zaudējumus, kuri radušies valūtas kursa svārstību rezultātā.

Mehānisms neizmanto 39. SGS paredzētās riska ierobežošanas iespējas. Visus atvasinātos instrumentus novērtē patiesajā vērtībā peļņas vai zaudējumu aprēķinā un uzrāda kā atvasinātus finanšu instrumentus. Patiesās vērtības iegūst galvenokārt no diskontētas naudas plūsmas modeļiem, iespējas līgumu cenu noteikšanas modeļiem un trešo personu kotētām cenām.

Atvasinātos instrumentus grāmato patiesajā vērtībā un uzskaita aktīvos, ja to patiesā vērtība ir pozitīva, bet saistībās, ja to patiesā vērtība ir negatīva. Atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas norāda peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā kā "Atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas".

Atvasinātos instrumentus sākotnēji atzīst pēc darījuma datuma.

2.4.6 Iemaksas

Dalībvalstu iemaksas tiek atzītas par debitoru parādiem finanšu stāvokļa pārskatā dienā, kad ar Padomes lēmumu tiek noteiktas dalībvalstu finanšu iemaksas mehānismā.

Dalībvalstu iemaksas atbilst šādiem nosacījumiem, tāpēc tās tiek klasificētas kā kapitāls:

- saskaņā ar iemaksu līgumu tās dod dalībvalstij tiesības lemt par mehānisma neto aktīvu izmantošanu mehānisma likvidācijas gadījumā,
- tās ietilpst instrumentu grupā, kas ir pakārtota visām citām instrumentu grupām,
- visiem finanšu instrumentiem, kas ietilpst visām citām instrumentu grupām pakārtotā instrumentu grupā, ir identiskas pazīmes,
- instrumentam nav tādu pazīmju, kuru dēļ to vajadzētu klasificēt kā saistības, un
- kopējās paredzamās naudas plūsmas, kas attiecināmas uz instrumentu tā darbības laikā, būtiski pamatojas uz peļņu vai zaudējumiem, atzīto neto aktīvu izmaiņām vai mehānisma atzīto un neatzīto neto aktīvu patiesās vērtības izmaiņām instrumenta darbības laikā.

2.4.7 Procentu ienākumi no aizdevumiem

Procenti no mehānisma aizdevumiem tiek grāmatoti peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā ("Procenti un līdzīgi ienākumi") un finanšu stāvokļa pārskatā ("Aizdevumi un debitoru parādi") saskaņā ar uzkrāšanas principu, izmantojot efektīvo procentu likmi, kas ir likme, ar kuru tieši diskontē aplēstās nākotnē maksājamās vai saņemamās naudas summas paredzētajā aizdevuma darbības laikā, līdz tā sasniedz aizdevuma neto uzskaites vērtību. Ja aizdevuma iegrāmatotā vērtība ir kritusies vērtības samazinājuma dēļ, procentu ienākumus turpina atzīt, izmantojot sākotnējo efektīvo procentu likmi, ko piemēro jaunajai uzskaites vērtībai.

Saistību maksas atliek un atzīst ienākumos, izmantojot efektīvo procentu metodi laikposmā no attiecīgā aizdevuma izmaksāšanas līdz tā atmaksāšanai, un tās uzrāda peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā kā "Procenti un līdzīgi ienākumi".

2.4.8 Procentu subsīdijas un tehniskā palīdzība

Savas darbības ietvaros mehānisms dalībvalstu vārdā pārvalda procentu subsīdijas un tehnisko palīdzību.

Daļa no dalībvalstu iemaksām, kas piešķirtas procentu subsīdiju un tehniskās palīdzības maksājumiem, nav uzskaitīta mehānisma ieguldītāju līdzekļos, bet ir klasificēta kā trešām personām maksājama summa. Mehānisms veic maksājumu galasaņēmējiem un pēc tam samazina trešām personām maksājamās summas.

Ja summas, kas iemaksātas saistībā ar procentu subsīdijām un tehnisko palīdzību, nav piešķirtas pilnā apjomā, tās tiek pārklasificētas kā iemaksas mehānismā.

2.4.9 Procentu ienākumi no naudas un naudas ekvivalentiem

Procentu ienākumi no naudas un naudas ekvivalentiem tiek atzīti mehānisma peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā saskaņā ar uzkrāšanas principu.

2.4.10 Pakalpojumu maksas, komisijas nauda un dividendes

Pakalpojumu maksas, kas saņemtas par pakalpojumiem, kuri sniegti kādā laikposmā, atzīst ienākumos, tiklīdz šie pakalpojumi ir sniegti, bet tās pakalpojumu maksas, kas nopelnītas, izpildot kādu nozīmīgu darbību, atzīst ienākumos, tiklīdz šī nozīmīgā darbība ir pabeigta. Šīs pakalpojumu maksas uzrāda peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā kā "Ienākumi no pakalpojumu maksām un komisijas naudas".

Dividendes, kas attiecas uz pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem, atzīst pēc saņemšanas un uzrāda peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā kā "Realizētā neto peļņa saistībā ar pārdošanai pieejamajiem finanšu aktīviem".

2.5 Nodokļi

Protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, ir noteikts, ka aktīvi, ieņēmumi un citi Savienības iestāžu īpašumi ir atbrīvoti no visiem tiešajiem nodokļiem.

3. Riska pārvaldība

Šajā skaidrojumā ir sniegta informācija par mehānisma kredītriskiem un finanšu riskiem, šo risku pārvaldību un kontroli, jo īpaši par primārajiem riskiem, kas ir saistīti ar finanšu instrumentu izmantošanu mehānismā. Šie riski ir:

- kredītrisks ir zaudējumu risks saistībā ar klienta vai darījumu partnera saistību neizpildi visās ar kreditēšanu saistītajās darbībās, tostarp norēķinu risks,
- likviditātes risks ir risks, ka subjekts nespēs finansēt aktīvu palielinājumu un pildīt saistības, kurām ir pienācis termiņš, neciešot pārāk lielus zaudējumus,
- tirgus risks ir risks, ka tādas izmaiņas tirgus cenās un likmēs kā procentu likmes, akciju cenas un ārvalstu valūtas kursi ietekmēs subjekta ienākumus vai tā turējumā esošo finanšu instrumentu vērtību.

3.1 Riska pārvaldības organizācija

Eiropas Investīciju banka pastāvīgi pielāgo savu riska pārvaldību.

EIB riska pārvaldības struktūra neatkarīgi nosaka, novērtē un uzrauga riskus, kuriem ir pakļauts mehānisms, un ziņo par šādiem riskiem. Atbilstoši sistēmai, kas paredz pienākumu nodalīšanu, riska pārvaldības struktūra ir neatkarīga no bankas darījumu nodaļām. Riska pārvaldības ģenerāldirektors par riska jautājumiem ziņo attiecīgajam EIB priekšsēdētāja vietniekam, kas atbild par riska pārvaldību. Attiecīgais priekšsēdētāja vietnieks uzrauga, ka par risku tiek ziņots Eiropas Investīciju bankas Vadības komitejai un Direktoru padomei.

3.2 Kredītrisks

Kredītrisks ir zaudējumu risks saistībā ar klienta vai darījumu partnera saistību neizpildi visās ar kreditēšanu saistītajās darbībās, tostarp norēķinos.

3.2.1 Kredītriska politika

EIB veic aizdevumu partneru kredītanāli, lai novērtētu kredītrisku un paredzamos zaudējumus riska kvantificēšanai un cenas noteikšanai. EIB ir izstrādāta iekšējo reitingu metodika (IRM), lai noteiktu iekšējos reitingus galvenajiem aizņēmējiem un garantiju saņēmējiem. Metodikas pamatā ir novērtējuma lapu sistēma, kas pielāgota katram nozīmīgākajam kredītdarījuma partneru veidam (piemēram, uzņēmumi, bankas, publiskā sektora subjekti u.c.). Ņemot vērā gan banku paraugpraksi, gan Bāzeles starptautiskās vienošanās par kapitāla prasībām ("Bāzele II") principus, visi darījumu partneri, kas ir būtiski konkrēta darījuma kredītprofilam, tiek klasificēti atbilstoši iekšējo reitingu kategorijām, izmantojot konkrētā darījuma partnera veidam noteikto IRM. Katram darījumu partnerim tiek piešķirts iekšējais reitings, kas atspoguļo tā saistību neizpildes varbūtību un valūtas reitingu, pēc tam, kad tiek padziļināti analizēti darījumu partnera uzņēmējdarbība un finanšu riska profils un valsts risks, ņemot vērā tā darbību.

Projekta finanšu un citu strukturētu ierobežotu regresa darbību kredītnovērtējumam izmanto nozarei atbilstošos kredītriska instrumentus, galvenokārt pievēršoties naudas plūsmas pieejamībai un parāda apkalpošanas spējai. Šie instrumenti ietver projekta līgumiskās sistēmas analīzi, darījumu partneru analīzi un naudas plūsmu simulācijas. Līdzīgi kā uzņēmumiem un finanšu iestādēm katram projektam piešķir iekšējo riska reitingu.

Visi iekšējie reitingi tiek uzraudzīti visā aizdevuma darbības laikā, un tie tiek periodiski atjaunināti.

Visiem darījumiem, ko neslēdz ar valstīm (vai kuri netiek garantēti/asimilēti valsts līmenī), tiek piemērota prasība ievērot konkrētu darījuma līmeni un darījuma partneru apmēra ierobežojumus. Darījumu partnera ierobežojumi tiek noteikti konsolidētā grupas riska pozīcijas līmenī, ja tādu piemēro. Šie ierobežojumi parasti atspoguļo, piemēram, darījumu partnera pašu kapitāla apmēru.

Lai mazinātu kredītrisku, EIB izmanto dažādus kredīta kvalitātes uzlabojumus (ja tādus piemēro), ņemot vērā katru atsevišķo gadījumu:

- ar darījumu partneri vai projektu saistītus nodrošinājumus (piemēram, iekļātas akcijas, iekļātos aktīvus, tiesību cesiju, iekļātos kontus) un/vai

- garantijas, ko parasti sniedz finansētā projekta sponsors (piemēram, pabeigšanas garantijas, pirmā pieprasījuma garantijas) vai bankas garantijas.

Mehānisms kredītriska mazināšanai neizmanto atvasinātos kredītinstrumentus.

3.2.2 Maksimālais kredītrisks, neņemot vērā nodrošinājumus un citus kredīta kvalitātes uzlabojumus

Tabulā turpmāk ir atspoguļots finanšu stāvokļa pārskata komponentu, tostarp atvasināto instrumentu, maksimālais kredītrisks. Maksimālais kredītrisks ir atspoguļots bruto skaitļos, neņemot vērā nodrošinājuma radīto riska mazināšanas ietekmi.

Maksimālais kredītrisks (tūkstošos EUR)	31.12.2016.	31.12.2015.
AKTĪVI		
Nauda un naudas ekvivalenti	360 817	448 995
Atvasinātie finanšu instrumenti	6 920	311
Aizdevumi un debitoru parādi	1 729 380	1 460 057
No ieguldītājiem saņemamās summas	86 395	-
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	169 398	228 521
Citi aktīvi	345	27
Aktīvi kopā	2 353 255	2 137 911
ĀRPUSBILANCES POSTEŅI		
Iespējamās saistības		
- Parakstītās neizdotās garantijas	35 337	10 000
Saistības		
- Neizmaksātie aizdevumi	901 899	1 189 564
- Izdotās garantijas	8 627	798
Ārpusbilances posteņi kopā	945 863	1 200 362
Kredītrisks kopā	3 299 118	3 338 273

3.2.3 Kredītrisks aizdevumiem un debitoru parādiem

3.2.3.1 Kredītriska novērtējums aizdevumiem un debitoru parādiem

Katram atsevišķajam mehānisma aizdevumam vai garantijai tiek veikts vispusīgs riska novērtējums un kvantitatīvi tiek izteiktas aplēses par paredzamajiem zaudējumiem, un šos aprēķinus atspoguļo aizdevumu klasifikācijā (AK). Operācijām ietekmes palielināšanas finansējuma programmas ietvaros (kā aprakstīts 23. skaidrojumā), izņemot starpniecības aizdevumus, netiek piemērotas Kredītriska politikas vadlīnijas un uz tām attiecas cita procedūra. AK nosaka atbilstoši vispārpieņemtiem kritērijiem, pamatojoties uz aizņēmēja kredītspējas kvalitāti, aizdevuma termiņu, garantiju un, ja vajadzīgs, garantētāju.

Aizdevumu klasifikācijas (AK) sistēmu veido metodika, procesi, datubāzes un IT sistēmas, kas atbalsta kredītriska novērtējumu aizdevumu operācijās un kvantitatīvi izteiktās aplēses par paredzamajiem zaudējumiem. Sistēma apkopo lielu informācijas apjomu nolūkā nodrošināt aizdevumu kredītrisku relatīvu sarindojumu. AK atspoguļo "plānoto zaudējumu" aplēstā apmēra pašreizējo vērtību, ņemot vērā galveno parādnieku saistību neizpildes varbūtību, riska darījumu apjomu un zaudējumu smagumu saistību neizpildes gadījumā. AK izmanto šādiem nolūkiem:

- kā līdzekli precīzākai un kvantitatīvākai aizdevuma risku novērtēšanai,
- kā palīgu uzraudzības centienu paplašināšanai,
- kā aizdevumu portfeļa kvalitātes aprakstu jebkurā konkrētā datumā,
- kā vienu no ievades datiem, pieņemot lēmumus par riska cenas noteikšanu, kuru pamatā ir paredzamie zaudējumi.

AK noteikšanai izmanto šādus faktorus:

- i) aizņēmēja kredītspēja: riska pārvaldības struktūra veic neatkarīgu pārskatu par aizņēmējiem un novērtē to kredītspēju, pamatojoties uz iekšējo metodiku un ārējiem datiem. Saskaņā ar izvēlēto "Bāzele II" progresīvo pieeju banka ir izstrādājusi iekšējo reitingu metodiku (IRM), lai noteiktu aizņēmēju un garantētāju iekšējos reitingus. Tās pamatā ir novērtējuma lapas, kas izstrādātas konkrētajiem darījumu partneru veidiem;
- ii) saistību neizpildes korelācija: tā skaitliski izsaka varbūtību, ka finanšu grūtības vienlaicīgi rodas gan aizņēmējam, gan garantētājam. Jo augstāka ir korelācija starp aizņēmēja un garantētāja saistību neizpildes varbūtību, jo zemāka ir garantijas vērtība un attiecīgi zemāka AK;
- iii) garantijas instrumentu un vērtspapīru vērtība: šo vērtību nosaka, ņemot vērā emitenta kredītspēju un izmantotā instrumenta veidu;
- iv) līgumiskā sistēma: pareiza līgumiskā sistēma uzlabo aizdevuma kvalitāti un palielina tā iekšējo reitingu;
- v) aizdevuma ilgums: pastāvot līdzīgiem nosacījumiem, garāks aizdevuma termiņš nozīmē augstāku risku attiecībā uz iespējamām grūtībām aizdevuma apkalpošanā.

Plānotos aizdevuma zaudējumus aprēķina, apvienojot piecus iepriekš minētos elementus. Atkarībā no šo zaudējumu apmēra aizdevumam piešķir vienu no turpmāk minētajām AK kategorijām:

- A Augstākās kvalitātes aizdevumi: šai kategorijai ir trīs apakškategorijas. A ir visu ES valstu riski, t. i., aizdevumi, kurus piešķir dalībvalstīm vai kurus pilnībā, nepārprotami un bez nosacījumiem garantē dalībvalstis, attiecībā uz kuriem nav gaidāmas atmaksāšanas grūtības un kuriem neplānotie zaudējumi ir 0 %. A+ ir aizdevumi, kurus piešķir subjektiem vai kurus garantē subjekti, kas nav dalībvalstis, un attiecībā uz kuriem aizdevuma termiņa laikā nav plānota pasliktināšanās. A- ir tādas aizdevumu darbības, saistībā ar kurām pastāv zināmas šaubas par pašreizējā statusa saglabāšanu (piemēram, aizdevumam ir garš termiņš vai tā nodrošinājumam, kas parasti būtu uzskatāms par izcilu, ir paredzams augsts cenu svārstīgums nākotnē), tomēr paredzams, ka negatīvajiem faktoriem varētu būt diezgan ierobežota ietekme.
- B Augstas kvalitātes aizdevumi: tā ir aktīvu kategorija, par kuriem banka jūtas droša, tomēr netiek izslēgta neliela kvalitātes pasliktināšanās nākotnē. Ar B+ un B- apzīmē relatīvo iespējamību, ka šāda pasliktināšanās varētu notikt.
- C Labas kvalitātes aizdevumi: piemēram, nenodrošināti aizdevumi drošām bankām un uzņēmumiem ar 7 gadu tiešām obligācijām vai ekvivalentu amortizāciju, kuru termiņš beidzas izmaksas brīdī.
- D Šī kategorija atspoguļo robežstāvokli starp aizdevumiem ar "pieņemamu kvalitāti" un aizdevumiem, kuriem ir bijušas zināmas grūtības. Šo robežu aizdevumu klasifikācijā precīzāk nosaka, izmantojot apakškategorijas D+ un D-. Aizdevumiem D- ir vajadzīga pastiprināta uzraudzība.
- E Šī AK kategorija ietver aizdevumus, kuru riska profils ir augstāks par vispārpieņemto. Tie ietver arī aizdevumus, kuriem to darbības laikā ir bijušas nopietnas problēmas, un nevar izslēgt to nonākšanu situācijā, kad tie varētu radīt zaudējumus. Tāpēc šiem aizdevumiem piemēro ciešu un pastiprinātu uzraudzību. Apakškategorijām E+ un E- ir dažāda īpašās uzraudzības intensitāte, darījumiem ar reitingu E- ir liela varbūtība, ka parāda apkalpošanas termiņi var netikt ievēroti un būs vajadzīga parāda pārstrukturēšana, kas var izraisīt zaudējumus sakarā ar vērtības samazināšanos.
- F Ar F (*fail*) apzīmē aizdevumus ar nepieņemamiem riskiem. Aizdevumus ar reitingu F- var radīt tikai nepabeigti darījumi, kas pēc to parakstīšanas ir saskārušies ar neparedzētiem, ārkārtējiem un dramatiskiem nelabvēlīgiem apstākļiem. Visiem darījumiem ar pamatsummas zaudējumu mehānismam tiek piešķirts F reitings un izveidoti speciālie uzkrājumi.

Parasti aizdevumus ar iekšējo reitingu D- vai zemāku iekļauj kontROLSarakstā. Tomēr, ja aizdevums sākotnēji tika apstiprināts ar riska profilu D- vai vājāku, kontROLSarakstā to iekļauj tikai būtiska kredītnotikuma rezultātā, kura dēļ pasliktinājās aizdevuma AK klasifikācija.

Tabulas 3.2.3.3. iedaļā atspoguļota mehānisma aizdevumu portfeļa kredītkvalitātes analīze, pamatojoties uz iepriekš aprakstītajām AK kategorijām.

3.2.3.2 Aizdevumu kredītriska analīze

Tabulā ir norādīts maksimālais kredītrisks parakstītajiem un izmaksātajiem aizdevumiem, iedalot pēc aizņēmēja veida un ņemot vērā galvotāju izsniegtās garantijas:

31.12.2016. tūkstošos EUR	Garantēti	Citi kredīta kvalitātes uzlabošanas veidi	Negarantēti	Kopā	% no kopsummas
Bankas	22 691	34 597	933 609	990 897	57 %
Uzņēmumi	110 849	97 213	320 406	528 468	31 %
Valsts iestādes	38 330	-	-	38 330	2 %
Valstis	-	3 764	167 921	171 685	10 %
Kopā izmaksāti	171 870	135 574	1 421 936	1 729 380	100 %
Parakstīti, bet neizmaksāti	94 976	-	806 923	901 899	

31.12.2015. tūkstošos EUR	Garantēti	Citi kredīta kvalitātes uzlabošanas veidi	Negarantēti	Kopā	% no kopsummas
Bankas	18 964	73 670	758 412	851 046	58 %
Uzņēmumi	37 431	89 170	272 186	398 787	27 %
Valsts iestādes	37 112	-	14	37 126	3 %
Valstis	-	4 295	168 803	173 098	12 %
Kopā izmaksāti	93 507	167 135	1 199 415	1 460 057	100 %
Parakstīti, bet neizmaksāti	135 821	-	1 053 743	1 189 564	

Darījumu vadības un pārstrukturēšanas vienības uzdevums ir veikt aizņēmēju un galvotāju uzraudzību, kā arī ar projektiem saistīto finanšu un līgumu uzraudzību. Tādējādi mehānisma aizdevumu, aizņēmēju un galvotāju kredītspēja tiek pastāvīgi uzraudzīta, vismaz vienu reizi gadā, bet biežāk — ja rodas nepieciešamība un atkarībā no kredītnotikumiem. Jo īpaši Darījumu vadības un pārstrukturēšanas vienība pārskata, vai tiek pildītas līgumiskās tiesības un, ja pasliktinās reitings un/vai līgums netiek izpildīts, vai ir veikti korektīvi pasākumi. Vajadzības gadījumā atbilstoši kredītriska vadlīnijām tiek veikti riska mazināšanas pasākumi. Arī tad, kad tiek atjaunotas par aizdevumiem saņemtās banku garantijas, tiek nodrošināts, ka garantijas tiek aizstātas vai veikti savlaicīgi pasākumi.

3.2.3.3 Kredītu kvalitātes analīze pa aizņēmēju veidiem

Tabulās ir redzama mehānisma aizdevumu portfeja kredītu kvalitātes analīze 2016. gada 31. decembrī un 2015. gada 31. decembrī, iedalot pēc aizdevumu reitingu piemērošanas un pamatojoties uz parakstītajiem riska darījumiem (izmaksātajiem un neizmaksātajiem).

31.12.2016. tūkstošos EUR		Augsts reitings	Standarta reitings	Min. akcept. risks	Augsts risks	Bez reitinga	Kopā	% no kopsummas
		A līdz B-	C	D+	D- un zemāks			
Aizņēmējs	Bankas	94 081	53 970	315 524	1 038 705	126 951	1 629 231	62 %
	Uzņēmumi	125 810	-	19 389	393 877	152 355	691 431	26 %
	Valsts iestādes	-	-	38 330	-	-	38 330	1 %
	Valstis	-	-	18 131	254 156	-	272 287	11 %
Kopā		219 891	53 970	391 374	1 686 738	279 306	2 631 279	100 %

31.12.2015. tūkstošos EUR		Augsts reitings	Standarta reitings	Min. akcept. risks	Augsts risks	Bez reitinga	Kopā	% no kopsummas
		A līdz B-	C	D+	D- un zemāks			
Aizņēmējs	Bankas	92 260	31 558	326 635	990 971	245 160	1 686 584	64 %
	Uzņēmumi	125 963	-	12 493	450 045	-	588 501	22 %
	Valsts iestādes	-	-	37 112	40 014	-	77 126	3 %
	Valstis	-	-	9 277	288 133	-	297 410	11 %
Kopā		218 223	31 558	385 517	1 769 163	245 160	2 649 621	100 %

3.2.3.4 Riska koncentrācija aizdevumiem un debitoru parādiem

3.2.3.4.1 Ģeogrāfiskā analīze

Pamatojoties uz aizņēmēja valsti, mehānisma aizdevumu portfeli var analizēt pa šādiem ģeogrāfiskajiem reģioniem (tūkstošos EUR):

Aizņēmēja valsts	31.12.2016.	31.12.2015.
Kenija	341 805	192 945
Nigērija	241 547	195 290
Uganda	175 424	178 515
Tanzānija	115 239	56 367
Jamaika	90 237	85 278
Burundi	87 373	40
Mauritānija	85 008	94 123
Dominikānas Republika	81 230	72 474
Togo	64 605	75 387
Etiopija	59 837	67 589
Kongo (Demokrātiskā Republika)	47 122	39 766
Gana	45 715	40 439
Kamerūna	41 255	51 930
Maurīcija	31 518	18 882
Ruanda	29 918	20 466
Kaboverde	23 029	24 623
Mozambika	22 389	25 124
Franču Polinēzija	21 387	22 095
Senegāla	18 544	10 991
Reģionālās ĀKK	15 640	111 103
Malāvija	11 493	13 030
Kaimanu salas	11 221	-
Zambija	11 079	8 733
Botsvāna	7 889	6 605
Haiti	6 879	7 071
Barbadosa	6 809	-
Samoa	6 356	6 267
Mali	6 159	6 688
Burkinafaso	4 480	5 967
Kongo	3 460	5 189
Vanuatu	2 470	2 772
Jaunkaledonija	2 191	2 705
Seišelas	2 058	468
Palau	1 929	2 197
Libērija	1 759	921
Dienvīdāfrika	1 336	-
Mikronēzija	1 088	1 169
Trinidāda un Tobāgo	528	1 010
Nigēra	523	1 372
Sentlūsija	392	2 671
Bahamas	392	-
Tonga	46	54
Angola	19	-
Senmartēna	2	6
Grenāda	-	1 735
Kopā	1 729 380	1 460 057

3.2.3.4.2 Rūpniecības nozaru analīze

Tabulā turpmāk ir analizēts mehānisma aizdevumu portfelis pa aizņēmēju rūpniecības nozarēm. Operācijas, kuras sākotnēji apmaksā finanšu starpniekam pirms to apmaksas galasaņēmējam, atspoguļo kā vispārējus aizdevumus (tūkstošos EUR):

Aizņēmēja rūpniecības nozare	31.12.2016.	31.12.2015.
Vispārēji aizdevumi un pārstāvniecības nolīgumi	987 242	658 098
Elektroenerģija, ogles un citi resursi	277 524	197 547
Pilsētu attīstība, atjaunošana un transports	203 094	207 773
Izejvielas un ieguves rūpniecība	78 849	88 615
Augstākā izglītība un citi	67 590	201 361
Ceļi un autoceļi	48 600	48 165
Lidostas un gaisa satiksmes vadības sistēmas	38 330	37 126
Pārtikas aprīte	13 178	7 643
Atkritumu rekuperācija	7 988	4
Materiālu apstrāde un pārstrāde, celtniecība	6 964	13 719
Telesakari	21	6
Kopā	1 729 380	1 460 057

3.2.3.5 Aizdevumu maksājumu kavējumi un vērtības samazināšanās

Maksājumu kavējumi tiek noteikti un uzraudzīti un par tiem paziņo saskaņā ar procedūrām, kas noteiktas dokumentā "Finanšu uzraudzības vadlīnijas un procedūras". Šīs procedūras ir salāgotas ar banku paraugpraksi, un tās piemēro visiem EIB pārvaldītajiem aizdevumiem.

Uzraudzības process ir strukturēts tā, lai nodrošinātu, ka i) iespējami maksājumu kavējumi tiek konstatēti un par tiem paziņo atbildīgajiem dienestiem bez liekas kavēšanās; ii) informācija par kritiskiem gadījumiem ātri nonāk attiecīgajā darbības vai lēmumpieņemšanas līmenī; iii) regulāri tiek sagatavoti ziņojumi EIB vadībai un dalībvalstīm par maksājumu kavējumu vispārējo situāciju un par jau veiktiem vai veicamiem maksājumu atgūšanas pasākumiem.

Maksājumu kavējumus un vērtības samazinājumus aizdevumiem var analizēt šādi (tūkstošos EUR):

Skaidrojumā	Aizdevumi un debitoru parādi	
	31.12.2016.	31.12.2015.
Uzskaites vērtība	1 729 380	1 460 057
Atsevišķu aizdevumu vērtības samazinājums		
Bruto summa	119 381	214 232
Atskaitījums vērtības samazinājumam 7	-117 640	-191 046
Uzskaites vērtība atsevišķiem aizdevumiem, kuru vērtība ir samazinājusies	1 741	23 186
Visu aizdevumu kopā vērtības samazinājums		
Bruto summa	-	-
Atskaitījums vērtības samazinājumam	-	-
Uzskaites vērtība visiem aizdevumiem kopā, kuru vērtība ir samazinājusies	-	-
Termiņš kavēts, bet vērtība nav samazinājusies		
Termiņš kavēts par		
0–30 dienām	1 620	1 521
30–60 dienām	30	15
60–90 dienām	-	-
90–180 dienām	-	-
vairāk nekā 180 dienām	1	13
Uzskaites vērtība aizdevumiem, kuru termiņš ir kavēts, bet vērtība nav samazinājusies	1 651	1 549
Uzskaites vērtība aizdevumiem, kuru termiņš nav kavēts un vērtība nav samazinājusies	1 725 988	1 435 322
Kopējā uzskaites vērtība aizdevumiem un debitoru parādiem	1 729 380	1 460 057

3.2.3.6 Aizdevumu pārskatīšana un pārstrukturēšana

Mehānismā uzskata, ka aizdevums ir pārstrukturēts, ja, reaģējot uz aizņēmēja finanšu stāvokļa negatīvām izmaiņām, mehānisms kopā ar šo aizņēmēju pārskata sākotnējos līgumiskos noteikumus, kam ir tieša ietekme uz finanšu instrumenta nākotnes naudas plūsmu, kā rezultātā mehānismam var tikt radīti zaudējumi. Tomēr pārstrukturēšanas darbību finanšu ietekme, ja tāda ir, parasti ir ierobežota līdz zaudējumiem no vērtības samazināšanās, jo mehānisms parasti piemēro finansiālās neitralitātes principu, kas tiek atspoguļots pārskatītajos restrukturēto operāciju cenas noteikumos.

Parastajā darbības gaitā attiecīgo aizdevumu klasifikācija (AK) pasliktinātos un aizdevums tiktu iekļauts kontrolsarakstā pirms tā pārskatīšanas. Tiklīdz aizdevumi ir pārskatīti, mehānisms turpinās to ciešu uzraudzību. Ja pārskatīto maksājuma nosacījumu rezultātā netiks atgūta aktīva sākotnējā uzskaites vērtība, tiks uzskatīts, ka tā vērtība ir samazinājusies. Atbilstošie zaudējumi no vērtības samazināšanās tiks aprēķināti, balstoties uz paredzamo naudas plūsmu, to diskontējot atbilstoši sākotnējai efektīvai procentu likmei. Visu aizdevumu, kuri AK ir noslīdējuši līdz E-, vērtības samazinājuma nepieciešamība tiks regulāri izvērtēta; visiem aizdevumiem, kuru AK ir F, piemērojams vērtības samazinājums. Tiklīdz aizdevuma klasifikācija būs pietiekami uzlabojusies, attiecīgais aizdevums atbilstīgi mehānisma procedūrai tiks izņemts no kontrolsaraksta.

Mehānisma pārstrukturēšanas darba grupas pārskata periodā veiktie pārstrukturēšanas pasākumi un prakses ietver termiņa pagarinājumu, tikai kapitāla maksājuma atlikšanu, kapitāla un procentu maksājuma atlikšanu un kavēto maksājumu kapitalizāciju. Šādi pārstrukturēšanas pasākumi nenoved pie tā pamatā esošās operācijas atzīšanas pārtraukšanas.

Riska darījumi, kam var tikt mainīti līgumiskie noteikumi, kuri neietekmē nākotnes naudas plūsmu, piemēram, nodrošinājuma vai citi drošības pasākumi vai atteikšanās no līgumiskajām tiesībām atbilstīgi līgumiem, netiek uzskatīti par pārstrukturētiem, tādēļ šādi notikumi netiek uzskatīti par pietiekamiem, lai paši par sevi norādītu uz vērtības samazinājumu.

Operācijas, kam tiek piemēroti pārstrukturēšanas pasākumi, norādīti turpmāk tabulā:

tūkstošos EUR	31.12.2016.	31.12.2015.
Pārstrukturēšanas praksei pakļauto operāciju skaits	22	16
Uzskaites vērtības	171 135	225 631
no kurām vērtības samazinājums	124 250	204 711
Vērtības samazinājums atzīts	113 052	188 197
Procentu ienākumi no pārstrukturētām operācijām	19 877	14 262
Norakstītie riska darījumi (pēc operācijas izbeigšanas/pārdošanas)	31 298	-

Pārstrukturēšanas pasākumi							
tūkstošos EUR	31.12.2015.	Termiņu pagarinājums	Atlikts tikai kapitāla maksājums	Atlikts kapitāla un procentu maksājums	Citi	Līguma atmaksa un izbeigšana ⁽¹⁾	31.12.2016.
Bankas	17 891	-	-	12 150	8 062	-827	37 276
Uzņēmumi	207 740	-	-	-	26 203	-100 084	133 859
Kopā	225 631	-	-	12 150	34 265	-100 911	171 135

(1) Samazinājums izskaidrojams ar gada laikā veiktajām kapitāla atmaksām par operācijām, kas jau uzskatītas par pārstrukturētām 2015. gada 31. decembrī, un ar gada laikā izbeigtajām operācijām.

3.2.4 Naudas un naudas ekvivalentu kredītrisks

Pieejamie līdzekļi ir ieguldīti saskaņā ar mehānisma līgumos noteikto saistību izmaksājumu grafiku. 2016. gada 31. decembrī un 2015. gada 31. decembrī ieguldījumi bija veikti bankas noguldījumos, noguldījumu sertifikātos un komerciālos vērtspapīros.

Licencētu subjektu reitingi ir līdzīgi īstermiņa un ilgtermiņa reitingiem, kas ir nepieciešami EIB pašu kases aktīvu operācijām. Minimālais īstermiņa reitings, kas ir vajadzīgs licencētiem subjektiem, ir P-1/A-1/F1 (*Moody, S&P, Fitch*). Ja vairākas kredītreitinga aģentūras ir piešķirušas dažādus reitingus, piemēro zemāko reitingu. Maksimālā atļautā summa katrai licencētai bankai pašlaik ir EUR 50 000 000 (piecdesmit miljoni euro). Izņēmuma noteikumi tiek piemēroti bankai *Societe Generale*, kurā ir mehānisma operatīvie naudas konti. *Societe Generale* īstermiņa kredītlimits 2016. gada 31. decembrī un 2015. gada 31. decembrī ir EUR 110 000 000 (viens simts desmit miljoni euro). Šis paaugstinātais limits tiek piemērots naudas summām, kuras tiek turētas operatīvajos naudas kontos, un šī darījumu partnera izsniegtajiem un kases aktīvu portfeli turētajiem instrumentiem.

Visi ieguldījumi veikti licencētos subjektos, maksimālais termiņš ir trīs mēneši no valutēšanas dienas, un summa nedrīkst pārsniegt kredītriska darījuma maksimālo robežu. 2016. gada 31. decembrī un 2015. gada 31. decembrī visiem termiņnoguldījumiem, komerciāliem vērtspapīriem un naudai kasē, kas turēta mehānisma kases aktīvu portfeli, minimālais reitings bija P-1 (*Moody's* ekvivalents) norēķinu dienā.

Tabulā turpmāk raksturota situācija saistībā ar naudu un naudas ekvivalentiem, tostarp uzkrātajiem procentiem (tūkstošos EUR):

Minimālais īstermiņa reitings	Minimālais ilgtermiņa reitings	31.12.2016.		31.12.2015.	
(<i>Moody's</i> reitings)	(<i>Moody's</i> reitings)				
P-1	Aaa	37 949	10 %	49 999	11 %
P-1	Aa2	46 963	13 %	26	0 %
P-1	Aa3	40 436	11 %	-	0 %
P-1	A1	100 012	28 %	115 705	26 %
P-1	A2	135 457	38 %	283 265	63 %
Kopā		360 817	100 %	448 995	100 %

3.2.5 Atvasināto instrumentu kredītrisks

3.2.5.1 Atvasināto instrumentu kredītriska politika

Atvasināto instrumentu kredītrisku rāda zaudējumi, kas varētu rasties darījuma partnerim, ja otrs darījuma partneris nebūtu spējīgs pildīt līgumsaistības. Ar atvasinātajiem instrumentiem saistītais kredītrisks mainās atkarībā no vairākiem faktoriem (piemēram, procentu likmes un valūtas kursi) un parasti atbilst tikai nelielai daļai no atvasināto instrumentu nosacītās vērtības.

Parastās darbības gaitā mehānisms var slēgt mijmaiņas līgumus, lai ierobežotu atsevišķu aizdevumu operāciju vai biržā netirgotu valūtas nākotnes līgumu risku, lai ierobežotu tādu pozīciju risku, kuras denominētas aktīvi tirgotās valūtās, kas nav euro. Visus mijmaiņas darījumus Eiropas Investīciju banka veic ar ārējiem partneriem. Mijmaiņas darījumus regulē Eiropas Investīciju bankas un tās ārējo partneru parakstītie mijmaiņas pamatlīgumi un kredīta atbalsta pielikumi.

3.2.5.2 Atvasināto instrumentu kredītriska novērtējums

Visus mijmaiņas darījumus, ko veic Eiropas Investīciju banka un kas ir saistīti ar mehānismu, regulē tā pati līgumiskā sistēma un metodika, ko piemēro atvasinātajiem instrumentiem, ko Eiropas Investīciju banka izmanto savām vajadzībām. Jo īpaši atbilstīgos mijmaiņas darījumu partnerus Eiropas Investīciju banka nosaka, pamatojoties uz tiem pašiem atbilstīguma nosacījumiem, ko tā parasti piemēro mijmaiņas darījumiem.

Eiropas Investīciju banka novērtē kredītrisku mijmaiņas un atvasināto instrumentu darījumiem, izmantojot neto tirgus riska (*Net Market Exposure — NME*) un iespējamā nākotnes riska (*Potential Future Exposure — PFE*) pieeju pārskatu sniegšanai un maksimālo robežu uzraudzībai. *NME* un *PFE* pilnībā attiecas arī uz atvasinātajiem instrumentiem, kas saistīti ar ieguldījumu mehānismu.

- Tabulā turpmāk norādīti dažādu valūtu procentu likmju mijmaiņas līgumu termiņi, un līgumi ir iedalīti pēc to nosacītās summas un patiesās vērtības:

Mijmaiņas līgumi 31.12.2016. tūkstošos EUR	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	5–10 gadi	Ilgāk par 10 gadiem	Kopā 2016. gadā
Nosacītā summa	-	7 430	-	-	7 430
Patiesā vērtība (t. i., neto diskontētā vērtība)	-	-3 051	-	-	-3 051

Mijmaiņas līgumi 31.12.2015. tūkstošos EUR	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	5–10 gadi	Ilgāk par 10 gadiem	Kopā 2015. gadā
Nosacītā summa	-	9 589	-	-	9 589
Patiesā vērtība (t. i., neto diskontētā vērtība)	-	-3 835	-	-	-3 835

- Mehānisms slēdz īstermiņa valūtas mijmaiņas līgumus ("valūtas mijmaiņas līgumi"), lai ierobežotu valūtas risku aizdevumu izmaksai valūtās, kas nav euro. Valūtas mijmaiņas līgumu maksimālais termiņš ir trīs mēneši, un tas tiek regulāri pagarināts. Valūtas mijmaiņas līgumu nosacītā summa 2016. gada 31. decembrī bija EUR 1611,0 miljoni, savukārt 2015. gada 31. decembrī tā bija EUR 1400,0 miljoni. Valūtas mijmaiņas darījumu patiesā vērtība 2016. gada 31. decembrī bija EUR -15,3 miljoni, savukārt 2015. gada 31. decembrī — EUR -3,7 miljoni.
- Mehānisms slēdz procentu likmju mijmaiņas līgumus, lai ierobežotu procentu likmju risku aizdevumu izmaksai. 2016. gada 31. decembrī ir divi nenoslēgti procentu likmju mijmaiņas darījumi ar nosacīto summu EUR 41,2 miljoni (2015. gadā: EUR 44,9 miljoni) un ar patieso vērtību EUR 0,1 miljons (2015. gadā: EUR -0,3 miljoni).

3.2.6 Līdz termiņa beigām turētu finanšu aktīvu kredītrisks

Tabulā turpmāk ir attēlots stāvoklis līdz termiņa beigām turētu finanšu aktīvu portfelim, kurā ir Itālijas, Portugāles un Spānijas emitētas valsts parādzīmes, kuru atlikušais termiņš ir mazāk nekā trīs mēneši. ES dalībvalstis ir atbilstīgi emitenti. Maksimālā atļautā summa katram licencētam emitentam ir EUR 50 000 000 (piecdesmit miljoni euro). Ieguldījumi vidēja termiņa un ilgtermiņa obligācijās arī būtu atbilstīgi, ja ir ievērotas ieguldījumu vadlīnijas un likviditātes prasības:

Minimālais īstermiņa reitings (Moody's reitings)	Minimālais ilgtermiņa reitings (Moody's reitings)	31.12.2016.	31.12.2015.	
P-1	Aa2	18 012	10 %	- 0 %
P-1	A1	30 002	18 %	10 000 4 %
P-1	A2	-	0 %	69 502 31 %
P-2	Baa2	-	0 %	50 007 22 %
P-2	Nav piešķirts reitings	20 025	12 %	- 0 %
P-3	Baa3	-	0 %	50 012 22 %
NP	Ba1	50 005	30 %	49 000 21 %
Nav piešķirts reitings	Baa2	51 354	30 %	- 0 %
Kopā		169 398	100 %	228 521 100 %

3.3 Likviditātes risks

Likviditātes risks ir subjekta spēja finansēt aktīvu palielinājumu un pildīt saistības, kurām ir pienācis termiņš, neciešot pārāk lielus zaudējumus. To var iedalīt finansējuma likviditātes riskā un tirgus likviditātes riskā. Finansējuma likviditātes risks ir risks, ka subjekts nevarēs efektīvi nodrošināt plānotās un neplānotās kārtējās un nākotnes naudas plūsmas vajadzības, neietekmējot ikdienas darbību vai finansiālo stāvokli. Tirgus likviditātes risks ir risks, ka subjekts nevarēs vienkārši kompensēt vai likvidēt pozīciju par tirgus cenu nepietiekama tirgus dziļuma vai tirgus traucējumu dēļ.

3.3.1 Likviditātes riska pārvaldība

Mehānisms tiek galvenokārt finansēts, izmantojot dalībvalstu gada iemaksas, un arī atmaksājumus no mehānisma darbībām. Mehānisms pārvalda savu finansējuma likviditātes risku, galvenokārt plānojot savas neto likviditātes vajadzības un nepieciešamās dalībvalstu gada iemaksas.

Lai aprēķinātu dalībvalstu gada iemaksas, tiek analizēta pašreizējā un plānotā portfeļa izmaksas kārtība, un tā tiek uzraudzīta gada laikā. Lai koriģētu gada likviditātes vajadzības, tiek ņemti vērā īpaši notikumi, tādi kā priekšlaicīga atmaksa, akciju/daļu pārdošana vai saistību neizpildes gadījumi.

Lai arī turpmāk mazinātu likviditātes risku, mehānisms uztur likviditātes rezervi, kas ir pietiekama, lai jebkurā brīdī segtu plānoto naudas izmaksu, ko periodiski paziņo EIB Aizdevumu departaments. Līdzekļi tiek ieguldīti naudas un obligāciju tirgos starpbanku noguldījumu un citu īstermiņa finanšu instrumentu veidā, ievērojot mehānisma naudas izmaksas saistības. Mehānisma likvidos aktīvus pārvalda bankas Kases departaments, lai uzturētu pienācīgu likviditāti, kas ļautu mehānismam pildīt saistības.

Saskaņā ar pienākumu sadales principu starp bankas ārējo un iekšējo darījumu nodaļām par norēķinu operācijām, kas ir saistītas ar minēto aktīvu ieguldījumiem, atbild EIB Operāciju plānošanas un norēķinu departaments. Turklāt par kases aktīvu ieguldījumu partneru darījumu un apjoma apstiprināšanu, kā arī ierobežojumu uzraudzību atbild bankas Riska pārvaldības direktorāts.

3.3.2 Likviditātes riska novērtēšana

Šīs iedaļas tabulās tiek analizētas mehānisma finanšu saistības pēc to termiņa, pamatojoties uz atlikušo periodu starp bilances datumu un līgumā noteikto termiņu (vadoties pēc nediskontētajām naudas plūsmām).

Mehānismam ir tādas neatvasinātās finanšu saistības kā neizmaksātas aizdevuma daļas atbilstoši noslēgtiem aizdevuma līgumiem, neizmaksātas daļas saskaņā ar noslēgtiem līgumiem par kapitāla parakstīšanu/ieguldījumiem, piešķirtas aizdevumu garantijas, saistošas procentu subsīdijas un tehniskā palīdzība.

IM aizdevumiem ir noteikts izmaksas termiņš. Tomēr izmaksu veic tādā laikā un apjomā, kas atbilst pamatā esošo ieguldījumu projektu gaitai. Turklāt IM aizdevumi ir darījumi, kuru darbības vide ir salīdzinoši mainīga, jo to izmaksas grafiks ir pakļauts zināmai nenoteiktībai.

Kapitāla ieguldījumi tiek veikti, tiklīdz kapitāla vērtspapīru fondu pārvaldnieki izdod derīgus kapitāla pieprasījumus, kuri atbilst attiecīgo ieguldījumu projektu gaitai. Izmantošanas termiņš parasti ir trīs gadi, un tas tiek bieži pagarināts par vienu vai diviem gadiem. Dažos gadījumos izmaksu saistības var saglabāties līdz izmantošanas perioda beigām, kamēr fonda bāzes ieguldījumi tiek pilnībā atsavināti, jo fonda likviditāte laiku pa laikam nav pietiekama tādu maksājumu saistību izpildei, kas ir pakalpojuma maksa vai citi izdevumi.

Garantijas nav pakļautas konkrētām izmaksu saistībām, ja vien netiek pieprasīts īstenot garantiju. Garantiju atlikusī vērtība tiek samazināta atbilstoši garantēto aizdevumu atmaksas grafikam.

Saistošo procentu subsīdiju izejošās naudas plūsmas rodas saistībā ar subsidētiem aizdevumiem, kas tiek finansēti no bankas pašu resursiem. Tādēļ pārskatā iekļautās izejošās plūsmas rāda tikai tādas saistības, kas ir saistītas ar minētajiem aizdevumiem, nevis saistošo neizmaksāto procentu subsīdiju kopsummu. Tāpat kā aizdevumu gadījumā to izmaksas grafiks nav precīzi noteikts.

Saistošās tehniskās palīdzības "bruto nominālās izejošās plūsmas" tabulā "Neatvasināto finanšu saistību termiņu sadalījums" ir parakstīto tehniskās palīdzības līgumu kopējā neizmaksātā finansējuma daļa. Izmaksu grafiks ir saistīts ar ievērojamu nenoteiktību. Izejošās naudas plūsmas, kas klasificētas periodā "3 mēneši vai mazāk", ir tādu nesamaksāto rēķinu summa, kuri saņemti līdz pārskata datumam.

Neatvasinātās finanšu saistības, kurām nav noteikta līgumiskā termiņa, klasificē kategorijā "Nenoteikts termiņš". Saistības, kurām pārskata datumā ir reģistrēts pieprasījums veikt naudas izmaksu, klasificē attiecīgajā periodā.

Atvasināto finanšu saistību izteiksmē termiņu iedalījums rāda mijmaiņas līgumus, tostarp dažādu valūtu mijmaiņas līgumus (CCS), dažādu valūtu procentu likmju mijmaiņas līgumus (CCIRS), īstermiņa valūtas mijmaiņas līgumus un procentu likmju mijmaiņas līgumus, noteiktās nediskontētās bruto naudas plūsmas.

Neatvasināto finanšu saistību termiņu iedalījums	3 mēneši vai mazāk	Vairāk par 3 mēnešiem un ne vairāk par 1 gadu	Vairāk par 1 gadu un ne vairāk par 5 gadiem	Vairāk nekā 5 gadi	Nenoteikts termiņš	Bruto nominālās izejošās plūsmas
tūkstošos EUR 31.12.2016.						
Saistošu, bet vēl neizmaksātu aizdevumu izejošās plūsmas	82 405	-	-	-	819 494	901 899
Saistošo ieguldījumu fondu un parakstīto akciju izejošās plūsmas	4 592	-	-	-	239 458	244 050
Citas izejošās plūsmas (parakstītas, bet neizdotas garantijas, izdotas garantijas)	-	-	-	-	43 964	43 964
Saistošu procentu subsīdiju izejošās plūsmas	-	-	-	-	275 917	275 917
Saistošās TP izejošās plūsmas	2 671	-	-	-	24 807	27 478
Kopā	89 668	-	-	-	1 403 640	1 493 308

Neatvasināto finanšu saistību termiņu iedalījums	3 mēneši vai mazāk	Vairāk par 3 mēnešiem un ne vairāk par 1 gadu	Vairāk par 1 gadu un ne vairāk par 5 gadiem	Vairāk nekā 5 gadi	Nenoteikts termiņš	Bruto nominālās izejošās plūsmas
tūkstošos EUR 31.12.2015.						
Saistošu, bet vēl neizmaksātu aizdevumu izejošās plūsmas	41 028	-	-	-	1 148 536	1 189 564
Saistošo ieguldījumu fondu un parakstīto akciju izejošās plūsmas	23 371	-	-	-	274 984	298 355
Citas izejošās plūsmas (parakstītas, bet neizdotas garantijas, izdotas garantijas)	-	-	-	-	10 798	10 798
Saistošu procentu subsīdiju izejošās plūsmas	-	-	-	-	281 682	281 682
Saistošās TP izejošās plūsmas	811	-	-	-	28 072	28 883
Kopā	65 210	-	-	-	1 744 072	1 809 282

Atvasināto finanšu saistību termiņu iedalījums	3 mēneši vai mazāk	Vairāk par 3 mēnešiem un ne vairāk par 1 gadu	Vairāk par 1 gadun un ne vairāk par 5 gadiem	Vairāk nekā 5 gadi	Bruto nominālās ienākošās/izej ošās plūsmas
tūkstošos EUR 31.12.2016.					
CCS un CCIRS — ienākošās plūsmas	3	2 409	5 222	-	7 634
CCS un CCIRS — izejošās plūsmas	-	-3 688	-7 377	-	-11 065
Īstermiņa valūtas mijmaiņas līgumi — ienākošās plūsmas	1 611 000	-	-	-	1 611 000
Īstermiņa valūtas mijmaiņas līgumi — izejošās plūsmas	-1 636 001	-	-	-	-1 636 001
Procentu likmju mijmaiņas līgumi — ienākošās plūsmas	411	1 234	5 529	1 550	8 724
Procentu likmju mijmaiņas līgumi — izejošās plūsmas	-	-1 962	-5 316	-1 329	-8 607
Kopā	-24 587	-2 007	-1 942	221	-28 315

Atvasināto finanšu saistību termiņu iedalījums	3 mēneši vai mazāk	Vairāk par 3 mēnešiem un ne vairāk par 1 gadu	Vairāk par 1 gadun un ne vairāk par 5 gadiem	Vairāk nekā 5 gadi	Bruto nominālās ienākošās/izej ošās plūsmas
tūkstošos EUR 31.12.2015.					

CCS un CCIRS — ienākošās plūsmas	5	2 307	7 671	-	9 983
CCS un CCIRS — izejošās plūsmas	-	-3 571	-10 714	-	-14 285
Īstermiņa valūtas mijmaiņas līgumi — ienākošās plūsmas	1 400 000	-	-	-	1 400 000
Īstermiņa valūtas mijmaiņas līgumi — izejošās plūsmas	-1 407 763	-	-	-	-1 407 763
Procentu likmju mijmaiņas līgumi — ienākošās plūsmas	383	1 269	6 059	2 524	10 235
Procentu likmju mijmaiņas līgumi — izejošās plūsmas	-	-2 145	-6 127	-2 206	-10 478
Kopā	-7 375	-2 140	-3 111	318	-12 308

3.3.3 Ilgtermiņa finanšu aktīvi un saistības

Tabulā turpmāk norādītas to neatvasināto finanšu aktīvu un finanšu saistību uzskaites vērtības, ko paredzēts atgūt vai izpildīt laikposmā, kas ir ilgāks nekā 12 mēneši no pārskata datuma..

tūkstošos EUR	31.12.2016.	31.12.2015.
Finanšu aktīvi:		
Aizdevumi un debitoru parādi	1 692 867	1 423 368
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	516 884	419 353
Citi aktīvi	141	-
Kopā	2 209 892	1 842 721
Finanšu saistības		
Uzkrājumi izsniegtajām garantijām	497	-
Trešām personām maksājamā summa	69 960	57 346
Kopā	70 457	57 346

3.4 Tirgus risks

Tirgus risks ir risks, ka tādas izmaiņas tirgus cenās un likmēs kā procentu likmes, kapitāla vērtspapīru cenas un valūtas kursi ietekmēs subjekta ienākumus vai tā turēto finanšu instrumentu vērtību.

3.4.1 Procentu likmju risks

Procentu likmju risku rada procentus nesošu pozīciju ekonomiskās vērtības svārstīgums vai šādu pozīciju ienākumu svārstīgums, kas rodas no procentu likmju nelabvēlīgas dinamikas.

Mehānismu tieši neietekmē ekonomiskās vērtības svārstības vai cenu noteikšanas neatbilstība starp dažādiem aktīviem, saistībām un riska ierobežošanas instrumentiem, jo i) mehānismam nav tiešu aizņemšanās izmaksu vai procentus nesošu saistību un ii) tas attiecinā procentu likmju svārstību radīto ietekmi uz saviem ieņēmumiem no ieguldījumiem.

Mehānisms novērtē sava aizdevumu portfeļa un atsevišķu aktīvu riska ierobežošanas mijmaiņas līgumu jutīgumu saistībā ar procentu likmju svārstībām, izmantojot bāzes punktu vērtības (BPV) aprēķinu.

BPV novērtē peļņu vai zaudējumus attiecīgā portfeļa neto pašreizējā vērtībā, kas rodas, procentu likmēm palielinoties par 1 bāzes punktu (0,01 %) šādā laika periodā: "naudas tirgus — līdz vienam gadam", "ļoti īss — no 2 līdz 3 gadiem", "īss — no 4 līdz 6 gadiem", "vidējs — no 7 līdz 11 gadiem", "garš — no 12 līdz 20 gadiem" vai "ļoti garš — vairāk nekā 21 gads".

Lai noteiktu EUR izteiktu aizdevumu naudas plūsmu neto pašreizējo vērtību (NPV), mehānisms izmanto EIB EUR bāzes finansējuma līkni (euro mijmaiņas līgumu līkni, kas koriģēta, izmantojot EIB vispārējo finansējuma starpību). Tādām aizdevumu naudas plūsmām, kuras izteiktas USD, NPV aprēķinam izmanto EIB USD finansējuma līkni. NPV tādām aizdevumu naudas plūsmām, kas izteiktas tādās valūtās, kurām nav pieejama ticama un pietiekami pilnīga diskonta līkne, nosaka, izmantojot EIB EUR bāzes finansējuma līkni kā aizstājējliktu.

Lai aprēķinātu atsevišķu aktīvu riska ierobežošanas mijmaiņas līgumu neto pašreizējo vērtību, naudas plūsmām, kas izteiktas euro valūtā, mehānisms izmanto euro mijmaiņas līkni un naudas plūsmām, kas izteiktas USD, — USD mijmaiņas līkni.

Kā norādīts tabulā turpmāk, ja visas attiecīgās procentu likmju līknes vienlaikus pārvietotos augšup par vienu bāzes punktu, aizdevumu portfeļa neto pašreizējā vērtība, tostarp saistībā ar atsevišķu aktīvu riska ierobežošanas mijmaiņas līgumiem, 2016. gada 31. decembrī samazinātos par EUR 516 000 (EUR 532 000 2015. gada 31. decembrī).

Bāzes punktu vērtība tūkstošos EUR	Naudas tirgus	Ļoti īss	Īss	Vidējs	Garš	Ļoti garš	Kopā
31.12.2016.	1 gads	2 līdz 3 gadi	4 līdz 6 gadi	7 līdz 11 gadi	12 līdz 20 gadi	21 gads	
Aizdevumu un atsevišķu aktīvu riska ierobežošanas mijmaiņas līgumu kopējais jutīgums	-46	-101	-164	-175	-30	-	-516

Bāzes punktu vērtība tūkstošos EUR	Naudas tirgus	Ļoti īss	Īss	Vidējs	Garš	Ļoti garš	Kopā
31.12.2015.	1 gads	2 līdz 3 gadi	4 līdz 6 gadi	7 līdz 11 gadi	12 līdz 20 gadi	21 gads	
Aizdevumu un atsevišķu aktīvu riska ierobežošanas mijmaiņas līgumu kopējais jutīgums	-37	-72	-252	-139	-32	-	-532

3.4.2 Valūtas risks

Valūtas risks attiecībā uz mehānismu ir risks zaudēt peļņu vai ekonomisko vērtību, ko izraisa valūtas kursu nelabvēlīga dinamika.

Ņemot vērā atsaucē grāmatvedības valūtu (mehānisma gadījumā — euro), valūtas risks mehānismam rodas tad, kad nesakrīt aktīvi un saistības, kas izteikti valūtā, kura nav atsaucē grāmatvedības valūta. Valūtas risks ietver arī ietekmi, ko rada izmaiņas to nākotnes naudas plūsmu vērtībā, kas izteiktas valūtā, kura nav atsaucē grāmatvedības valūta, piemēram, procentu un dividendu maksājumos, un ko izraisa valūtas kursa svārstības.

3.4.2.1 Valūtas risks un kases aktīvi

Ieguldījumu mehānisma kases aktīvi ir izteikti EUR vai USD.

Valūtas risku ierobežo ar dažādu valūtu tūlītējiem vai biržā netirgotiem nākotnes līgumiem, valūtas mijmaiņas vai dažādu valūtu mijmaiņas līgumiem. EIB Kases departaments, ja tas uzskata par vajadzīgu un piemērotu, var izmantot citus, bankas politikai atbilstošus instrumentus, kas nodrošina aizsardzību pret tirgus riskiem, kuri rodas saistībā ar ieguldījumu mehānisma finanšu darbībām.

3.4.2.2 Valūtas risks un darbības, ko ieguldījumu mehānisms finansē vai garantē

Dalībvalstu iemaksas ieguldījumu mehānismā tiek saņemtas EUR. Ieguldījumu mehānisma finansētās vai garantētās darbības, kā arī procentu subsīdijas var būt EUR, USD vai citā atļautā valūtā.

Valūtas riska darījums (pret EUR kā atsaucē valūtu) rodas tad, kad darījumiem, kas izteikti citās valūtās, kuras nav euro, netiek ierobežots risks. Ieguldījumu mehānisma valūtas riska ierobežošanas vadlīnijas ir izklāstītas turpmāk.

3.4.2.2.1 USD izteikto darbību riska ierobežošana

Valūtas risku, kas rodas no ieguldījumu mehānisma darbībām, kuras izteiktas USD, sedz apkopotā veidā, izmantojot USD/EUR valūtas mijmaiņas līgumus, un periodiski tiek pagarināts to termiņš un koriģēta summa. Valūtas mijmaiņas līgumi tiek izmantoti šādiem diviem mērķiem. No vienas puses, tiek radīta nepieciešamā likviditāte jaunu izmaksu veikšanai (aizdevumiem un pašu kapitālam), un, no otras puses, tiek uzturēta visu aktīvu valūtas riska ierobežošana.

Katra perioda sākumā naudas plūsmas, kas nākamā perioda laikā jāsaņem vai jāizmaksā USD, tiek aplēstas, pamatojoties uz plānotajiem vai paredzētajiem atmaksājumiem/izmaksām. Pēc tam tos valūtas mijmaiņas līgumus, kuriem tuvojas termiņa beigas, pagarina un to summu koriģē, lai tā segtu vismaz prognozētās USD likviditātes vajadzības nākamajā periodā.

- Katru mēnesi ir jāierobežo risks ārvalstu valūtas pozīcijai, kas izteikta USD, ja pozīcija pārsniedz noteiktus ierobežojumus, un šim mērķim izmanto tūlītējus vai biržā netirgotus nākotnes līgumus.
- Pagarinājuma periodā neparedzētu USD likviditātes deficītu sedz, izmantojot *ad hoc* valūtas mijmaiņas līgumus, savukārt likviditātes pārpalikumus vai nu iegulda kases aktīvos, vai arī pārvērš EUR, ja tie rodas tādēļ, ka palielinājusies ārvalstu valūtas pozīcija.

3.4.2.2.2 Riska ierobežošana darbībām, kas izteiktas valūtās, kuras nav EUR vai USD

- Ieguldījuma mehānisma darbībām, kas izteiktas valūtās, kuras nav EUR un USD, risku ierobežo, izmantojot dažādu valūtu mijmaiņas līgumus, kuru finanšu profils ir tāds pats kā pamatā esošā aizdevuma finanšu profils, ar nosacījumu, ka mijmaiņas līgumu tirgus darbojas.
- Ieguldījumu mehānisms veic darbības, kas izteiktas valūtās, kurām faktiski nav iespējams ierobežot risku vai iespēja ierobežot risku ir saistīta ar lielām izmaksām. Šādas darbības ir izteiktas vietējā valūtā, bet norēķini tiek veikti EUR vai USD. Saskaņā ar ieguldījumu mehānisma finanšu riska ietvaru, ko IM komiteja apstiprināja 2015. gada 22. janvārī, pastāv iespēja sintētiski ierobežot

risku vietējās valūtas pozīcijām, ja tām piemīt ievērojami pozitīva korelācija ar USD, izmantojot atvasinātus instrumentus, kas izteikti USD. Vietējās valūtas pozīcijas, kuru risks tiek ierobežots sintētiski, izmantojot atvasinātus instrumentus, kas izteikti USD, norādītas tabulā 3.4.2.2.3. iedaļā postenī "Vietējās valūtas pozīcijas (kam piemēro sintētisku riska ierobežošanu)", savukārt vietējās valūtas pozīcijas, kam nepiemēro sintētisku riska ierobežošanu, izmantojot USD, uzrādītas tajā pašā tabulā postenī "Vietējās valūtas pozīcijas (kam nepiemēro sintētisku riska ierobežošanu)".

3.4.2.2.3 Ārvalstu valūtas pozīcija (tūkstošos EUR)

Šī skaidrojuma tabulās parādīta mehānisma ārvalstu valūtas pozīcija.

Tabulās turpmāk ārvalstu valūtas pozīcija parādīta atbilstīgi mehānisma riska politikai (kā raksturots mehānisma finanšu riska ietvarā). Saskaņā ar riska politiku ārvalstu valūtas pozīcija balstās uz grāmatvedības datiem un to definē kā atlikumu starp atlasītiem aktīviem un saistībām. Aktīvi un saistības, kas definēti ārvalstu valūtas pozīcijā atbilstīgi riska politikai, tiek atlasīti tā, lai nodrošinātu, ka peļņa pēc saņemšanas tiek pārvērsta tikai pārskata valūtā (EUR).

Saskaņā ar riska politiku nerealizētā peļņa/zaudējumi un pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu vērtības samazinājums tiek iekļauti ārvalstu valūtas pozīcijā, un tas attiecas arī uz aizdevumu un debitoru parādu vērtības samazinājumu. Atvasinātie instrumenti, kas tiek iekļauti ārvalstu valūtas pozīcijā atbilstīgi riska politikai, tiek ņemti vērā to nominālvērtībā, nevis patiesajā vērtībā, lai tos salāgotu ar aktīvu atlikušo vērtību, ko arī ņem vērā nominālvērtībā, kas koriģēta ar aizdevumu samazināto vērtību.

Tabulās turpmāk aktīvu un saistību atlikusī daļa, kurā galvenokārt iekļauti uzkrātie procenti par aizdevumiem, atvasinātiem līgumiem un subsīdijām, uzrādīta kā "Ārvalstu valūtas pozīcija, kas nav iekļauta riska politikā".

2016. gada 31. decembrī		Aktīvi un saistības		Saistības un iespējamās saistības
Valūtas	Ārvalstu valūtas pozīcija atbilstīgi riska politikai	Ārvalstu valūtas pozīcija, kas nav iekļauta riska politikā	Ārvalstu valūtas pozīcija bilancē	
USD	-258 496	7 578	-250 918	282 991
<i>Vietējās valūtas (kam piemēro sintētisko riska ierobežošanu)*</i>				
KES	117 881	3 869	121 751	-
TZS	97 116	1 931	99 046	-
DOP	52 553	2 013	54 566	-
UGX	36 776	1 077	37 854	-
RWF	22 258	194	22 452	-
<i>Vietējās valūtas (kam nepiemēro sintētisko riska ierobežošanu)*</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP	22 534	252	22 786	246
Kopā valūtās, kas nav EUR	90 622	16 914	107 537	283 237
EUR	-	2 591 845	2 591 845	1 241 229
Kopā EUR un citās valūtās	90 622	2 608 759	2 699 382	1 524 466

* Paskaidrojumus par sintētisko riska ierobežošanu skatīt 3.4.2.2.2. iedaļā.

2015. gada 31. decembrī	Aktīvi un saistības			Saistības un iespējamās saistības
Valūtas	Ārvalstu valūtas pozīcija atbilstīgi riska politikai	Ārvalstu valūtas pozīcija, kas nav iekļauta riska politikā	Ārvalstu valūtas pozīcija bilancē	
USD	-207 050	5 023	-202 027	270 236
<i>Vietējās valūtas (kam piemēro sintētisko riska ierobežošanu)*</i>				
KES	129 862	3 101	132 963	-
TZS	46 246	780	47 025	-
DOP	40 799	1 274	42 073	-
UGX	30 182	565	30 747	-
RWF	11 979	164	12 143	-
<i>Vietējās valūtas (kam nepiemēro sintētisko riska ierobežošanu) *</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW	15 474	201	15 675	798
Kopā valūtās, kas nav EUR	67 492	11 108	78 599	271 034
EUR	-	2 337 555	2 337 555	1 579 719
Kopā EUR un citās valūtās	67 492	2 348 663	2 416 154	1 850 753

3.4.2.3 Ārvalstu valūtas jutīguma analīze

2016. gada 31. decembrī desmit procentu vērtības samazinājums euro valūtai, salīdzinot ar valūtām, kas nav euro, radītu ieguldītāju līdzekļu palielinājumu EUR 12,0 miljonu apmērā (EUR 8,7 miljonu apmērā 2015. gada 31. decembrī). Desmit procentu vērtības palielinājums euro valūtai, salīdzinot ar citām valūtām, kas nav euro, radītu ieguldītāju līdzekļu samazinājumu EUR 9,9 miljonu apmērā (EUR 7,1 miliona apmērā 2015. gada 31. decembrī).

3.4.2.4 Valūtas kursi

2016. gada 31. decembrī un 2015. gada 31. decembrī bilances sagatavošanai tika izmantoti šādi valūtas kursi:

	2016. gada 31. decembris	2015. gada 31. decembris
Valūtas, kas nav ES valūtas		
Botsvānas pula (BWP)	11,2657	11,9451
Dominikānas peso (DOP)	48,7476	49,0144
Haiti gards (HTG)	68,78	61,19
Kenijas šiliņš (KES)	108,06	111,3
Mauritānijas ugija (MRO)	375,79	326,46
Maurīcijas rūpija (MUR)	37,85	38,85
Mozambikas metikals (MZN)	75,25	50,59
Ruandas franks (RWF)	856,8	806,36
Tanzānijas šiliņš (TZS)	2 296,99	2 344,42
Ugandas šiliņš (UGX)	3 805,00	3 665,00
ASV dolārs (USD)	1,0541	1,0887
CFA franks (XAF/XOF)	655,957	655,957
Dienvīdāfrikas rends (ZAR)	14,457	16,953

Zambijas kvača (ZMW)

10,4653

11,9571

3.4.3 Kapitāla vērtspapīru cenas risks

Kapitāla vērtspapīru cenas risks ir risks, ka kapitāla ieguldījumu patiesās vērtības samazināsies kapitāla vērtspapīru cenu un/vai kapitāla ieguldījumu vērtības izmaiņu rezultātā.

Ieguldījumu mehānisms ir pakļauts kapitāla vērtspapīru cenas riskam, jo mehānismam ir ieguldījumi tiešo kapitāla vērtspapīru un riska kapitāla fondos.

Nekotētu kapitāla vērtspapīru pozīciju vērtība ne vienmēr ir pieejama uzraudzības un kontroles pastāvīgai veikšanai. Šādām pozīcijām labākās pieejamās norādes ietver cenas, kas iegūtas, izmantojot attiecīgas vērtēšanas metodes.

Ietekme uz mehānisma ieguldītāju līdzekļiem (pārdošanai pieejamo kapitāla ieguldījumu portfeļa patiesās vērtības izmaiņu rezultātā), ko rada atsevišķu tiešā kapitāla un riska kapitāla ieguldījumu vērtības maiņa par +/-10 %, nemainoties citiem mainīgajiem lielumiem, 2016. gada 31. decembrī bija EUR 51,7 miljoni jeb attiecīgi EUR -51,7 miljoni (EUR 41,9 miljoni jeb attiecīgi EUR -41,9 miljoni 2015. gada 31. decembrī).

4 Finanšu instrumentu patiesās vērtības

4.1 Grāmatvedības klasifikācijas un patiesās vērtības

Tabulā turpmāk norādītas finanšu aktīvu un finanšu saistību uzskaites vērtības un patiesās vērtības, norādot arī to līmeni patiesās vērtības hierarhijā. Nav ietverta patiesās vērtības informācija par tādiem finanšu aktīviem un finanšu saistībām, kas nav uzskaitīti patiesajā vērtībā, ja uzskaites vērtība ir patiesās vērtības ticams tuvinājums.

2016. gada 31. decembrī	Uzskaites vērtība						Patiesā vērtība			
	Turēti tirdzniecībā i	Pieejami pārdošanai	Nauda, aizdevumi un debitoru parādi	Turēti līdz termiņa beigām	Citas finanšu saistības	Kopā	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	Kopā
Finanšu aktīvi, kas ir uzskaitīti patiesajā vērtībā:										
Atvasinātie finanšu instrumenti	6 920	-	-	-	-	6 920	-	6 920	-	6 920
Riska kapitāla fondi	-	437 788	-	-	-	437 788	-	-	437 788	437 788
Tieši kapitāla ieguldījumi	-	79 096	-	-	-	79 096	22 880	-	56 216	79 096
Kopā	6 920	516 884	-	-	-	523 804	22 880	6 920	494 004	523 804
Finanšu aktīvi, kas nav uzskaitīti patiesajā vērtībā:										
Nauda un naudas ekvivalenti	-	-	360 817	-	-	360 817	-	-	-	-
Aizdevumi un debitoru parādi	-	-	1 729 380	-	-	1 729 380	-	1 951 786	-	1 951 786
No ieguldītājiem saņemamās summas	-	-	86 395	-	-	86 395	-	-	-	-
Obligācijas	-	-	-	169 398	-	169 398	120 123	48 031	-	168 154
Citi aktīvi	-	-	345	-	-	345	-	-	-	-
Kopā	-	-	2 176 937	169 398	-	2 346 335	120 123	1 999 817	-	2 119 940
Kopējie finanšu aktīvi	6 920	516 884	2 176 937	169 398	-	2 870 139				
Finanšu saistības, kas ir uzskaitītas patiesajā vērtībā:										
Atvasinātie finanšu instrumenti	-25 189	-	-	-	-	-25 189	-	-25 189	-	-25 189
Kopā	-25 189	-	-	-	-	-25 189	-	-25 189	-	-25 189
Finanšu saistības, kas nav uzskaitītas patiesajā vērtībā:										
Uzkrājumi izsniegtajām garantijām	-	-	-	-	-625	-625	-	-	-	-
Trešām personām maksājamās summas	-	-	-	-	-116 114	-116 114	-	-	-	-
Citas saistības	-	-	-	-	-2 546	-2 546	-	-	-	-
Kopā	-	-	-	-	-119 285	-119 285				
Kopējās finanšu saistības	-25 189	-	-	-	-119 285	-144 474				

4 Finanšu instrumentu patiesās vērtības (turpinājums)

4.1 Grāmatvedības klasifikācijas un patiesās vērtības (turpinājums)

2015. gada 31. decembrī	Uzskaites vērtība						Patiesā vērtība			
	Turēti tirdzniecībā	Pieejami pārdošanai	Nauda, aizdevumi un debitoru parādi	Turēti līdz termiņa beigām	Citas finanšu saistības	Kopā	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	Kopā
Finanšu aktīvi, kas ir uzskaitīti patiesajā vērtībā:										
Atvasinātie finanšu instrumenti	311	-	-	-	-	311	-	311	-	311
Riska kapitāla fondi	-	396 203	-	-	-	396 203	-	-	396 203	396 203
Tieši kapitāla ieguldījumi	-	23 150	-	-	-	23 150	178	-	22 972	23 150
Kopā	311	419 353	-	-	-	419 664	178	311	419 175	419 664
Finanšu aktīvi, kas nav uzskaitīti patiesajā vērtībā:										
Nauda un naudas ekvivalenti	-	-	448 995	-	-	448 995	-	1 649 401	-	1 649 401
Aizdevumi un debitoru parādi	-	-	1 460 057	-	-	1 460 057	-	-	-	-
Obligācijas	-	-	-	228 521	-	228 521	124 009	104 520	-	228 529
Citi aktīvi	-	-	27	-	-	27	-	-	-	-
Kopā	-	-	1 909 079	228 521	-	2 137 600	124 009	1 753 921	-	1 877 930
Kopējie finanšu aktīvi	311	419 353	1 909 079	228 521	-	2 557 264				
Finanšu saistības, kas ir uzskaitītas patiesajā vērtībā:										
Atvasinātie finanšu instrumenti	-8 219	-	-	-	-	-8 219	-	-8 219	-	-8 219
Kopā	-8 219	-	-	-	-	-8 219	-	-8 219	-	-8 219
Finanšu saistības, kas nav uzskaitītas patiesajā vērtībā:										
Uzkrājumi izsniegtajām garantijām	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trešām personām maksājamās summas	-	-	-	-	-101 202	-101 202	-	-	-	-
Citas saistības	-	-	-	-	-2 364	-2 364	-	-	-	-
Kopā	-	-	-	-	-103 566	-103 566				
Kopējās finanšu saistības	-8 219	-	-	-	-103 566	-111 785				

4.2 Patieso vērtību novērtējums

4.2.1 Novērtēšanas metodes un būtiski nenovērojami dati

Tabulā turpmāk norādīta patiesās vērtības hierarhijas 2. un 3. līmeņa informācija par finanšu instrumentu novērtējumā izmantotajām novērtēšanas metodēm un būtiskiem nenovērojamiem datiem:

Novērtēšanas metodes		Būtiski nenovērojami dati	Nenovērojamo datu izmantošana patiesās vērtības novērtējumā
Finanšu instrumenti, kas ir uzskaitīti patiesajā vērtībā			
Atvasinātie finanšu instrumenti	Diskontētā naudas plūsma: nākotnes naudas plūsmas tiek aplēstas, pamatojoties uz biržā netirgotiem valūtas kursiem/procentu likmēm (no novērojamiem biržā netirgotiem valūtas kursiem un ienesīguma līknēm pārskata perioda beigās) un līgumu biržā netirgotām nākotnes/procentu likmēm, ko diskontē līdz līmenim, kas atspoguļo dažādu darījumu partneru kredītrisku.	Nepiemēro.	Nepiemēro.
Riska kapitāla fonds (RKF)	Koriģēto neto aktīvu metode: patieso vērtību nosaka, piemērojot procentos izteiktu mehānisma īpašumtiesību daļu bāzes instrumentā neto aktīvu vērtībai, kas norādīta jaunākajā pārskatā un koriģēta, ņemot vērā naudas plūsmas, vai, ja piemēro, precīzo akciju/daļu vērtību tajā pašā dienā, ko norādījis attiecīgā fonda pārvaldnieks. Lai nosegtu posmu starp pēdējo pieejamo neto aktīvu vērtības (NAV) datumu un pārskata sniegšanas datumu gada beigās, veic notikumu pārskatīšanas procedūru un vajadzības gadījumā koriģē NAV.	Korekcija attiecībā uz laiku, kas pagājis starp RKF pēdējā pārskata datumu un novērtējuma datumu, ņemot vērā: pamatdarbības izdevumus un pārvaldības maksu, RKF bāzes aktīvu patiesās vērtības turpmākas izmaiņas, radušās papildu saistības, pārmaiņas tirgū vai citas ekonomisko nosacījumu izmaiņas.	Jo ilgāks laikposms starp patiesās vērtības novērtējuma dienu un RKF pēdējā pārskata datumu, jo lielāka korekcija par pagājušo laiku.
Tieši kapitāla ieguldījumi	Koriģētie neto aktīvi.	Korekcija par laiku, kas pagājis starp ieguldījuma saņēmēja pēdējā pārskata datumu un novērtējuma datumu, ņemot vērā: pamatdarbības izdevumus, turpmākas izmaiņas ieguldījuma saņēmēja bāzes aktīvu patiesajā vērtībā, radušās papildu saistības, pārmaiņas tirgū vai citas ekonomisko nosacījumu izmaiņas, kapitāla pieaugumu, kontroles pārdošanu/maiņu. Diskontē, ņemot vērā tirgojamības (likviditātes) trūkumu, ko nosaka, vadoties pēc iepriekšējām darījumu cenām līdzīgiem kapitāla vērtspapīriem valstī/reģionā, kas ir robežās no 5 līdz 30 %.	Jo ilgāks laikposms starp patiesās vērtības novērtējuma dienu un ieguldījuma saņēmēja pēdējā pārskata datumu, jo lielāka korekcija par pagājušo laiku. Jo lielāks ir tirgojamības diskonts, jo zemāka ir patiesā vērtība.

Finanšu instrumenti, kas nav uzskaitīti patiesajā vērtībā

Aizdevumi un debitoru parādi	Diskontētās naudas plūsmas: novērtējuma modelī izmanto līgumiskās naudas plūsmas ar nosacījumu, ka nenotiek parādnieka saistību neizpilde, un netiek ņemtas vērā nodrošinājuma vērtības vai priekšlaicīgas atmaksas scenāriji. Lai iegūtu aizdevumu neto pašreizējo vērtību (NPV), izmantotais modelis diskontē katra aizdevuma līgumiskās naudas plūsmas, izmantojot koriģētu tirgus diskonta līkni. Tad atsevišķo aizdevumu NPV koriģē, lai ņemtu vērā attiecīgos paredzamos zaudējumus. Tad rezultātus apkopo, lai iegūtu aizdevumu un debitoru parādu patieso vērtību.	Nepiemēro.	Nepiemēro.
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	Diskontētās naudas plūsmas.	Nepiemēro.	Nepiemēro.

Piemērojot 13. SFPS, šādas vērtējuma korekcijas tiek iekļautas atvasināto instrumentu patiesajā vērtībā 2016. un 2015. gada 31. decembrī:

- kredīta vērtējuma korekcijas, kuras rāda darījuma partnera kredītrisku darījumos ar atvasinātiem instrumentiem un kuru apjoms bija EUR -76 400 2016. gada 31. decembrī un EUR -121 700 2015. gada 31. decembrī;
- debeta vērtējuma korekcijas, kuras rāda paša kredītrisku darījumos ar atvasinātiem instrumentiem un kuru apjoms bija EUR +42 900 2016. gada 31. decembrī un EUR +64 400 2015. gada 31. decembrī.

4.2.2 Pārvedumi starp 1. un 2. līmeni

Mehānisma politika paredz atzīt pārvedumus starp līmeņiem tā notikuma vai to apstākļu izmaiņu datumā, kas bija par iemeslu pārvedumam.

Ne 2016., ne 2015. gadā mehānisms neveica pārvedumus no 1. līmeņa uz 2. līmeni vai no 2. līmeņa uz 1. līmeni patiesās vērtības hierarhijā.

4.2.3 3. līmeņa patiesās vērtības

3. līmeņa patieso vērtību saskaņošana

Tabulās turpmāk atspoguļotas izmaiņas 3. līmeņa instrumentos gada beigās, attiecīgi 2016. gada 31. decembrī un 2015. gada 31. decembrī:

Tūkstošos EUR	Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi
Atlikums 2016. gada 1. janvārī	419 175
Peļņa vai zaudējumi, kas iekļauti peļņas vai zaudējumu pārskatā:	
- Realizētā neto peļņa saistībā ar pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem	-6 504
- Pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu vērtības samazinājums	-2 493
Kopā	-8 997
Peļņa vai zaudējumi, kas iekļauti citos visaptverošajos ienākumos:	
- Neto izmaiņas pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu patiesajā vērtībā	-24 628
Kopā	-24 628
Izmaksātās summas	153 986
Atmaksa	-37 978
Pilnībā norakstītas summas	-7 554
Atlikums 2016. gada 31. decembrī	494 004

Tūkstošos EUR	Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi
Atlikums 2015. gada 1. janvārī	401 926
Peļņa vai zaudējumi, kas iekļauti peļņas vai zaudējumu pārskatā:	
- Realizētā neto peļņa saistībā ar pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem	-33 878
- Pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu vērtības samazinājums	-2 665
Kopā	-36 543
Peļņa vai zaudējumi, kas iekļauti citos visaptverošajos ienākumos:	
- Neto izmaiņas pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu patiesajā vērtībā	52 365
Kopā	52 365
Izmaksātās summas	67 449
Atmaksa	-64 791
Pilnībā norakstītas summas	-1 231

Ne 2016., ne 2015. gadā mehānisms neveica pārvedumus no 3. līmeņa vai uz 3. līmeni patiesās vērtības hierarhijā.

Jutīguma analīze

Ja kādi būtiski nenovērojami dati, kas tiek izmantoti riska kapitāla fondu un tiešo kapitāla ieguldījumu patiesās vērtības noteikšanai, mainītos par +/- 10 % pārskata datumā, bet pārējie dati nemainītos, citi visaptverošie ienākumi tiktu ietekmēti šādi:

2016. gada 31. decembrī (tūkstošos EUR)	Palielinājums	Samazinājums
Tieši kapitāla ieguldījumi	10	-10
Kopā	10	-10

2015. gada 31. decembrī (tūkstošos EUR)	Palielinājums	Samazinājums
Tieši kapitāla ieguldījumi	31	-31
Kopā	31	-31

5 Nauda un naudas ekvivalenti (tūkstošos EUR)

Nauda un naudas ekvivalenti ir:

	31.12.2016.	31.12.2015.
Nauda kasē	51 462	71 405
Termiņnoguldījumi	259 337	290 573
Komerčiāli vērtspapīri	50 018	87 017
Nauda un naudas ekvivalenti pārskatā par finanšu stāvokli	360 817	448 995
Uzkrātie procenti	5	3
Nauda un naudas ekvivalenti naudas plūsmas pārskatā	360 822	448 998

6 Atvasinātie finanšu instrumenti (tūkstošos EUR)

Atvasinātie finanšu instrumenti, ko klasificē kā turētus tirdzniecībai, ir šādi:

2016. gada 31. decembrī	Patiesā vērtība		Nosacītā summa
	Aktīvi	Saistības	
Dažādu valūtu procentu likmju mijmaiņas līgumi	-	-3 051	7 430
Procentu likmju mijmaiņas līgumi	388	-335	41 233
Valūtas mijmaiņas līgumi	6 532	-21 803	1 611 000
Atvasinātie finanšu instrumenti kopā	6 920	-25 189	1 659 663

2015. gada 31. decembrī	Patiesā vērtība		Nosacītā summa
	Aktīvi	Saistības	
Dažādu valūtu procentu likmju mijmaiņas līgumi	-	-3 835	9 589
Procentu likmju mijmaiņas līgumi	311	-639	44 913
Valūtas mijmaiņas līgumi	-	-3 745	1 400 000
Atvasinātie finanšu instrumenti kopā	311	-8 219	1 454 502

7 Aizdevumi un debitoru parādi (tūkstošos EUR)

Aizdevumi un debitoru parādi ir šādi:

	Vispārēji aizdevumi(*)	Prioritāri aizdevumi	Subordinēti aizdevumi	Kopā
Nominālvērtība 2016. gada 1. janvārī	661 792	818 007	160 555	1 640 354
Izmaksātās summas	476 685	51 691	-	528 376
Pilnībā norakstītas summas	-	-109	-31 189	-31 298
Atmaksa	-178 282	-107 259	-65 927	-351 468
Kapitalizēti procenti	-	-	7 183	7 183
Valūtas kursa starpība	34 332	2 009	941	37 282
Nominālvērtība 2016. gada 31. decembrī	994 527	764 339	71 563	1 830 429
Vērtības samazinājums 2016. gada 1. janvārī	-9 403	-22 445	-159 198	-191 046
Vērtības samazinājums, kas grāmatots peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā	-8 794	-11 999	-	-20 793
Pilnībā norakstītas summas	-	109	31 189	31 298
Vērtības samazinājuma apvērse	360	6 100	58 698	65 158
Valūtas kursa starpība	-348	-59	-1 850	-2 257
Vērtības samazinājums 2016. gada 31. decembrī	-18 185	-28 294	-71 161	-117 640
Amortizētās izmaksas	-3 906	-3 682	-	-7 588
Procenti	14 807	9 371	1	24 179
Aizdevumi un debitoru parādi 2016. gada 31. decembrī	987 243	741 734	403	1 729 380

(*) Tostarp pārstāvniecības nolīgumi.

	Vispārēji aizdevumi(*)	Prioritāri aizdevumi	Subordinēti aizdevumi	Kopā
Nominālvērtība 2015. gada 1. janvārī	542 506	782 563	146 643	1 471 712
Izmaksātās summas	196 607	86 177	-	282 784
Atmaksa	-106 921	-96 147	-2 704	-205 772
Kapitalizēti procenti	-	-	13 262	13 262
Valūtas kursa starpība	29 600	45 414	3 354	78 368
Nominālvērtība 2015. gada 31. decembrī	661 792	818 007	160 555	1 640 354
Vērtības samazinājums 2015. gada 1. janvārī	-5 751	-13 491	-132 895	-152 137
Vērtības samazinājums, kas grāmatots peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā	-3 692	-7 576	-24 995	-36 263
Vērtības samazinājuma apvērse	381	57	1 837	2 275
Valūtas kursa starpība	-341	-1 435	-3 145	-4 921
Vērtības samazinājums 2015. gada 31. decembrī	-9 403	-22 445	-159 198	-191 046
Amortizētās izmaksas	-3 129	-5 781	284	-8 626
Procenti	8 838	10 533	4	19 375
Aizdevumi un debitoru parādi 2015. gada 31. decembrī	658 098	800 314	1 645	1 460 057

(*) Tostarp pārstāvniecības nolīgumi.

8 Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi (tūkstošos EUR)

Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi ir šādi:

	Riska kapitāla fondi	Tieši kapitāla ieguldījumi	Kopā
Izmaksas 2016. gada 1. janvārī	267 331	22 979	290 310
Izmaksātās summas	101 323	52 663	153 986
Atmaksātās summas/pārdošana	-37 948	-30	-37 978
Pilnībā norakstītas summas	-4 594	-2 960	-7 554
Valūtas kursa starpība par atmaksātiem līdzekļiem/pārdošanu	5 141	-16	5 125
Izmaksas 2016. gada 31. decembrī	331 253	72 636	403 889
Nerealizētā peļņa un zaudējumi 2016. gada 1. janvārī	153 901	10 092	163 993
Nerealizētās peļņas un zaudējumu neto izmaiņas	-24 474	3 365	-21 109
Nerealizētā peļņa un zaudējumi 2016. gada 31. decembrī	129 427	13 457	142 884
Vērtības samazinājums 2016. gada 1. janvārī	-25 029	-9 921	-34 950
Vērtības samazinājums, kas gada laikā grāmatots peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā	-2 457	-36	-2 493
Pilnībā norakstītas summas	4 594	2 960	7 554
Vērtības samazinājums 2016. gada 31. decembrī	-22 892	-6 997	-29 889
Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi 2016. gada 31. decembrī	437 788	79 096	516 884
	Riska kapitāla fondi	Tieši kapitāla ieguldījumi	Kopā
Izmaksas 2015. gada 1. janvārī	259 784	19 714	279 498
Izmaksātās summas	63 574	3 875	67 449
Atmaksātās summas/pārdošana	-64 181	-610	-64 791
Pilnībā norakstītas summas	-1 231	-	-1 231
Valūtas kursa starpība par atmaksātiem līdzekļiem/pārdošanu	9 385	-	9 385
Izmaksas 2015. gada 31. decembrī	267 331	22 979	290 310
Nerealizētā peļņa un zaudējumi 2015. gada 1. janvārī	149 995	6 127	156 122
Nerealizētās peļņas un zaudējumu neto izmaiņas	3 906	3 965	7 871
Nerealizētā peļņa un zaudējumi 2015. gada 31. decembrī	153 901	10 092	163 993
Vērtības samazinājums 2015. gada 1. janvārī	-24 534	-8 001	-32 535
Vērtības samazinājums, kas gada laikā grāmatots peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā	-1 726	-1 920	-3 646
Pilnībā norakstītas summas	1 231	-	1 231
Vērtības samazinājums 2015. gada 31. decembrī	-25 029	-9 921	-34 950
Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi 2015. gada 31. decembrī	396 203	23 150	419 353

9 No iemaksu veicējiem saņemamās summas (tūkstošos EUR)

No iemaksu veicējiem saņemamās summas pilnībā veido pieprasītās, bet nesamaksātās dalībvalstu iemaksas.

10 Līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi (tūkstošos EUR)

Līdz termiņa beigām turētu instrumentu portfelī ir kotētas obligācijas, kuru atlikušais termiņš pārskata datumā ir mazāks par trim mēnešiem. Tabulā turpmāk redzamas pārmaiņas līdz termiņa beigām turēto instrumentu portfelī:

Atlikums 2016. gada 1. janvārī	228 521
iegāde	1 159 704
Termiņš	-1 219 953
Izmaiņas prēmiju/diskontu amortizācijā	-87
Uzkrāto procentu izmaiņas	1 213
Atlikums 2016. gada 31. decembrī	169 398
Atlikums 2015. gada 1. janvārī	99 988
iegāde	1 545 550
Termiņš	-1 417 005
Izmaiņas prēmiju/diskontu amortizācijā	-12
Atlikums 2015. gada 31. decembrī	228 521

11 Citi aktīvi (tūkstošos EUR)

Citi aktīvi ir šādi:

	31.12.2016.	31.12.2015.
No EIB saņemamā summa	1	1
Finanšu garantijas	344	26
Citi aktīvi kopā	345	27

12. Nākamo periodu ienākumi (tūkstošos EUR)

Nākamo periodu ienākumi ir šādi:

	31.12.2016.	31.12.2015.
Nākamo periodu procentu subsīdijas	25 884	28 683
Nākamo periodu komisijas naudas maksājumi par aizdevumiem un debitoru parādiem	399	642
Nākamo periodu ienākumi kopā	26 283	29 325

13 Uzkrājumi izsniegtajām garantijām (tūkstošos EUR)

Izsniegto garantiju uzkrājumu summa tiek atzīta, izmantojot visprecīzāko aplēsi par to pašreizējo finanšu saistību segšanai nepieciešamajiem izdevumiem, kas izriet no garantijām, un ir summa, ko veido:

- sākotnēji atzītās summas, nepieciešamības gadījumā atņemot saskaņā ar 18. SGS "Ieņēmumi" atzīto uzkrāto amortizāciju, un
- summa, kas pārsniedz iepriekš minētās summas, novērtējot saskaņā ar 37. SGS "Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi".

	2016.	2015.
Atlikums 1. janvārī	-	-
Peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatā iegrāmatotie papildinājumi	242	-
Izlietotie	-	-
Pārvedums no "Citas saistības", finanšu garantijas	383	-
Atbrīvošanās no uzkrājumiem	-	-
Atlikums 31. decembrī	625	-

14 Trešām personām maksājamās summas (tūkstošos EUR)

Trešām personām maksājamās summas ir šādas:

	31.12.2016.	31.12.2015.
Neto vispārējie administratīvie izdevumi, kas pienākas EIB	43 483	43 045
Citas summas, kas pienākas EIB	-	15
Procentu subsīdijas un tehniskā palīdzība, kas pienākas dalībvalstīm, bet vēl nav izmaksāta	72 631	58 142
Kopā trešām personām maksājamās summas	116 114	101 202

15 Citas saistības (tūkstošos EUR)

Citas saistības ir šādas:

	31.12.2016.	31.12.2015.
Priekšlaicīgi atmaksāti aizdevumi	2 081	1 826
Nākamo periodu ienākumi no procentu subsīdijām	458	512
Finanšu garantijas	7	26
Citas saistības kopā	2 546	2 364

16 Pieprasītās dalībvalstu iemaksas (tūkstošos EUR)

Dalībvalstis	Iemaksas mehānismā	Iemaksas procentu subsīdijām un tehniskajai palīdzībai	Kopā iemaksātās summas	Pieprasītas un nesamaksātas summas
Austrija	62 223	6 941	69 164	2 410
Beļģija	91 930	10 222	102 152	5 295
Bulgārija	448	182	630	140
Kipra	288	117	405	90
Čehija	1 632	663	2 295	510
Dānija	50 420	5 675	56 095	2 000
Igaunija	160	65	225	50
Somija	35 148	4 038	39 186	1 470
Francija	562 411	60 332	622 743	19 550
Vācija	546 115	60 216	606 331	20 500
Grieķija	30 417	3 707	34 124	1 470
Ungārija	1 760	715	2 475	-
Īrija	15 665	2 074	17 739	910
Itālija	299 100	34 737	333 837	12 860
Latvija	224	91	315	70
Lietuva	384	156	540	120
Luksemburga	6 829	768	7 597	270
Malta	96	39	135	30
Nīderlande	122 895	13 805	136 700	4 850
Polija	4 160	1 690	5 850	1 300
Portugāle	23 633	2 889	26 522	1 150
Rumānija	1 184	481	1 665	370
Slovākija	672	273	945	210
Slovēnija	576	234	810	180
Spānija	145 249	18 596	163 845	7 850
Zviedrija	64 924	7 485	72 409	2 740
Apvienotā Karaliste	308 457	37 500	345 957	-
Kopā 2016. gada 31. decembrī	2 377 000	273 691	2 650 691	86 395
Kopā 2015. gada 31. decembrī	2 157 000	243 691	2 400 691	-

(*) 2016. gada 19. novembrī Padome noteica, kāda finanšu iemaksu summa jāmaksā katrai dalībvalstij līdz 2017. gada 21. janvārim. 2016. gada 31. decembrī nesamaksātā summa bija EUR 86 395.

17 Iespējamās saistības un saistības (tūkstošos EUR)

	31.12.2016.	31.12.2015.
Saistības		
Neizmaksātie aizdevumi	901 899	1 189 564
Neizmaksātās saistības par pārdošanai pieejamajiem finanšu aktīviem	244 050	298 355
Izdotās garantijas	8 627	798
Procentu subsīdijas un tehniskā palīdzība	334 553	352 036
Iespējamās saistības		
Parakstītās neizdotās garantijas	35 337	10 000
Iespējamās saistības un saistības kopā	1 524 466	1 850 753

18 Procentu un līdzīgi ienākumi un izdevumi (tūkstošos EUR)

Procentu un līdzīgi ienākumi ir šādi:

	No 01.01.2016. līdz 31.12.2016.	No 01.01.2015. līdz 31.12.2015.
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	-	4
Aizdevumi un debitoru parādi	102 580	86 305
Procentu subsīdijas	4 118	4 076
Procentu un līdzīgi ienākumi kopā	106 698	90 385

Pozīcijas postenī "Aizdevumi un debitoru parādi" zem procentu ienākumiem par gadu, kas beidzās 2016. gada 31. decembrī, ir kopējā summa EUR +15 700 apmērā, kas attiecas uz finanšu aktīviem ar samazinātu vērtību (EUR +15 869 2015. gada 31. decembrī).

Procentu un līdzīgi izdevumi ir šādi:

	No 01.01.2016. līdz 31.12.2016.	No 01.01.2015. līdz 31.12.2015.
Atvasinātie finanšu instrumenti	-1 142	-1 525
Nauda un naudas ekvivalenti	-752	-31
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	-413	-
Procentu un līdzīgi izdevumi kopā	-2 307	-1 556

19 Ienākumi un izdevumi no pakalpojumu maksām un komisijas naudas (tūkstošos EUR)

Ienākumi no pakalpojumu maksām un komisijas naudas ir šādi:

	No 01.01.2016. līdz 31.12.2016.	No 01.01.2015. līdz 31.12.2015.
Pakalpojumu maksa un komisijas nauda par aizdevumiem un debitoru parādiem	515	890
Pakalpojumu maksa un komisijas nauda par finanšu garantijām	183	42
Citi	1	-
Ienākumi no pakalpojumu maksām un komisijas naudas kopā	699	932

Izdevumi no pakalpojumu maksām un komisijas naudas ir šādi:

	No 01.01.2016. līdz 31.12.2016.	No 01.01.2015. līdz 31.12.2015.
Komisijas nauda, kas samaksāta trešām personām par pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem	-48	-63
Izdevumi no pakalpojumu maksām un komisijas naudas kopā	-48	-63

20 Realizētā neto peļņa saistībā ar pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem (tūkstošos EUR)

Realizētā neto peļņa saistībā ar pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem ir šāda:

	No 01.01.2016. līdz 31.12.2016.	No 01.01.2015. līdz 31.12.2015.
Neto ienākumi no pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem	2 159	834
Dividenžu ienākumi	4 345	33 044
Realizētā neto peļņa saistībā ar pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem	6 504	33 878

21 Vispārējie administratīvie izdevumi (tūkstošos EUR)

Vispārējie administratīvie izdevumi ir faktiskās izmaksas, kas rodas EIB, pārvaldot mehānismu, un no šīs summas tiek atskaitīti ienākumi, kas veidojas no pakalpojumu maksas, veicot standarta novērtējumu, ko EIB tieši iekasē no mehānisma klientiem.

	No 01.01.2016. līdz 31.12.2016.	No 01.01.2015. līdz 31.12.2015.
EIB faktiskās izmaksas	-45 858	-45 506
Ienākumi no pakalpojumu maksas, veicot novērtējumu, ko tieši iekasē no mehānisma klientiem	2 375	2 461
Vispārējie administratīvie izdevumi kopā	-43 483	-43 045

22 Iesaiste nekonsolidētos strukturētos subjektos (tūkstošos EUR)

Strukturēta subjekta definīcija

Strukturēts subjekts ir subjekts, kas veidots tā, ka balsstiesības vai citas līdzīgas tiesības nav svarīgākais faktors, nosakot, kas kontrolē šo subjektu. Saskaņā ar 12. SFPS strukturētam subjektam bieži vien ir dažas vai visas turpmāk minētās iezīmes:

- ierobežota darbība;
- šaurs, labi definēts mērķis, piemēram, īstenot no nodokļu viedokļa efektīvu nomu, veikt pētniecības un izstrādes darbību, nodrošināt kapitāla vai finansējuma avotu subjektam vai nodrošināt ieguldītājiem iespējas ieguldīt, nododot ar šāda strukturēta subjekta aktīviem saistītos riskus un ieguvumus ieguldītājiem;
- nepietiekams pašu kapitāls, lai strukturēts subjekts varētu finansēt savu darbību bez subordinēta finansiāla atbalsta;
- finansējums ieguldītājiem vairāku līgumiski saistītu instrumentu veidā, kas rada kredītriska vai citu risku koncentrāciju (laidienus).

Nekonsolidēti strukturēti subjekti

Termins "nekonsolidēti strukturēti subjekti" attiecas uz visiem strukturētiem subjektiem, kurus mehānisms nekontrolē, un tas attiecas arī uz daļām strukturētos subjektos, kuras nav konsolidētas.

Kā tiek definētas "daļas strukturētos subjektos":

12. SFPS "daļas" ir definētas plaši, iekļaujot tajās jebkuru līgumisku vai līgumā nenoteiktu iesaisti, kuras rezultātā pārskata sniedzējs subjekts ir pakļauts mainīgiem ieņēmumiem no subjekta darbības. Šādas daļas ir, piemēram, kapitāla daļu turēšana un cita veida iesaiste, piemēram, sniedzot citam subjektam finansējumu, likviditātes atbalstu, uzlabotus kredītus, uzņemoties saistības un izdodot garantijas. Saskaņā ar 12. SFPS pārskata sniedzējam subjektam nav obligāti jābūt daļām citā subjektā tikai tādēļ, ka starp tiem pastāv parastas klienta un piegādātāja attiecības.

Tabulā turpmāk raksturoti strukturētu subjektu veidi, kurus mehānisms nekonsolidē, bet kuros tas ir daļu turētājs.

Strukturēta subjekta veids	Raksturs un mērķis	Mehānisma turējumā esošās daļas
Projekta finansēšana — aizdevumi īpašam nolūkam dibinātai sabiedrībai	Projekta finansēšanas darījumi (PF operācijas) ir darījumi, kuros mehānisms uztic parāda apkalpošanu aizņēmējam, kura vienīgo vai galveno ieņēmumu avotu rada viens aktīvs vai ierobežots skaits aktīvu, kam finansējumu nodrošina minētais parāds, vai citi iepriekš pastāvējuši aktīvi, kas līgumiski ir saistīti ar projektu. PF operācijas bieži tiek finansētas, izmantojot īpašam nolūkam dibinātu sabiedrību.	Neto izmaksātas summas. Procentu ienākumi.
Riska kapitāla operācijas	Mehānisms finansē riska kapitāla un ieguldījumu fondus. Riska kapitāla un ieguldījumu fondos ir apvienoti un pārvaldīti tādu ieguldītāju naudas līdzekļi, kuri vēlas iegādāties privāta kapitāla daļas mazos un vidējos uzņēmumos ar pārliecinošu izaugsmes potenciālu, kā arī finansēt infrastruktūras projektus.	Ieguldījumi daļās/akcijās, ko emitē riska kapitāla subjekts. Dividendes, kas saņemtas kā ienākumi no dividendēm.

Tabulā turpmāk rādītas tādu nekonsolidētu strukturētu subjektu uzskaites vērtības, kuros mehānismam ir daļas pārskata datumā, kā arī mehānisma maksimālais zaudējumu risks saistībā ar šiem subjektiem. Maksimālais zaudējumu risks ietver uzskaites vērtības un ar tām saistītās neizmaksātās saistības.

Strukturēta subjekta veids	Virsraksts	Uzskaites	Uzskaites	Maksimālais	Maksimālais
		vērtība 31.12.2016.	vērtība 31.12.2015.	zaudējumu risks 31.12.2016.	zaudējumu risks 31.12.2015.
Riska kapitāla fondi	Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	437 788	396 203	672 222	645 833
Kopā		437 788	396 203	672 222	645 833

23 Ietekmes palielināšanas finansējuma programma (tūkstošos EUR)

ĀKK un ES kopīgā ministru padome 2013. gada jūnijā apstiprināja jaunu finanšu protokolu 11. Eiropas Attīstības fondam (EAF) 2014.–2020. gada periodam.

Tika panākta vienošanās par jaunu iemaksu ieguldījumu mehānismā EUR 500 miljonu apmērā, kas ir t. s. “ietekmes palielināšanas finansējuma programma” un dos mehānismam iespēju atbalstīt projektus ar īpaši lielu ietekmi uz attīstību, vienlaikus uzņemoties šādiem ieguldījumiem piemērotus lielākus riskus. Šī programma dos mehānismam jaunas iespējas vairāk aizdot privātajam sektoram, veicot ieguldījumus šādos instrumentos:

Kapitāla fondi sociālās ietekmes palielināšanai — veidot šādus fondus mudina arvien lielāks skaits tādu privātā kapitāla fondu pārvaldītāju, kuru fondu ieguldījumu stratēģijas pamatuzdevums ir sociālo vai vides problēmu risināšana, vienlaikus panākot ilgtspēju gan fondam, gan ieguldījumu saņēmējiem uzņēmumiem.

Aizdevumi finanšu starpniekiem — (piemēram, mikrofinanšu iestādēm, vietējas nozīmes bankām un krājaizdevu sabiedrībām), kas darbojas ĀKK valstīs, kurās saskaņā ar pašreizējām kredītriska nostādnēm EIB nevar veikt finansēšanu, īpaši vietējā valūtā, tādu faktoru dēļ kā, piemēram, augsts valsts risks, valūtas svārstīgums vai cenu noteikšanas etalona neesība. Šādu aizdevumu galvenais mērķis ir finansēt projektus, kam ir liela ietekme uz attīstību, īpaši tādās jomās kā atbalsts mikrouzņēmumiem un maziem uzņēmumiem un lauksaimniecībai, kuras parasti nav atbilstīgas IM finansējuma saņemšanai.

Instrumenti riska dalīšanas veicināšanai — tas darbosies kā pirmo zaudējumu garantija (“pirmo zaudējumu daļas”) un veicinās tādas EIB darbības, kurās risks tiek dalīts ar vietējiem finanšu starpniekiem (galvenokārt komercbankām), lai labumu gūtu MVU un mazi projekti, kuri nesaņem pietiekamus pakalpojumus un atbilst kritērijiem ietekmes palielināšanas finansēšanai situācijās, kad nav tirgus nišas, lai MVU/mazie projekti varētu piekļūt finansējumam. Pirmo zaudējumu daļas būtu veidotas kā pretgarantija par labu prioritāriem garantiju laidieniem, ko finansē EIB ieguldījumu mehānisma ietvaros un citas starptautiskas finanšu iestādes/attīstības finanšu iestādes, un tādējādi tiks radīts ievērojams sviras efekts.

Tieša finansēšana — tiks izmantoti parāda vai kapitāla vērtspapīru instrumenti projektos, ko virza droši un pieredzējuši vadītāji un kam ir liela ietekme uz attīstību, bet kuri tomēr būs saistīti ar lielākiem plānotiem zaudējumiem un grūtībām atgūt ieguldījumu (tāda kapitāla risks, kuram piemīt lielāks zaudējumu potenciāls nekā parasti). EIB piemēros stingrus atlases un atbilstīguma kritērijus šim instrumentam, jo, neraugoties uz to lielo ietekmi uz attīstību, šādi projekti nevarētu pildīt pieņemamus finansēšanas kritērijus (t. i., saistībā ar tiem ir maz cerību atgūt ieguldījumu vai kompensēt zaudējumus, izmantojot procentu likmes/kapitāla atdevi).

Ietekmes palielināšanas finansējuma programma arī ļaus aizdevumus piešķirt jaunām nozarēm, piemēram, veselības aprūpei un izglītībai, lauksaimniecībai un pārtikas nodrošinājumam, kā arī attīstīt jaunus un inovatīvus instrumentus riska dalīšanai.

No finanšu un grāmatvedības viedokļa ietekmes palielināšanas finansējuma programma ir IM portfeļa daļa, un to uzskaita vispārējos IM gada finanšu pārskatos.

Tabulā turpmāk rādītas uzskaites vērtības un summas, par kurām uzņemtas saistības, bet kas vēl nav izmaksātas, dalījumā pa aktīvu veidiem:

Programmas ieguldījuma veids	Virsraksts	Uzskaites vērtība 31.12.2016.	Uzskaites vērtība 31.12.2015.	Neizmaksātas summas 31.12.2016.	Neizmaksātas summas 31.12.2015.
Kapitāla fondi sociālās ietekmes palielināšanai	Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	5 021	2 257	19 567	16 927
Aizdevumi finanšu starpniekiem	Aizdevumi un debitoru parādi	23 702	-	46 958	10 000
Instrumenti riska dalīšanas veicināšanai	Izdotās garantijas	-288	-	33 719	-
Tieša finansēšana — līdzdalība kapitālā	Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	39 986	-	14	40 000

Kopā	68 421	2 257	100 258	66 927
-------------	---------------	--------------	----------------	---------------

24 Turpmākie notikumi

Pēc bilances datuma nav bijuši būtiski notikumi, kuru dēļ būtu nepieciešams uzrādīt informāciju vai veikt korekcijas 2016. gada 31. decembra finanšu pārskatos.